

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

8°. F. 58. Jura

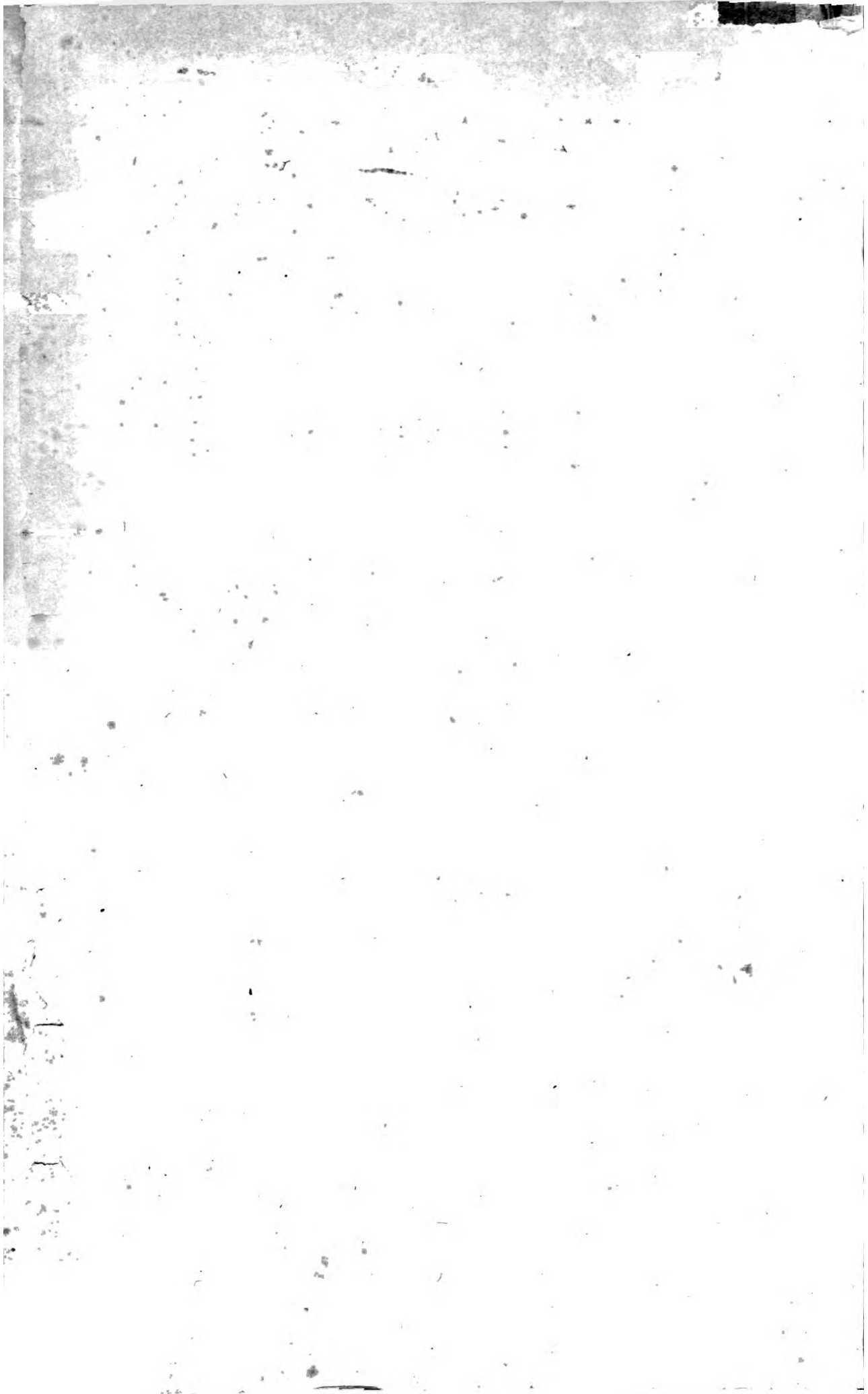
Mus. Bibl.

II

47.

Bibliotheca Bodlejana
no
Dedert Edouard

JOANNIS LELANDI
ANTIQUARIII
De Rebus BRITANNICIS
COLLECTANEORUM
TOMUS TERTIUS.

Tom. 3.

A

JOANNIS LELANDI
A N T I Q U A R I I
De Rebus BRITANNICIS
COLLECTANEA.

☞ Numeri, quos in margine collocavimus, Autographi paginas denotant.

Pag. 1.

Ex Dictionario Britannico.

A	VAL, pomum. Avalon, pomarium. Avel, ventus. Avona, fluvius. Baelec, presbyter. Bagat, turba hominum. Bara, panis. Barat, fraus. Barater, fraudulentus. Barn, judicare. Barner, judex. Bel, pila. Bern, acervus. Benny, cantus. Berzut, miraculum. Bes, digitus. Befon, annulus. Beth, mundus. Bez, sepulchrum, bustum. Bihan, exiguus. Blas, gustus. Bleut, farina. Blont, flavus. Bom, fulcus. Boet, cibus.	Boubancc. Boutec, calathus. Bram, bombus, Gal. pet. Bran, corvus. Bras, grandis. Brein, putridus. Brén, furfur. Bro, patria. Broch, taxus. Broénnén, juncus. Brout, cuspis. Buan, alipes. Buanec, iratus. Bualier, fenestra. Buch, bos. Buguel, infans. Cachet, caco. Calch, virga virilis. Callouch, emissarius. Calon, cor. Cals, multus. Calvez, carpentarius. Camhet, passus. Càn, plenilunium. Cannat, nuntius.
----------	--	--

Car,

Car, amicus.	Cret, fide-juffor.
Cares, amica.	Creizén, cicatrix.
Carer, amator.	Cres, avarus.
Caru, cervus.	Crezni, avaricia.
Cafec, jumentum.	Crib, pecten.
Caffat, odire.	Criz, crudus.
Cauel, camelus.	Croc, uncus.
Cauel, cunæ, arum.	Crou, stabula.
Caut, pulmentum.	Cuff, blandus.
Cezu, finapium.	Crom, proclivis.
Chede, ecce.	Curun, alias scudurun, tonitru.
Chilpat, victo.	Cusaff, abdere.
Choanén, mica.	Dale, tardo.
Chom, moror.	Dall, cæcus.
Chot, alias boch, maxilla.	Danuez, materies.
Chouc, collum.	Dazloniff, lachrimor.
Clafq, queror.	Darn, pars.
Cleiz, finiftra.	Deang, decima.
Cleyz, creta.	Dediaff, dedicare.
Clezeffe, enfis.	Dehou, dexter.
Clugar, perdix.	Delyaff, frondeo.
Coat, fylva, nemus.	Delyén, frons.
Coar, cera.	Deltaff, humecto.
Coff, venter, alvus.	Den, homo.
Coezaff.	Derchel, tenere.
Colen caru, hinnulus.	Deruen, quercus.
Colier, torquis.	Deuff, gener.
Coll, perdere.	Dezroumat, ftrena.
Comps, loqui.	Diachiff, inconditus.
Compzer cazr, difertus.	Dianc, devio.
Connar, rabies.	Diarchenaff, difcalcio.
Contaff, computare.	Dipennaff, decollare.
Cog, gallus.	Dirb, fella equina.
Cornart, gerro.	Dicoulmaff, denodare.
Chorol, chorea.	Dizul, dies dominica.
Corfén, arundo.	Dinou, fundo.
Cofcor, familia.	Diougan, polliceri.
Conhén, bubo.	Dir, calybs.
Coz, vetus.	Discuiz, fessus.
Cozni, fenectus.	Disliu, difcolor.
Crag, sputum.	Diuez, impudens.
Creff, fortis.	Dizemz, agamos.
Creis, medius.	Dluz, turtur.
Crenaff, tremere.	Doan, tædium.
Crén, rotundus.	Doen, porto.
Cres, veftis.	Donaff, privo.

Pag. 2.

¶ Dogan, curruca.	Gad, lepus.
Donet, venio.	Get, fimbria.
Dorgen, anfa.	Glan an dour, ripa.
Dor, ostium.	Glas, viridis.
Dorn, manus.	Glau, pluvia.
¶ Douar, terra.	Glin, genu.
Doucil, clepsydra.	Glan, lana.
Douger, bajulus.	Glouen, carbo.
Dour, aqua.	Goac, mollis.
Douryar, fulica.	Goaff, lancea.
Dourgui, luter, vas.	Goalen, virga.
Drailou, farmentum.	Goarac, arcus.
Drem, vultus.	Goas, fervus.
Dren, spina.	Goaz, auca.
Drouc, malus.	Goat, sanguis.
Duder, nigredo.	Goel, festum.
Ebeul, pullus.	Goelet, fundus.
Ebil, cavilla.	Goez, ferus, silvestris.
Eff, coelum.	Goff, faber ferrarius.
Eff, ipse, a, um.	Goulo, vacuus.
Effn, rectus.	Golo, tego.
Eheuc, salmo.	Gor, ulcus.
Ehuedez, alauda.	Gou, mendacium.
Ehunan, folus.	Gouaff, hyemps.
Eil, secundus.	Gouel, fabrica.
Eintaff, viduus.	Gouhin, vagina.
El, angelus.	Gouris, cinctura.
Elas, jecur.	Goz, talpa.
Elphezen, zizania.	Groach, vetula.
Eneff, anima.	Grocc, baculus.
Enefen mor, insula.	Gruy, futura.
Eoul, voluntas.	Guele, lectus.
Er, aquila.	Gueler, pheretrum.
Erch, nix.	Guelouen, sanguifuga.
Eren, vincio.	Guenet, Vanes, Venetus.
Eth, bladum.	Guen, blanc, albus.
Eur, importunitas.	Guent, odor.
Ezeff, bipennis.	Guenneuedic, felix.
Ezn, ales.	Guer, verbum.
Ezomec, pauper, egens.	Guern, alnus.
Fouloudec, caseus.	Guerzit, fufus.
Fri, nafus.	Gues, scropha.
Fur, faige, doctus.	Guet, excubiæ.
Gaffr.	Guezen, arbor.
Garu, asper.	Guimelet, terebellum.
Gaft, ganea.	Guiniz, far.

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

Guipat, sertum.	Maes, champ, arvum.
Guir, jus.	Maezur, nutrio.
Hal, saliva.	Mam, mater.
Haff, æstas.	Manec, cirotheca.
Hanu, nomen.	Map, filius.
Hanter, dimidius.	March, equus.
Hanter torret, semiruptus.	Marchaucy, stabulum.
Hat, semen.	Marz Bran, corvus.
Heaul, fol.	Maru, mors.
Hegarar, benignus.	Mat, bonus.
Henaff, primogenitus.	Men, lapis.
Heiz, ordeum.	Mén, capreolus.
Hent, via.	Ment, quantitas.
Hep abec, sans cause.	Mesclén, concha.
Hynon, sudus.	Meuel, famulus.
Hyr, longus.	Meuliff, laudo.
Hivis, camisia.	Meur, grandis.
Houch, porcus.	Melezour, speculum.
Hues, sudor.	Mezu, ebrius.
Hun, somnus.	Mez, pudentia.
Knech, mons.	Milguin, manica.
Lacat, pono.	Milliguet, maledicus.
Lazc, laqueus.	Mirer, custos.
Lagat, oculus.	Mis, mensis.
Lam, saltus, saltator.	Moal, calvus.
Lámpr, glissant, lubricus.	Moan, exilis, gracilis.
Lazaff, interficio.	Moe, coma.
Leanes, monialis.	Moez, vox.
Ledan, amplus.	Monet, vado.
Leiff, prandium.	Morhouch, delphin.
Lem, acutus.	Morzet, crus.
Lén, stagnum.	Mouchet, capus, milvus.
Les, curia.	Mozreb, matertera.
Lesmam, noverca.	Muy, magis.
Lesmapp, privignus.	Nac, non.
Lezr, corium.	Nach, nego,
Liu, color.	
Log, tugurium.	g
Logodén, mus.	Nadoez, aguil, acus.
Losg, ardor.	Naff, fames.
Loft, cauda.	Nedelec, natale.
Louarn, vulpes.	Negum, nullus.
Louén, pediculus.	Nepden, nemo.
Louzr, caliga.	Neptra, nihil.
Lue, vitulus.	Nes, propinquior.
Ludu, cinis.	Nigal, volo, as.
	Niuer, numerus.

Oar,

Oar, super.	Tat, pater.
Oaz, zelotypia.	Taul, ictus.
Oguet, traha.	Techet, fugio.
Oll, totus.	Teil, fimus.
Orz, malleus.	Teurel, jacio.
Ozech, vir.	Ten, spissus, creber.
Pau, pes.	Teut, lingua.
Pedu, quorsum.	Ti, casa.
Pemdez, quotidie.	Tiec, œconomus.
Pencel, tapetum.	Tizoc, eunuchus.
Perac, quamobrem.	Tnou, vallis.
Petguez, quotiens.	Toc, pileus.
Porz, portus vel porta.	Tom, calidus.
Prenaff, emo.	Toucec, bufo.
Frén, lignum.	Toull, foramen.
Pret, tempus.	Tra, res.
Pry, argilla.	Traez, littus.
Priet, maritus.	Tramail, rez a pecher.
Put, amarus.	Treuat, messis.
Quae, sepes.	Treugén, truncus.
Quaez, miser.	Troat, pes.
Querch, avena.	Trouch, sciffura.
Quic, caro.	Uhel, altus.
Rac, quia.	Vy, oyum.
Raz, calx.	Unguez, femel.
Sae, tunica.	Ufet, fessus.
Scaff, agilis.	Uuel, humilis,
Scoaz, armus.	Yach, fanus.
Silien, anguilla.	Yalch, bursa.
Sizun, septimana.	Yar, gallina.
Soez, stupor.	Yel, lolium.
Squent.	Yen, frigidus:
Talm, funda.	Youal, appellor.
Taluout, profum, valeo.	Youanc, juvenis.
Tam morseau.	Yudal, ploro.
Tan, roguis, focus.	

Pag. 4.

Pag. 5.

Faversham.

Rabanus super Matthæum.
 Enchiridion Xyfti.
 Præfectinus super libros Sententiarum.
 Giraldi Cambrensis Topographia.
 Julius Solinus.
 Chronicon Gulielmi Meldunensis.
 Epiftola Othonis monachi de inventione corporis S. Mil-
 burgæ.] *Miracula quæ autore deo.*

E veteri

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

7

E veteri quodam codice monasterii S. Augustini Cant.

Anno D. 1179. S. Nerarius, socius beati Augustini, inventus est juxta castellum Belcariae, quod distat octo milliariis à

civitate Arelas Tam . . . . .

S. Florentius jacet in cœmiterio S. Mariæ in Thanet, cujus tumba crescit signis.

S. Imarus jacet in ecclesia S. Joannis Baptistæ in Thanet, monachus Reculvenfis ecclesiæ.

S. Brinstanus, archidiaconus S. Ælphegi, in hac ecclesia jacet in porticu aquilonari.

Monasterium S. Augustini.

Thomæ Bradwardeni, archiepiscopi Cant: libri tres de causa dei contra Pelagium.] *Magnorum & multorum petitionibus.* Ley. opus plane eruditum, & magni ingenii.

Conton Franciscanus super libros Sententiarum.] *Sicut dicit beatus Ambrosius.*

Mythologicón libri quatuor Joannis Saresbiriensis.

Alexander de S. Albano de naturis rerum.] *Forma decens.*

Eustracii, metropolitani Niceæ, commentarii in Ethica Arist: Philippus super Job. liber venerandæ antiquitatis.

Grammatica Euticis.

Grammatica Smaragdi.

Dogmata Albini ad Carolum.] *Impleat vestrum domini dilectio pectus.*

Carmen, ut videbatur ejusdem, de vitiis & virtutibus.] *Aurea jure decem transmisit poma sorori.*

Oratio Dominica carmine.

Symbolum apostolorum carmine. } Albino, ut videtur, autore.

Canticum Aug. & Ambr. i. e. Te deum, carmine.

Aldhelmus de virginitate, prosa & carmine.

Enigmata Aldhelmi.

Carmen de 7. scientiis, forsitan etiam Albino autore.

Enigmata Tautunii.

Matthæi Vindocinensis Tobias carmine.

Duo commentarii super Psalterium, ignotis, sed vetustis autoribus.

Ifidorus de natura rerum.

Hincmari, Remorum archiepiscopi, de ordinibus.

Terentius.

Beda de arte metrica.

Opusculum Felicis.

Stephanus Cantuar. de poenitentia Magdalensæ.] *Miserator & misericors dominus.* Sermones

Apud S. Gregorium.

Vita Columbani, autore Jona abbate, viro magnæ eloquentiæ.

Cænobium Chrifcicolærum.

Baldewinus de fectis hæreticorum.] *Mysterium fidei.*

Baldewinus super libros regum.

Epiftolæ Baldewini.

Baldewinus de orthodoxis fidei dogmatibus.] *Doctrina fan-
ctorum confiliorum.*

Ley: Fuit hic 2us. archiepiscopus à Thoma Beket.

Elredus Rivallensis de oneribus Isaac.] *Audiens te, pater
beatiff:*

Opera Joannis Walensis.

 Super Exodum. Super Leviticum. Super Numeros. Super
Deuteronomium. Super Josue. Super Judam. Ruth. Ecclesi-
asten. Cantica cantic: Isaiam.

Summa confessorum Joannis Walensis.] *Quoniam dubiorum.*

Epiftola Bedæ ad Vectium de æquinoctio.

Hilarius de fynodo.

Beda de ponderibus.] *Ponderum ac mensurarum.*

Isidorus super Genfim, Exodum, & Leviticum.

Moralia Stephani, archiepiscopi Cant: super omnes pro-
phetas in tribus voluminibus.

Stephanus super quinque libros Moses.

Pag. 8. Liber distinctionum Nigelli super novum & vetus testa-
mentum.] *Quatuor sunt regulæ scripturæ.*

Ejusdem liber de abusione rerum ecclesiasticarum ad Guliel-
mum Longcampe, Eliensem episcopum, & cancellarium Ang-
liæ.] *Syncere & sine simulatione.*

Excerptiones Nigelli de Warnerio Gregoriano super moralia
Job.] *Sublimitas supernarum potestatum.*

Ley: Fuit hic præcentor Cantuar: & floruit temporibus S. Thomæ.

Job, Solomon, Esaias, Hieremias, Græce.

Pfalterium Græce.

 Richaleonis liber ad Felicem abbatem, in quo librum Al-
cuini ad Guidonem comitem de virtutibus ex prosa in carmen,
sed leoninum, vertit.

Baldewinus super libros regum.

Baldewini epiftolæ.

Irenæus contra omnes hærefes. Simon Mepeham, archi-
episcopus Cant: monachis dono dedit.

Ex veteri Chronico apud Wigmorem.

 Labienus à Britannis occifus in Cheston woode prope Rofam.

Ex tabella.

Odo, archi: Cant: prius episcopus Wintonienfis, præcessit
Dunftano.

Balduinus

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

II

Balduinus secundus archi: à Thoma martyre, prius epif. Monachus
Fordenfis.
copus Wigornienfis.

Stephanus 2us. archi: à Balduino.

Robertus Kilwerby frater de ordine Prædicatorum à Stephano.

Joannes Peccham de ordine Minorum fucceffit Kilwerbyo.

Robertus Winchelfey, archid. Effexiæ, huic fucceffit.

Simon Mepham 3us. à Winchelfeo, prius canonicus Ciceftrienfis.

Thomas Bradwarden Cant: archi: prius confeffor regis.

Gulielmus Wittelefey, doctor utriufque juris, archi: Cant: ex epifcopo Rofenfi.

Inſcriptio in plumbo.

Hic requiefcit Thomas, Dorobernenfis archiepifcopus, Britannia primas, & apoſtolicæ fedis legatus, qui pro juſtitia & jure eccleſiæ interfectus eſt 4°. Calendas Januarii.

Sepulchrum Elphegi martyris habens 4^{or}. annulos ferreos, delatum ex eccleſia Paulina Londin: Cantuariam.

Inſcriptio reperta in lamina plumbea, cum Gulielmus Waramus, archi: Cant: aperiret ſarcophagum S. Dunſtani.

Hic requiefcit Dunſtanus, Dorobernenfis archiepifcopus.

Dovarenſe cœnobium. Monachi pro canonicis ſecularibus, qui olim eccleſiam in caſtro, deinde in ſaro, habebant, induciti per archiepifcopum Cant:

Apuleius de deo Platonis.

Hiſtoriola de antiquitate Dovarenſis oppidi.

*Domus dei, alias Maiſun den, ex fundatione Henrici.
Ex tabula penſili.*

Pag. 9.

Julius cum Britannis ſuper Barhondune pugnavit.

Julius inchoavit caſtellum de Dover.

Arviragus communivit caſtellum de Dover contra Romanos.

Obſtructio Rutupini portus.

Obſtructio Rutupini portus. Leyland.
Forsan hoc nomine, quia portus commodiffimus erat Romanis, ex Gallia in Britanniam trajicientibus.

Dunstable.

Cœnobium canonicorum regularium ex dotatione Henrici regis, qui sepultus est Radinge.

Cawdwel prope Bedeford cœnobium canonicorum ex fundatione Bellimontis.

Castrum Bedefordæ (ut incolæ somniant) & villa nomen sumpsit à quodam Buda, vel Beda, regulo.

Castellum Bedefordense obsessum & dirutum multorum opinione tempore Henrici 3i, fervente bello Baronico.

Offa rex (ut publica fama fert) sepultus in ripa Usæ fluminis prope Bedefordam.

Newham canonici.

Ubi nunc est ecclesia S. Pauli Bedefordæ, olim erant canonici seculares, quorum cum unus laneonem interfecisset, omnes necessitate coacti sunt mutare sedem. Petierunt igitur locum non procul ab Bedeforda, qui nunc Newham dicitur à novitate ædificiorum, & ex canonicis secularibus tandem regulares sunt facti.

Rogerus Saresbiriensis super Psalterium.] *Nos debemus esse viri non effeminati.*

Pag. 10.

Sartis, alias Wardon.

Gilberti, abbatis Westmonast: omeliæ 47^m. super cantica cantic:] *Varii sunt adfectus amantium.*

Gaufridus Clarevallensis super cantica.] *Plurima quidem audivimus.*

Odo abbas super libros Moses.] *Operis subditi materia lex. Moralitates Nicolai Stanford super Genesim.] Ley. Doctiff. liber.*

Lincolniensis de veneno, id est, de septem peccatis mortalibus.] *Ratio potissima veneni.*

Thomas Walensis super Exodum.] *Signa legem in discipulis.*

Idem super Leviticum.] *Masculum immaculati offeret.*

Idem super Numer.] *Recensiti sunt filii.*

Idem super Deuter:] *Vide terram.*

Idem super Josue.] *Surge, & transi Jordanem.*

Idem super Judic:] *Post mortem Josue.*

Idem super Ruth.] *Nota quod Ruth.*

Idem super Esaiam.] *Beatus qui custodit verba prophetæ.*

Lisbonense consilium habitum tempore Philippi regis & Gulielmi Normanni.

Quæstiones Albini super Genesim ad Sigulphum presbyterum.] *Quomodo convenit.*

Ricardi monachi Cantuar: liber, cui titulus, "Unde malum", tractans de quibusdam quæstionibus, quæ naturalem & moralem philosophiam spectant, carmine elegiaco scriptus, cujus

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

13

cujus prologus sic incipit,] *Favua clausa diu.* Liber vero sic,] *Pluribus in dubium venit.*

Godefridi, prioris S. Suithuni Wintoniensis, disticha moralia.] *Discendi, Damiane, modum.*

Ejusdem Tetrasticha moralia.] *Miramur Rupilum.*

Ejusdem Hexasticha moralia.

Ejusdem Octosticha moralia.

Ei

Sanctus Neotus. Oppidum antea dictum Arnulphesbury.

Sanctus Neotus, monachus Glessoburgensis, translatus à Neotesstoke, in Cornubia olim monasterio, nunc vero parochiali ecclesia, ad Arnulphesbiry in provincia Huntingdunensi, in quo oppido palatium erat Elfridi comitis, quod postea verfum est in usum cœnobii, in quo fuerunt ad multos annos monachi nigri, donec Anselmus, archi: Cant: introduxit Gallos monachos albos.

Barrius, Neoti fervus, ibidem sepultus.

Monasterium S. Neoti à Danis spoliatum & incensum, quod

reparavit Domina Rosa tempore Henrici primi. ^{Ley:} Quo tempore forsan ab Anselmo primum ex Gallia in Angliam monachi albi evocati, qui alius professionis sunt quam Barnardini.

Ex libro de vita S. Neoti.

Pag. 11.

Neotus, filius Adulphi, regis Cantiorum, & frater Aluredi regis, qui achademiã Oxoniensem fundavit instigante fratre.

Anatholia.

Mefembria.

Neotescentes in Cornubia à Neoto sic dicti, nunc lingua vulgari Newstoke.

Locus Ethelingaia, quod apud nos regalis insula exprimitur.

non erat frater, sed nepos.

S. Neotus Aluredo fratri apparuit, promittens illi victoriam de Danis.

Sunt tamen (si recte memini) qui hoc divo Cuthberto tribuant. ^{Ley:}

Vidi tunicam interiorem S. Neoti ex panno villoso more ^{Ley:} Hybernico.

Pecten S. Neoti ex officulo duos digitos lato, infertis piscium denticulis instar maxillæ lupi fluviatilis.

Gumicester, vulgo Godmancester.

Gumicester olim opp: magni nominis, ut apparet ex fundamentis & numismatibus erutis. Eruuntur etiam & ossa, sed majora quam habeant hujus ætatis homines. Usa tantum dividit hoc opp. ab Huntingduno. Unde conjectura est, Huntingdunum antiquitus partem fuisse Gumicestriæ, vel, hac fatifcente

cente præ senio, Huntingdunum principia sumpſiſſe. De Guma (nifi fallor) ille mentionem facit, qui ſcripſit vitam S. Machuti, quem ait Gunicaſtriæ fuiſſe epiſcopum, & patrem ejus ibidem fuiſſe comitem; niſi quis velit per Gunicaſtriam Guincaſtriam intelligere. At quamvis impreſſus libellus de vita S. Machuti Gunicaſtriæ legat, ego vamen vidi libellum manu ſcriptum, qui habebat Gumicaſtriæ, quæ lectio mihi videtur eſſe verior. Emi ibidem à quodam ſacrificio numiſmata, inter quæ unum erat C. Antii prælonga cæſarie, qualem Romani habebant ante notos tonſores.

Ex libello qui eſt Ebor: apud monachos Marianos de vita S. Machuti epiſcopi.

Machus factus fuit epiſcopus Guminæ civitatis, ubi pater ejus comes fuit. Leyland. Quiſquis vitam ſcripſit, elegantiffime ſcripſit. Sunt qui Guincaſtriæ fuiſſe epiſcopum ſcribunt, quod verofiſimilius eſt. Nuper didici natum fuiſſe in Guenta, parte Suthwalliæ, autoritate Bili levitæ.

Venandunum, vulgo Huntingdune.

In hoc cœnobio oftendunt poculum Stephani regis ex Turcheſo lapide, rem ingentis pretii. Huntingdune, i. e. mons venatorum, oppidum aliquot ab hinc ſeculis quindecim parochialibus eccleſiis inſigne, quarum tantum quatuor nunc ſuperſunt, reliquæ vetuſtate & incuria collapsæ ſunt, extantibus tamen etiamnum in aliquot locis murorum veſtigiiſ & cimiteriiſ.

Cœnobium canonicorum, quod nunc paululum quiddam diſtat ab oppido, erat eo loco, ubi nunc eccleſia S. Mariæ eſt, quod per Euſtachium, Huntingdunenſem comitem, tranſlatum eſt in locum paulo remotiorem, propter oppidi ſtrepitum. David Brucius, Scotus, comes Huntingdunenſis, ſepultus in hoc cœnobio. Eſt & ibidem ſepulchrum elegantis operis cujuſdam (ut illi putant) comitis Huntingdunenſis, in quo eques inſculpitur cum inſignibus venatoriis. Habent & oppidani in ſigillo publico venatorem cum ſuis armis. Habent numiſma vetuſtiſſimum, non procul ab opp: erutum, cum imagine canis leporarii, ſed inſcriptio præ vetuſtate oblitterata eſt.

Pag. 12.

Barnewel cœnobium [com: Cantabr:]

Canonici, qui nunc ſunt Barnwelliæ, cœnobiolum habuerunt per annos paucos tempore Gulielmi Ruſi prope caſtellum Grantabrigenſe eo in loco, ubi nunc eſt eccleſia D. Egidii, extantque adhuc veteris cœnobioli aliquot veſtigia. Tempore vero Henrici primi tranſlati ſunt canonici Bern-
Peverellum
welliam per Paganum, comitem Grantabrigenſem.

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

15

In bibliotheca Bernwellensi.

Chronica Hugonis de S. Victore.] *Fili sapientia thesaurus est.*
Epistolæ Symmachi.

Necham

Prometicus Alexandri Nequam carmine prosa intermixta.]
Sponte sua genius pater.

Helias Rubius Tripelaunensis contra inanem nobilitatem.
Epistolæ variæ Cassiodori.

Chronicon à Nino ad Cæsarem, & à Cæsare ad Ludovicum,
Caroli Magni filium.] *Assyriorum igitur rex.*

Chronicon, cujus prologus sic incipit.] *Annum ab ea die
qua Petrus.*

*Granta, vulgo Cambrige, à Granta, fluvio præterlabente,
sic dicta, crevitque (ut ego arbitrar) ex ruinis Grantæ-
castriæ, urbis olim nobilissimæ.*

In bibliotheca publica majori.

Collectiones Wallensis.] *Cum collectionis hujus.*
Hildebrandus super evangelia, qui postea Gregorius septimus
dictus fuit.

Nicolaus Trivet super Genesim.
Distinctiones theologicæ Gulielmi, Lincolniensis ecclesiæ
cancellarii.] *Arcus dicitur Christus.*

Expositio Nicolai Trivet super libros Boëtii de consolatione.]
Explanatio librorum Boëtii &c.

Boëtius de consolatione, Anglice.

In bibliotheca Augustinensium.

Hockam super Porphyrium.] *Quoniam omne operans.*
Joannes, Capgrave forsan, Augustinensis frater, & doctor
theol: super Genesim, justum volumen ad Humfredum ducem
Glocestriæ.] *Arduum namque est supra vires.* Leyland. Erat
hic non infeliciter eruditus.

Corona Joannis Capgravi (duo justa volumina) fratris Au-
gustinensis de Lino Norvolgiæ, super libros regum.] *Quod in
regnorum libros.*

Summa Guliermi Ockam de Logica ad Adamum.] *Omnes
Logicæ tractatores.*

Idem de invisibilibus.

Idem de quantitate corporis Christi.

Idem de prædestinatione sanctorum.

Radulphi monachi & eleemosynarii Westmonasteriensis o-
melix viginti ad Laurentium, abbatem ejusdem loci.] *Nun-
quid capies Leviathan hamo.*

In bibliotheca Dominicanorum.

Fyzaker super 4or. libros sententiarum, duo justa volumina.]
O *altitudo divitiarum.* Barpto-

pag. 13.

JOANNIS LELANDI

Barptolemæus Anglicus Franciscanus de proprietatibus rerum.

Biblia in lingua vernacula.

Commentarii Nicolai Triveti super Valerium de non ducenda uxore.] *Mulier si primatum habeat.*

In bibliotheca Franciscanorum.

Epistolæ Roberti Grosstest numero 127. ex quibus apparet illum fuisse archidiaconum Leycestrensem.] *Novit sanctitas.*

Epistola fratris Gulielmi Notingham de obedientia.

Epistola Lincolniensis, instar libelluli, ad Adamum Rufum, quod deus prima forma, & forma omnium.

Duo sermones Lincolniensis habiti coram Papa.

Ambrosius Ausbertus.

In collegio Jesu.

Encomium calvitiei, autore Synesio, interprete vero Frea. Præfixa fuit operi Omniboni Leonicensi epistola in laudem Freæ. Ibidem etiam comparuit Freæ epistola, qua opusculum suum Joanni, comiti Wigorniz, dedicat. Leonicensi epistola in impresso exemplari deest. Freæ vero epistola à Beato Rhenano inserta est, quæ tamen admodum mutila est & detruncata.

Expostulatio Freæ in Joannem, Wigorniz comitem, quod hædum permetteret vitem arrodere, heroico carmine scripta.

Epitaphium Francisci Petrarchæ, autore Frea, quod rogatus à quodam nobili Italo scripsit. Nam antea Petrarchæ sepulchrum inscriptum erat rudi & barbaro carmine.

E codice, ubi hæc erant, excisi fuerunt 4. aut 5, ut colligebam, quaterniones, in quibus verisimile est aliquid à Frea

Joannes
scriptum delituisse. Hujus codicis possessor olim fuit Gulielmus Gunthorp, qui in Italia cum Frea bonis studuerat literis, & postea factus decanus Wellensis, multos libros in Italia manu scriptos collegio Jesu dono dedit.

Gunthorp
was Dene of
Welles, and
Lord Privy
Seale.

Paulus Vergerius de ingenuis moribus.

Francisci Petrarchi liber de laudibus heremi. } furto sublati.

Franciscus Barbarus de re uxoria.

Doctor Stubbes, qui scripsit bene fundatum, præses erat collegii de Jesu.

Pag. 14. *In bibliotheca pub. minori, quam Cuthebertus Tunstallus insigni numero Græcorum voluminum auxit.*

Lincolniensis de doctrina cordis.

Compendium de dictis & factis memorabilibus incerto auctore.] *Sapientiam antiquorum.*

Andronici Calysti Byzantii interpretatio in libro: Arist: de generat: & corrupt:

Summa

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

17.

Summa philosophiæ, autore Grostest.
Barptolemæus Facius de felicitate vitæ furto sublatum.

In bibliotheca collegii D. Benedicti.

Sermones dominicales autore Waterton.
Omeliæ dominicales 53. editæ à quodam Priore S. Barptolemæi London.

Stephanus archiepiscopus Cant: super Pentateucum.

Boëtii libellus sive epistola de hebdomadibus.

Idem de duabus naturis & una persona Christi ad Joannem diaconum.

Joannes Damascenus de incomprehensibilitate dei.

Idem de amatoribus mundi & dei.

Boëtii libellus de unitate & uno.

Anselmus de sacrificio Azimi & fermenti.

Tres tractatus, sive libelli, Joannis Wyclif de rebus sophisticis & dialecticis.

In bibliotheca colleg: S. Trinitatis.

Sermones fratris Gulielmi Badonensis. Opus non omnino ineruditum.

In biblioth: aulae Regiæ.

Liber variarum Cassiodori.

Historia Helinandi à creatione mundi ad tempora Henrici & Othonis imperatorum, complectens 44. libros.

In bibliotheca aulae Valence S. Mariæ, alias Penbroke.

Burleus de potentiis animæ.

Vitæ Benedicti & Ceolfredi abbatum, autore Beda.

Vita Bedæ, incerto autore.

Liber Procli, qui dicitur Elementatio theologica.

Idem de mixtione elementorum.

Burle super libros Posteriorum, Phyficorum, de generat: & corrupt: de anima, de coelo, & mundo, Ethicorum.

Burle de vita & moribus philosophorum.

In bibliotheca collegii Reginei.

Mithologicon Joannis Saresburienfis.] *In humanis rebus.*

Eutethicus ejusdem, editus carmine Hexametro & Pentametro. Dedicavit autem librum Thomæ Beket, tum Angl: cancel. postea Cantiorum archiepiscopo.] *Dogmata discutiens.*

Burleus super libros Ethicorum.

Tractatus Jo: Peccham de Sphæra.] *Corporum mundanorum.*

Theorica Lincoln: de latitudinibus planetarum.

Tractatus ejusdem de Sphæra.

Alfraganus de motibus cœlestium corporum.

Geometria Euclidis cum commentariis Azelardi.

Lotharius cardinalis de miseria humanæ conditionis.

Tom. 3.

C

Armandus

Armandus de transcendentibus, de prædicamentis, & intentionibus secundis.

Bocchatus de insigni obedientia & fide uxoria.

Declamatio Collutii Pierii Florentini.

Certamen paupertatis & fortunæ.

Liber poenarum Benedicti de Pileo carmine scriptus.

Ejusdem ecloga in honorem Sigismundi imperatoris.

Frater Rogerus de S. Ivone contra Joannem de veteri castro, ubi agit contra hæreticos & Lolhardos.

Musica fratris Walteri, monachi Sueshamiæ.

Petrarcha de ignorantia sui & aliorum.

Compendium legis Christi, & canonis sacri super 4. librum sententiarum, autore Joanne Bachone Carmel:] *Cum ex scripturis sacris*. Hujus operis alias est de lege Christi evangelica, & de lege ecclesiæ canonica.

Expositio Magistri Henrici de Esseburn, fratris Prædicatoris, in proverbia Solomonis, secundum quod legit in conventu fratrum suorum apud Cestriam.] *Sicut dicit ecclesiasticus*.

Idem super Ecclesiasten, qui liber est tanquam 30. cap. ad-
bur
junctum proverbii Solomonis. Fuit hic Effedunus plane bene doctus, ut illa ferebant tempora. Liber autem dono datus erat collegio Regineo 1474.

Defensorium Gulielmi Wodeford contra Armachanum.

Scutum inexpugnabile ad defensorium fidei catholicæ de sacramento eucharistiæ, editum atque publice determinatum à Reverendo Mag: fratre Joanne de Tiffington de ordine Minorum in universitate Oxon: 1381.] *Semel confessus est filius dei*.

Quotlibeta Fizaker.

Innocentius 3. super 7. Psalmos poenitentiales.

Fig. 16. Rabanus super Apocalypsin.

Libri 19. per dialogos de quæstionibus Armenorum, autore Armachano.

Robertus Prior de Bridlington in epistolas Pauli.

Doctor Nicolaus Radeclif, monachus S. Albani, ac archidiaconus ejusdem loci, de viatico salutari animæ immortalis, sive de sacramento eucharistiæ, justum volumen per dialogum, in quo interlocutores Petrus & Nicolaus.] *Cum tortuosus & callidus ille serpens*.

Dokking super Lucam.

Apologia Pecchami contra impugnantes paupertatem vel mendicitatem fratrum.] *Perfectus omnis erit*.

Epistola fratris Bonaventuræ de ordine Minorum ad fratrem Rogerum Bachon. Index tamen sic habuit: Pro Bonaventura Peccham.

Hærefes

Hærefes à Pecchamo damnatæ.

Duæ epistolæ Pecchami ad Oxonienses.

Impugnatio fratrum Minorum per Prædicatores.

Albinus super ecclesiasten ad Oniam & Candidum, cum
32. carminibus ejusdem Albini in calce operis.

Gulielmus Parvus in Cantica Canticorum. In cujus libri
fine hæc quæ sequuntur adscripta erant: "Gulielmus natus fuit
"in Bridlingtona, qui canonicus factus in Novoburgo ad petiti-
"onem Rogeri abbatis de Belland explanationem in Cantica
"Cantic: intra unum annum scripsit & edidit."

Sermones Armachani.

Sermones Lincolniensis, quos quidam in margine dicta ap-
pellari scripsit, quod breviusculi essent. Revera ex his quæ-
dam sermones sunt, quædam non. Numero autem sunt 147.

Sermo Aviti, archiepiscopi Viennensis, in Rogationibus
post Pascha, in quo tractat de origine, & earundem institutione.

Sermones cujusdam Roffensis.

Sermones Repyngton.

Sermones Wiberti.

Rodbertus Canutus de connubio Jacob ad Laurentium
monachum.

In bibliotheca collegii de Clare.

Pag. 17.

Alington super 6. principia.

Alington super Prædicamenta.

Opuscula fratris Joannis Somer de conventu Franciscano-
rum apud Bridgwater. Vixit circa tempora Henrici 4 & 5i.

Alkindius de judiciis astrorum.

Tabulæ magistri Simonis Bredon de rebus astronomicis.

Tabulæ Ludovici de Cairlion, doctoris medicinæ, de eis-
dem rebus, Londini scriptæ 1482.

Liber Messahal in revolutione annorum mundi.

Tractatus Dorochii de occultis.

Flores Haly de electione horarum.

Stephanus Messala in floribus de judiciis.

Rogeri Bachoni libellus de erroribus medicorum.] *Vulgus
medicorum.*

Alkindus de radiis.] *Omnes homines.* In margine hujus fit
mentio libri Baconis de cælo & mundo.

Libri quinque de Mineralibus, autore Alberto Mag.

Quadripartitum Richardi Walingford, abbatis S. Albani, de
mensuratis

sinibus demensuris.] *Quia canones non perfecte tradunt notitiam
sinus, &c.*

Commentum Simonis Bredon super aliquas demonstrati-
ones

Ptolemæi

ones Almagesti.] *Nunc superest ostendere.*

Introductorium Alcabitii cum commento Joannis de Saxo. furto sublatum.

Gebar in speculativa astronomia.

Tabula Manduith de corda recta & umbra.

Tabula latitudinis quinque planetarum, autore Simone Bredon.

Tabulæ compendiosæ pro instrumento, Albion. Leland. Intelligit horologium S. Albani.

Tractatus Richardi Walingford de compositione & conclusionibus instrumenti, Albion.

Theorica planetarum in fronte adscriptus Herfordensi, in fine Lincolnienfi, alias Grostest.

Sequitur ibidem & alia Theorica. forsan illa Lincolniensem agnoscit autorem.

Chronicon Radulphi de Diceto usque ad annum D. 1231.

Chronicon Freculphi.

Chronicon Henrici Huntingdunensis.

Chronicon Alredi, abbatis Rievallensis.

Chronicon Galfredi Monemutensis.

Philobiblon, autore Angravyle.

Friston a
iii. myles
byneth the Bo-
ston toward
the fe.

Pag. 18.

Rogerus, prior Fristoniæ, ad Henricum, abbatem Croylandiæ, de vita Thomæ Cantuar:

In bibliotheca collegii de Gunvyle.

Synonima Ciceronis ad Vecturium. Leland. Longe abest opusculum à majestate Ciceronis.

Fabulæ 50^a. à Caio Fabio Fulgentio Gordiano philosophice expositæ.

Enigmata Symposii.

Armachanus super libros Sententiarum.

Summa Dumbleton cum conclusionibus moralis philosophiæ.

Methodius de expulsis è paradiso protoparentibus. Hic titulus in indice tantum comparuit.

Tractatus qui dicitur Repressiva, autore Richardo medico.

Philippus
Aubyn Ox-
on. scripsit
canones ta-
bularum fu-
arum, secu-
tus Alphon-
sum.

Odyngton de motibus planetarum & Almanak reversionis eorum. Quidam annotavit in margine: "Fuit monachus, ut putatur, de Eovesham." Lelandus. Est autem libellulus velut Theorica Almanak Profacii Judæi.

Tabula motus octavæ Sphæræ, autore Profacio Judæo.

De inventione annorum Arabum, secundum magis. Campanum.

Tabula æquationis domorum, cum canone præcedente, per magis. Joannem Wate.

Calendarium magistri Walteri Elveden, socii aulæ de Gunvyle, cum tribus cyclis 19libus. Æqua-

Æquatorium magistri Joannis de Lineriis.

Calendarium Lincolniensis.

Computus ecclesiasticus Lincolniensis.

{ Idem de Iride. }
 { De utilitate artium. } libelli.
 { De coloribus. }
 { De cometis. }
 { De natura intellectus. }

Stanton in canonibus tabularum Arfachelis.

Aphorismi Joannis Damasceni cum commento Isidori.

Historia Freculphi.

In bibliotheca collegii D. Petri.

Pag. 19.

Alchimia Eleazi.

Alphidius de creatione metallorum.

Expositiones magistri Rogeri de Horeford de rebus metallicis.

Plinius secundus junior de re medica.

Avicenna de anima. Liber alchimicus.

Documenta Rogeri Bachon de rebus alchimicis. furto sublati.

Libellus de coloribus a fiendis per artem.

Libellus de sculpturis lapidum.

Epistola alchimica Rosini ad Anchesiam.

Epigrammata Martialis, codex vetustiss.

Abbreviatio historiarum, autore monacho Floriacensi.

Maximiani poetæ libellus, falso adscriptus Cornelio Gallo.

Compendium totius medicinæ, alias Practica Gilberti Anglici.

Volumen magistri Richardi de re medica.

Rabbi Moses contra venenum.

Idem contra passionem asmatis.

Gulielmus Holm Franciscanus de simplicibus medicinis. justum volumen. Fuit deflorator medicorum. Vixit anno D. 1415.

Philippus de Greves, cancellarius Paris: super evangelia.

Thomas Waleys Prædicator de modo prædicandi ad Theobaldum de Urfinis, archiepiscopum Panormitanum.] *Cum prædicationis officium.*

Sermones Odonis.

Distinctiones Joannis Lathbyri de ordine Minorum. justum volumen.] *Abstinendum est à carnalibus delitiis.*

Boëtius de hebdomadibus.

Logica Damasceni.

Anselmus de Grammatico.

Orationes Anselmi, alias preces.

Origenes super Cantica.

a Sic.

Sermones

Sermones Gisleberti monachi super Cantica.

Ringsted super parabolas Solomonis.] *In absconditis parabolis conversabitur.*

Egidius de vegetabilibus & plantis.

Quæstiones Alexandri Halys de anima.

Liber communium naturalium Rogeri Bacon continens 4. libros.] *Postquam tradidi grammaticam.*

Primus est de communibus ad omnia naturalia.

Secundus de coelestibus, scilicet de cœlo & mundo.

Tertius de elementis & mixtis inanimatis.

Quartus de vegetabilibus & animalibus.

pag. 20. Bacon de operibus non occultis.] *Superius quidem dictum est.*

Perspectiva Rogeri Bacon continens novem distinctiones.]

Propositis radicibus sapientiæ.

Bacon de spetiebus & legibus multiplicationum.

Bacon de forma in speculo resultante.] *Queritur de forma in speculo.* Lelandus. Confusus erat ordo codicis, in quo hæc opuscula una cum libris communium naturalium scripta erant; usque adeo ut hi libelli nobis visi fuerint partes quatuor librorum, in quibus tractat de communibus naturalibus.

Jordanus de ponderibus.

Euclides de ponderibus.

Theodosius de Sphæris.

Adjuncti sunt Theodosio duo libelli, unus de visu, alter de speculis, sed sine autoris nomine, nisi quis putet, Theodosium utriusque autorem fuisse.

* Archimenes de mensura circulorum, vel de Isoperimetris.

++

Idem de curvis superficiebus.

 De figuris Cata & apodiatis, autore Marchallo.

Gualterus Burle, doctor Theologiæ, super libros Ethicorum & Politicorum ad Richardum Dunelmensem episcopum. Leland. Vide num hic fuerit Richardus Angravyle, episcopus Dunelm.

Eustachii, metropolitani Niceæ, enarrationes in morales libros Aristotelis ad Nicomachum.

Perspectiva fratris Jo: Peccham. justum volumen.] *Perspectiva cum sit una de scientiis doctrinalibus.*

Tabulæ æquationum planetarum, autore Simone Bredon.

Astronomia calculatoria.

Astronomia judiciaria.

Perspectiva Alacen.

Tractatus de ascensu nubium.

Aristoteles de inundatione Nili, vel fluviorum.

Idem de proprietatibus elementorum.

Idem de morte & vita.

a Sic, cum signo.

Idem

Idem de respiratione & inspiratione.

Idem de divisione philosophiæ.

Idem de coloribus.

Procli Platonici elementatio theologica, Latinitate donata Viterbii à quodam fratre G. de Morbetta Prædicatore 1268.

Gulielmus, monachus Ramesiensis, scripsit libros 4. de temporibus & naturis, deflorans Isidorum & Bedam, vel potius in eorum libros commentaria scribens. De hoc Gulielmo eruditus sic annotavit in margine libri: "Unde in quadam Pag. 21.
"tabula in ecclesia metropolitana Salvatoris Cantuar: quam
"fecerat quidam doctor Theologiæ, monachus ejusdem loci,
"nomine Gulielmus Gyllingham, de viris illustribus, videlicet
"de sanctis & egregiis doctoribus, qui hætenus fuerunt in
"ordine monachorum, inter ceteros nigrorum monachorum
"doctores novissime de prædicto Gulielmo sic loquitur: *Gulielmus, Ramesiensis monachus, scripsit super Bedam de temporibus libros 4.*" Hætenus ille. Ego certe conjecturam facio, hos esse commentarios, quos nuper legi in antiquo exemplari, quod Talbotus ad me misit. Continebat enim præter alia de temporibus & de naturis rerum. Sed commentarii & circuli rerum astronomicarum ad miraculum doctè picti præferabant Brightferti, monachi Ramesiensis, nomen. Potuit tamen Gulielmus hominis prænomen fuisse.

Talbotus
adfirmat,
Brightfer-
tum mona-
chum fuisse
Thorneien-
sem.

forfan Alueredi

Traçtatus de motu cordis.

Hermes Trimegistus de legibus astrorum.

Practica astrolabii per eundem.

Ptolemæus de cometis & aliis prodigiis.

Abraham de luminaribus.

Lincolniensis de impressiõibus aëris.

Introductorium magistri R. Herfordensis in artem judiciariam astrorum ex dono R. Marchal, qui multos libros dedit collegio D. Petri.

Gulielmus Whittlesey, utriusque juris professor, ac collegii S. Petri magister, postea archiepiscopus Cantuariensis.

Versus in laudem Bedæ.

Anglia te celebrat, te totus personat orbis &c.

Magister Thomas Deynham multos libros dono dedit bibliothecæ collegii D. Petri.

Gulielmus Gray, episcopus Elyensis, multos libros eidem bibliothecæ dono dedit. Leland. Vide num hic sit Graius, de quo Lucius Carbo Ferrariensis mentionem facit in funebri oratione pro Guarino.

Mr. Joannes Warkworth, præses collegii S. Petri, multos libros eidem bibliothecæ dedit.

Sophismata

JOANNIS LELANDI

Sophismata M. Gulielmi de Hetusbyri. justum volumen.
Logica Rogeri Bacon.] *Introductio est aperta & brevis demonstratio.*

Quæstiones magistri Richardi Killington de generat:& corr:
Albertus de origine animæ.
De sensu & sensato.
De juventute.
De spiritu & respiratione.

Glanville

Frater Barptolemæus de Glaunvyle Anglicus de ordine Minorum scripsit justum volumen de proprietatibus rerum.
Burlæ super 6. principia & prædicamenta.
Alchindus de impressiõibus.
Thebith de motu octavæ Sphæræ.

Pag. 22.
Scripsit etiam Arithmeticam, ut Grenus adfirmat.

Geometria Bradwardini.] *Geometria affectiva est Arithmetica.*

Euclides de speculis.
Alchindus de umbris & aspectibus.

Tractatus proportionum Bradwardini.] *Omnem motum successivum.*

Galenus de spermate.
Constantinus de coitu.
Campanus de computo.

Algorismus magistri Joannis de Sacro Bosco.] *Omnia, quæ à primæva rerum origine processerunt.*

Canones super tabulam æquacionis domorum, autore Joanne Gualtero, quondam a focio collegii Wincestriæ Oxoniæ.] *Volenti operari per tabulam.* Leland. Libellulus est, nisi idem sit autor tabularum.

Hugo Balsam quondam monachus & Prior Elyensis, deinde episcopus Elyensis, fundator fuit collegii S. Petri Cantabrigiæ. Obiit 17. Cal. Julii anno D. 1286.

Simon de Monte acuto electus in episcopum Elyensem 41. annis post ejus mortem scripsit statuta collegii S. Petri.

Hugo Balsam quosdam presbyteros veteris hospitii ubi nunc collegium D. Joannis, relictis laicis omnibus, & divisione prædiorum facta, in novum D. Petri collegium transtulit.

Fratres de Sacco, alias de Pœnitentia, Collegiani, facta ex antiquiori ædium structura iusta coniectura, putant antiquitus collegium quorundam fratrum fuisse ubi nunc collegium S. Petri.

Apud Grenum.

Algorismus Joannis Killingworth.

Diversæ tabulæ eclipsum, & tabula æquacionis dierum secundum Mm. Jo: de Lineriis.

a Socii MS.

Tractatus

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

25

Tractatus Mi. Jo: de Aslhinden de conjunctione Martis & Saturni in Cancro & de conjunctione Saturni & Jovis in Scorpione cum permutatione triplicitatis.

Opus Mi. Joannis Holbroke in reductione tabularum Alphonsi ad annos Christi, menses, dies & horas.

Item secundum opus ejusdem in compositione novarum tabularum, mediorum motuum, & æquationis dierum.

fuit Picardus.

Canones M. Joannis de Lyneriis completi.

Arithmetica M. Simonis Bredun.

Tabulæ directionum Humfredi ducis Gloucestriæ.

Copia de quantitate, autore fratre Somor.

Rogerus Bachon super librum Avicennæ de anima. Supple, metallorum liber alchimicus.

Teoforde.

Pag. 23.

Teoford: opp: ante bella Danica positum erat in Sudovolgia cis fluvium, apparentibus etiam num ruinis & ecclesiarum vestigiis. Incensum vero fuit ab "Hubba" & Inguar in odium D. Edmundi regis, cujus regia id temporis ibi erat, ubi nunc moles castelli est. Erat & Teofordix propter loci celebritatem sedes episcopalis ubi nunc cis flu: D. Mariæ ecclesia est, cujus superior pars admodum antiquam refert structuram. Erant in hac ecclesia canonici, quos vocant, seculares. Sed Herebertus Normannus sedem episcopalem à Teoforda Nordovicum transtulit, & Bigotus tempore Henrici primi monachos in ecclesiam Marianam Teofordix induxit, quos post octennium ædificato insigni cœnobio trans fluvium evocavit ubi hodie Christo serviunt. Ab illo decrevit opp: cis fluvium, & trans flu: cœperunt strenue ædificare.

Hic fuit Bigotus, cujus hereditas ad Moubraios, tandemque ad Houardos pervenit.

Extant adhuc in Mariano cimiterio aliquot sepulchra, sed humilia, qualia certe sancta illa poscebant tempora.

Erat etiam cœnobium canonicorum Teofordix, nunc demolitum.

Fluvius, qui Teofordiam præterlabitur, duobus fontibus, seu brachiis, accrescit, uno ex Nordovolgia, altero ex Sudovolgia, tandem uno alveo, donec paludes Eliensium intret, ubi se dividit rursus in duo brachia, quorum hoc Elienses petit, illud prope Linum in mare evolvitur.

In bibliotheca.

Beda de tabernaculo.

Gilbertus super Psalterium.] *Christus integer.*

Beda de situ terræ sanctæ.

a Adjeci.

Tom. 3.

D

Ex

Ex libro Abbonis monachi de vita S. Edmundi.

Caput in silvam, cui vocabulum est Higelefdune, recedentes asportaverunt. Leyland. Hunc locum nunc corrupte appellant Hogeston, ubi per multos annos Edmundi corpus requievit, donec ad Bedericheworth transferebatur.

Vita Edmundi confessoris, arch: Cantuar: à Roberto de Abingdune, ejus fratre, composita.] *Beatus Edmundus.*

^y
Geppovicum. Ipswic.

Pag. 24.

Eye.

Eye Saxonice insulam significat, unde & Eye op. nomen accepit, quod effret quasi tota circumdata aquis, quibus quamvis in præsentia non usque adeo abundet, loca tamen vicina uliginosa sunt, & hyeme plerumque obducta aquis, manifestum inditium stagnantis olim paludis. Veniebant antiqui-

tus & naviculæ onerariæ ad oppidum de portu Chromarico, vel ex finu aliquo Chromariæ vicino. Hoc satis vel ex hoc liquet, quod cum monachi Eyenses fossas purgent, inveniunt rudentes majusculas pice oblitas, clavos nauticos, & cetera id genus arma navalia. Nunc vero naviculæ non perveniunt cis Burtane, qui locus ab Eya duodecim distat miliaribus.

Eya olim nobile castellum habebat paludibus adjacens, cujus nunc tantum specula & murorum in aliquot locis ruinæ extant. Hoc castellum vi Gulielmi Normanni (ut oppidani prædicant) dirutum fuit, quod ejus violentum imperium non admiserit.

Monachi Eyenses olim habebant cœnobiolum apud Dunwic: opp: maritimum, antiquitus Dunmoc dictum, & civitatis nomine insigne, in quo Felix, Orientalium Anglorum episcopus, sedem habuit. Sed postquam sedes alio traducta fuit, veterem occupabant monachi. Nunc vero cœnobiolum (ut plura ibidem alia) à mare devoratum est. Eyenses ad huc fervant evangeliorum librum reliquias exhausti cœnobioli, & à vulgo ruber liber de Eya vocatur, per quem apud vulgus solenne est jurare. Monachi constanter adfirmant, librum fuisse

fuisse Felicis, & certe verifimile est. Nam præterquam quod fit scriptus litteris majusculis Longobardicis, refert vetustatem mire venerandam.

Historia
Fulcherii,
episcopi
Carnotensis.

Quod autem Dunmoc olim civitatis nomine insignitum fuerit, inscriptio veterum numismatum indicat.

Ex charta Topographica Angliæ.

Edre. }
Temot. } Fluvii ultra murum in Tuedam devolvuntur.
Jed. }

Dea. }
Nith. } flu: trans murum.
Anand. }
Eske. }

Yore. }
Skel. }
Nid. }
Warfe. }
Aire. } flu: in Humbrum defluunt.
Swale. }
Rie. }
Owfe. }
Derwen. }

Hulle. }
Eden. }
Louthre. } flu: citra murum inter Candidam casam & Wyr-
Amote. } kinton in mare devolvuntur.
Petrel. }
Caldew. }

Evern

Everus flu: Sabrinam petit.

Month prope Carnarvam in mare præcipitatur.

Wely flu: prope Westbiry per portum de Poole mare influit.

Yeo flu: defluit per Ilchester, & per Brigewater mare petit.

Arturus natus apud Padistow in Cornubia.

Wimundesham, ex fundatione Gulielmi de Albeni, cujus filius duxit relictam Henrici primi.

Pag. 25.

Cassiodorus de anima.

Computus Rogeri, abbatis S. Albani, viri in Mathesi peritissimi, cujus opus est Horologium insigne quidem illud in cœnobio Albanensi.] *Assiduis petitionibus.*

In bibliotheca Christicolarum Nordovici.

Flores historiarum.

Martinus historicus.

Commentarii Nicolai Triveti super libros Augustini de civitate dei.] *Cum Romani.*

J O A N N I S L E L A N D I

Giraldi Cambrensis vaticinalis historia de 3^a. Hiberniæ expugnatione ad Richardum comitem Piçtavensem, cujus prologus sic incipit,] *A multis requisitus*. Liber vero sic,] *Derivativus itaque, Murchardi filius*.

Pantheon Godefridi Viterbiensis.

Omeliæ Radulphi Actonis.] *Hiis verbis fratres*.

Computus Roberti Lincolnienfis.] *Capitulum primum*.

Vita S. Gulielmi Nordovicenfis à Thoma, monacho Monumetensi, ad Gulielmum, episcopum Nordovicensem, scripta. Prologus carmine scriptus est.] *Martyres egregii*. Cetera scribuntur soluta oratione.

Ex historia de Meriadoco scripta per R.

Arglud fylva in Wallia.

Sylva Fleudentana ibidem.

Snowdune mons munitus circa tempora Arturi à Griphino, fratre Carodoci.

Apud Prædicatores.

Distinctiones theologicæ, autore Gulielmo Lincolnienfi cancellario.] *Arcus dicitur Christus*.

Cosby super Apocalypsim.] *Quod vides scribe*.

Fyzaker super primum nocturnum Psalterii usque ad, "Deus deus meus respice."] *Iste liber docet*.

Apud Franciscanos.

Bacon de locis. liber est Geographicus.] *Quoniam infinitum est*.

Apud Carmel:

Corrogationes Promethei.

Quæstiones naturales Adelardi per dialogos, ipso & nepote interlocutoribus.

Euclides de oculo. } uterque libellus sublati.

Idem de visibus. }

Damascenus de vera fide.

Suetonius de Cæsaribus.

Alredi Rievallensis historiola.

Ricardus medicus de signis.

Aluredus de motu cordis.

Geometria Wiberti pseudoapostolici.

Liber Nicolai de Linnea de judiciis, tabulis, & aliis astronomiæ tractatibus.

Rhetorica Aristotelis.

Aristoteles de coloribus.

Terentius. vetus codex.

Albritius de origine deorum. furto sublati.

Apuleius de deo Socratis.

Cænobium

Cænobium S. Benedicti apud Fennicolas, ex donatione Canuti regis, qui pro heremitis monachos induxit. Pag. 26.

Alexander Nequam de utenfilibus.] *Cum rerum notitiam.*

R. Lincolnienſis doctiſſimi commentarii ſuper libros Dionyſii de Hierarchia.] *Non inuenio in exemplari Græco.* Ley. Hinc apparet, Lincolnienſem Græce fuiſſe eruditum.

Summa, alias ſpeculum ſacerdotum Richardi de Leyceſtria.]

Qui bene præſunt.

Chronicon de Alexandro Mag:

Henricus Huntingdunenſis de herbarum virtute carmine.

Walsingham.

Sacellum D. Mariæ inchoatum tempore Edwardi Confefſoris. Deinde tempore Gulielmi Nothi inducti ſunt canonici.

In bibliotheca.

Gervafius ſuper Pfalterium.

Joannes Capgravus, frater Auguſtinenſis, de Lino ſuper libros regum ad Joannem, epiſcopum Aſſavenſem.] *Quod in regnorum libris.* Floruit circa tempora Henrici ſexti.

Caſtelaker ex fundatione comitum de Waren.

Boëtii Grammatica.

Scholia Paſchafii ſuper librum generationis.

M. Fabii Quintiliani ſolutiones.

Gelibertus Altifiodorenſis ſuper Hieremiam.

Beda ſuper parabolas.

Beda ſuper actus apoſtolorum.

Beda de ſitu orbis.

Linne.

Croyland.

Ex tabula quadam deſcripta.

[Linc.]
Pag. 27.

S. Guthlacus heremita Croylandiæ inſulam à demonibus liberavit, tandemque ibidem obiit, & ſepultus eſt.

S. Cyſſa, ex pagano factus Chriſtianus, ſucceſſit Guthlaco.

Etheldrutha, Offæ regis filia, & uxor Ethelberthi regis & martyris, poſtea monialis ibidem ſepulta.

Beccelinus, S. Gudlaci diſcipulus, ibidem ſepultus.

Ethelbaldus, rex Merciorum, poſt Gudlaci anachoritæ tempora

tempora Croylandiam adduxit monachos, & ecclesiam novam fabricavit, quæ postea per Hinguarum & Hubbam penitus spoliata & destructa fuit.

Ecclesia vero, quæ nunc extat, opus fuit Ingulphi Normanni, ejusdem monasterii abbatis.

In bibliotheca.

Rogerus Dymmoc adversus Wiclefum.

Waleys super Psalterium.

Robertus Tumbley super Cantica Cant:

Fulcherii historia.

Turpini historia.

Historia de Ricardo rege carmine scripta.

Hye Linde-
sey and Low
Lindeseey. Provincia Lindensis ab Anglis in tres partes divisa, nempe
Lindesiam, Kesteneys, & Hollandiam. Hollandia rursus dividitur in superiorem & inferiorem. Superioris Hollandiæ Kirton, secundum quosdam Botolphodunum, alias Boston, primum oppidum est. Inferioris Hollandiæ caput est Croylandia. Hæc pars inferior continet undecim villas.

Basse dyke
Water. Welandæ flu. oritur ultra Stawnford, per quod etiam præterlabitur. Inde Depingam alluit, & Croylandiam petens apud pontem ipsum, qui in medio oppido affurgit, in duo brachia se dividit, quorum alterum Spaldingum petit, & vo-

Non vocatur
Newdrene nisi
præterlapso
Spaldingo. Novodrena
catur Newdrene, tandemque apud Fosdike Stow opp: in
Wysbeche
mare devolvitur. Alterum vero Visibecam petit, & à multis vocatur Sowthe. Ex Sowtha rursus duobus supra Croylandiam miliaribus procurrit brachium, & Thorneiam alluit, vocaturque Wrythelake, ubi in se recipit

Hic nota quod Wrythelak
tantum fossa est, quæ ducit à
Nene ad Southey, in usus
Thorneiensis monasterii facta.

¶ Certo non novi num hoc
brachium ab Welandæ, Sowtha,
vel Vagolacu erumpat.

vicinis alendis forsan sic dictum. Nam Shepehey significat ovium insulam, & apud Hoplude op. 14.º. à Lino miliario in mare se exonerabat. Sed hujus brachii cursus solitus jam cessavit, & hinc fiunt multæ inundationes non sine gravi Fennicolarum damno, quia os obstructum est per quod solebat in mare defluere.

Pag. 28.

*Thorney, fundatore Edgardo, ante cujus tempora erat
anachoritæ sedes.*

Eglogæ aliquot Marci exquæstoris, qui floruit tempore Justiniani.

Ifagoge Porphirii Victorino interprete.

Waleys super quinque libros Moses.

Necham, qualis esse debeat vita monachorum, carmine.]

Quid deceat monachum. Leyland. Legi tamen hunc libellum cum titulo Anselmi. Sed verifimilius est, Neccham scripsisse. Erat enim doctior Anselmo carmine.

Joannes Cornubiensis de virtute crucis in sacramento altaris.

Peterburg.

Peterborg antea dicebatur Medehamstede. Hic Peada, Wulferus, & Etheldredus, fratres, consummaverunt nobile monasterium in honorem S. Petri, postea à Danis incensum, & tandem ab Edgardo rege post centum fere annos reparatum. Ostendunt monachi Oswaldi brachium, rem sane admirabilem.

Neena flu: oritur 4°. supra Northampton miliario in agro, qui vocatur Neenemere. Hæc autem oppida alluit: Northampton, Owndele, Peterburgh, prope quod dividitur in tria brachia, quorum unum Thorneiam, aliud Wisbeche, 3^m. Ramesiam petit. Deinde paludes & stagna lata faciens, redit ad alveum, & prope Lindum in mare devolvitur.

In bibliotheca.

Girardus Cameracensis super Psalterium.

Passio Sanctorum Wolfadi, & Rufini, filiorum regis Wolpheri.

Tropologia super duodecim prophetas, collecta inter prælectiones magistri Stephani Langeton per R. de Lincolnia.

Rabanus in libros Machabeorum ad Ludovicum regem.

Libellus ecclesiasticorum dogmatum Gennadii.

^D Robertus de Tumbleia super Cantica.] *Os sponsi in spiratio Christi.*

^A Solutiones Ernulphi, episcopi Rosensis, ad quasdam quæstiones Lambertii, abbatis S. Bertini.] *Venerabili ac gremio charitatis.* Gallus erat.

Beda super Pentateuchum.

Beda super Apocalypsim.

Bedæ in Samuelem allegorica expositio.

Vita S. Eustachii carmine heroico.

Liber epistolarum Gulielmi de Sempringham.

Vita Giffeni episcopi Græci.

Vita Felicis eleganti carmine scripta.

Freculphi historia.

Burne, cœnobium canonicorum.

Burne nomen capit à fluvio ejusdem nominis præterlabente. Oritur autem hic fluvijs non procul ab op: & fontem habet mire torrentem, defluitque per Pinchebeke, deinde Surfletum

JOANNIS LELANDI

fletum petit, postremo vero Novodrenæ, Welandæ brachio,
se sociat.

¹ Gatebrige water.

¹ Historiola de Britannia.

Sempringham.

Spaulding.

Fundavit D. Lucia circa tempora Gulielmi Nothi cœno-
bium de Spawlding.

Adalberti Diaconi liber ad Hermannum presbyterum.

Exorcismus five baptisterium Alexandri Neccham.] *Huius
operi talis præponitur titulus.*

*Suinyshed, cœnobium Barnardinorum, à Latimerio tem-
poribus Stephani regis inchoatum.*

Betolphodunum, alias Boston.

Rivesby, cœnobium Barnard.

Conditum tempore Stephani regis.

Vita Modwennæ, virginis Hybernicæ, autore Galfredo, ab-
bate Burtoniæ.] *Diu desideraveram.*

Robertus, Burlingdunensis canonicus, super 12^m. prophe-
tas.] *Teste beato Hieronymo.*

Kyrkstedde, fundatum tempore regis Stephani.

Topholme, canonici albi.

Fulcherii historia.

Historiolæ de Britannia fragmentum.

Pag. 30.

Bardeneienses monachi primum fundatorem non noverunt.

Ita enim erat cœnobium vi Danica deturbatum.

Ex

Ex veteri chronico, Anglice scripto.

Corpus S. Oswaldi primum Bardeneiæ sepultum, ubi erant id temporis trecenti monachi, quorum abbas Lindeseiæ dominus fuit. Postea cœnobium vel ad solum prostratum est ab Inguaro & Hubba Danis, reparatum vero post multos annos à Gisliberto de Gaunt, Gulielmi Nothi avunculo.

Beda super actus apostolorum.

Vita Oswaldi carmine.] *In nova fert animus.*

Isidorus super vetus testamentum.

Anselmus super epistolas Pauli.

Pompeius super Donatum.

Lindum.

Ex tabula appensa columnæ ecclesiæ cathedræ:

Anno Domini DCL. S. Botolphus abbas monasterium construxit prope orientalem partem Lincolnæ in Ycanno. Leyland. Destructum fuit hoc cœnobium à Danis, posteaque leviter reparatum, ut nunc sit monasteriolum duorum aut trium monachorum Marianorum Eboraci.

Remigius episcopalem sedem à Dorkester Lindum transtulit, & nobilem illam basilicam Lindensem, quæ nunc extat, condidit.

Inveniuntur frequenter ab aratoribus, ultra superiorem partem urbis, numismata vetustissima; unde inditium est, ampliorem olim in ea parte fuisse civitatem, & conjectura est recentiores ad urbis partes inferiores, aquæ gratia, descendisse. Qui enim inferiora loca habitant Eya circumdantur. Est autem Eya flu. Withamo fluvio nomen præripiens.

Withamus, sic dictus ab Witham op:

⁴
oritur octavo supra Grantham miliario tenui fonte, & cum Granthamum alluit, nec latus, nec profundi alvei est. Sed multis auctus rivulis antequam Lindum perveniat celebris est, navicularum piscatoriarum patiens, sed prope Lindum nomine mutato Eya vocatur. Eoque in loco, ubi nomen mutat, brachium expandit, quod urbis inferiora loca circumvagatur, excursoque uno aut duo-

Sunt qui adfirmant, Lindim oriri apud Witham, aut non longe ab eo pago. Witham autem 4. passuum millibus distat à Grantamo in ipsa pene via quæ ducit à Londino Grantamum.

Sunt qui Lindim flu: Ree Ang: appellant. Sed illud generale magnorum apud Anglos fluminum nomen.

corpori
bus miliaribus parenti se sociat. Hinc forte Eya flu: dictus, quod urbis inferiorem partem infulam faciat. Nec me interim fallit, quosdam esse, qui Eiam pro simplici aquæ vocabulo accipiant.

Tom. 3.

E

Landford

Ley:

Landford brige opp.

Vide num rectius Axholm
legi possit, quo nomine est &
insula quædam.

Ancholm flu. oritur . . . . .
. . . . . defluit per Lanfordbrige,
tandemque in Humbrum devolvitur.

[Linc.]
Pag. 31.

Tborton cœnobium canonicorum ex fundatione Gu-
lielmi le Grosse, comitis Albemariæ.

Robertus presbyter super Cantica.

Sententiæ Albini de prima & 2^a. seculi ætate.] *Moses per*
revelationem dei.

Radulphus Lugdunensis super Apocalypsim.

 Petrus de Vineis pro Frederico contra Pontificem Romanum.
[Ebor.] *Hulla, proprio nomine Regium, Regiodunum, vel Regia.*

Hulla flu. qui vi Humbri fluminis æstum patitur, oritur
ex tribus fontibus, quorum maximus est prope Drifeldam
pagum, qui à Regioduno abest sexdecim miliaribus. Secun-
dus apud Estburnam oritur. Tertius autem apud Emmes-
welam. Ii tres non procul à Drifelda in unum alveum coe-
unt, cursumque sociant ad Regiam, postremoque in Hum-
brum se exonerant.

Et quoniam fons Hullæ flu: in memoriam vocavit pagum
Drifeldensem, operæ pretium videtur & de Parva Drifelda
loqui. Habet enim ecclesiolam, sed celebrem monumento
cujusdam a Saxoni regis cum inscriptione Latina. Adjacet &
Drifeldæ ager cognomento Danicus, multis interfectorum
tumulis spectabilis. Famaque vulgaris est, belli alea regem
in illo occubuisse agro, sæviente per illa tempora tyranni-
de Danica.

[Ebor.]

Beverlake.

Beverolacenses in sigillo publico pro insigni habent ani-
mal, quod vulgo Bever vocatur.

Utuntur Beverolacenses brachio, ex Hulla flumine derivato,
quo merces commode importent & exportent. Habent etiam
ad voluptatem tenuem rivulum, ex Westwodde defluentem.

S. Joannes, episcopus Eboracensis, in oppido suo Bevero-
laco cœnobium monachorum instituit, in quo sepultus est,
una cum S. Brithuno ejus diacono, quem ibidem constituerat
reliigioforum abbatem.

S. Winwaldus ibidem sepultus.

Monasterium Beverolacense olim à Danis destructum, quo
tempore erant & monachi & velatæ virgines in eodem
cœnobio.

Pag. 32.

*Mewse.**a Sic.**Watton.*

*Watton.**Bridlington.*

Gualterus de Gaunt, filius Gisbrihti de Gaunt, erexit cœnobium canonicorum Bridlingodunensium.

In bibliotheca.

Anselmus de conceptu virginali.

Fulgentius de Trinitate ad Donatum.

Alexander Neccham super Ecclesiasten.

Achardi liber de Trinitate.

Commentum Tebith, filii Chori, super Almagestum Ptolemæi.

Robertus, cognomento Scriba, 4us. Prior Bridlingodunensis cœnobii, floruit circa tempora Stephani, & Henrici secundi, sepultusque est in claustro ante fores capituli, cum hoc epitaphio: "Robertus Scriba, quartus Prior." Fuit autem vir magnæ in studiis diligentia, & hæc, quorum nomina sequuntur, scripsit volumina:

Super Genesim.

Super Exodum.

Super Leviticum.

Super librum Numeri.

Super Deuteronomium.

Super duodecim Prophetas.

Super Psalterium.

Dialogus ejusdem.

Super Matthæum.

Super Joannem.

Super epistolas Pauli.

Super Apocalypsim.

Liber ejusdem de corpore & sanguine domini.

Liber ejusdem de ecclesia catholica.

Malton.

Pag. 33.

Extant hîc veteris castelli ruinæ.

Darwent flu: oritur prope Scardeburg, deinde Maltonam & Kirkeham alluens in Ufa se abscondit.

Tres fluvii in Doruentionem se exonerant, Ria, Ricollis, & Sinnington Water, quartus etiam, secundum quosdam, Coft, vel (si recte memini) Doue nomine.

Ria oritur in Blakemore amnis per se non minor Doruentione, defluitque (nisi fallor) per Riavallense monasterium,

& per Helmesleam opp. Postremo uno à Maltona miliario Doruentionis sinum intrat.

Ricollis oritur in Blakemore amnis longe minor Ria, & tribus supra Maltonam miliaribus in Riam defluit.

Sininga.

Doue.

Choratum

Kyrkeham cœnobium canonicorum ex fundatione Gualteri Espec.

Decreta Anselmi.

Gulielmus Meldun de regibus.

Historiola de virtute Gualteri Espec, autore Alredo, abbate Riævallenfi.

Eboracum à Gulielmo Notho deletum.

Ubi nunc est cœnobium S. Mariæ tempore Gulielmi Nothi locus ejiciendis fordibus destinatus, & in quo solebant de fontibus supplicium fumere. Datus hic locus erat tribus aut 4^{or}. monachis de Wytby ab ipso Gulielmo rege, cum potestate ædificandi cœnobiolum. Auxit hanc pietatem patris Gulielmus Rufus, cœpitque ibidem ædificare augustius aliquid. Tandem vero abbas Warwike, homo nobili sanguine natus, magnificentissimum, quod nunc non extat, templum magno animo incepit, & post viginti duos annos majori consummavit.

Constans fama est, aliquot villas esse uno ab Eboraco miliario, ubi ante tempora Gulielmi Nothi termini erant suburbanarum ædium.

Ufa fluvius.

Fossa amnis piger, instar stagnantis aquæ collectæ ex pluvia & terræ uligine, originem habet ultra castellum Huttenicum, terminatque fines Calaterii nemoris, tandem serpens prope castellum Eboracense in alveum Ufæ flu:

Pag. 34.

In bibliotheca S. Petri, quam Flaccus Albinus, alias Alcuius, subinde miris laudibus extollit, propter insignem copiam librorum, tum Latinorum cum Græcorum, jam fere bonorum librorum nihil est. Exhaustit enim hos thesauros (ut

(ut pleraque alia) & *Danica immanitas*, & *Gulielmi Nothi violentia*.

Rogerus de Waltham, canonicus Londinensis, de nobilibus dictis & factis.] *Sapientiam antiquorum*.

Commentarii Weteley super Boëtium de disciplina scholarium.

In bibliotheca Mariana.

Albertus Musacus Patavinus super Tragoedias Senecæ.

Trivet super Tragoedias Senecæ.

Hilafii carmen de Hercule, quod vulgo ascribunt Verg:]

Oppressit Nemeæ.

Hormannus de compositione astrolabii.

Vita S. Joannis, archiepiscopi Eboracensis, per Folchardum, monachum S. Trinitatis Cantuariæ, ad Aldredum, archi: Ebor:

Ex vita S. Machuti.

Machutus factus fuit episcopus Guminæ civitatis, ubi pater ejus comes fuit.

Hampole super Pfalterium.

Idem super lectiones mortuorum.

Idem super Trenos.

Idem super aliquot loca Canticorum.

Idem super orationem dominicam & Symbolum.

Idem de emendatione peccatoris.

Idem de amore.

Idem super Judica me deus

Idem super Apocalypsim.

Ricardus Hampole heremita obiit anno domini 1349°. in festo Sancti Michaëlis.

Historia Radulphi de Diceto, decani S. Pauli Londin:

Lincolniensis de corde.] *Præparate corda vestra domino*.

Giraldus Cambrensis in libro de Topographia Hybernæ Cirencestre civitas passerum. scribit, Cirecester, post incensam urbem stratagemate per passerum facta, civitatem passerum fuisse appellatam.

Trivet super libros Augustini de civitate dei.] *Gloriosa dicta sunt*.

Lincolniensis super libros Posteriorum.] *Scire autem opinamur*.

Neuburg, cænobium fundatum per Moubreium.

Pag. 35.

Gulielmus cog. Parvus canonicus Novoburgensis super Cantica.] *Crebra mihi jussione*. Leyland. Dedicavit opus Rogero, 2°. abbati Bellandiæ, qui vixit anno Domini M. CXL^o. unde facile est cognoscere quo tempore floruerit Gulielmus Parvus.

Gulielmi Parvi historia Neoburgi nusquam comparet; extat tamen in Wellensi bibliotheca.

Bellandiæ

Bellandiæ cænobium à Rogero Moubreio erectum.

Robertus
forlan Prior
Brillen-
dune.

Rødbertus super Leviticum.

Balduinus, monachus Fordensis, & postea archi: Cantuar:
de commendatione fidei, & de sacramento altaris.

Croi

Omelix Gileberti, abbatis Hoylandix.

Enchiridion super Apocalypsim.

Rievallis, fundatore Gualtero de Espec.

Centum sententix Walteri Danielis, diaconi Alredi, abbatis
2i. Rievallensis, qui floruit circa tempora Stephani, & Hen-
rici 2i. postea in numerum Sanctorum relatus.

Ejusdem omelix centum.] *Adventus domini sanctum tempus.*

Epistolæ ejusdem, justum volumen.] *Mandasti mihi.*

Expositio ejusdem super Missus est angelus Gabriel.

Idem de virginitate beatæ Mariæ.] *Crebris me Gualterum
provocas.*

Idem de honesta virginitatis formula.] *In prima hujus operis
particula.*

Idem de onere jumentorum austri duos libros scripsit.] *A-
nimadvertens mi Gualter.*

Ejusdem libri quinque de vera amicitia.] *Quasi in bivio.*

Ejusdem de conceptione beatæ Mariæ libri duo contra
quendam Nicolaum.] *Contra Nicolai monachi.*

Alredi, secundi abbatis Rievallensis, liber de spiritali ami-
citia.] *Cum adhuc puer essem.*

Omelix aliquot ejusdem.] *Dicite pusillanimes.*

Idem de speculo charitatis.] *Vere sanctorum vera & dis-
creta humilitas virtus.*

Ejusdem libri duo de vita S. Edwardi confessoris ad . . .
. . . . . abbatem Westmonasterii.] *Multis veterum stu-
dio fuisse didicimus.*

Ejusdem libri duo de vita Davidis, regis Scotix.] *Quoniam
de optimis moribus religiosi regis Davidis.*

Vita Niniani episcopi eodem autore.] *Multis virorum
sapientum.*

Idem de miraculis Hagustaldensis ecclesix.] *Præsentis diei
veneranda festivitas.*

Pag. 36. Ejusdem liber epistolarum.] *In quieto littore.*

Omelix ejusdem, justum volumen.] *Petis à me fili.*

Cassiodorus super Cantica.

Cassiodorus super Hieremiam.

Omelix quadraginta Roberti Krikeladensis, Prioris S. Fre-
deswidæ Oxoniæ.] *Pontifex & papa Gregorius.*

Fizaker super Deus illuminatio.

Epistolæ Ennodii.

a Supple, Laurentium.

Strene-

Streneshalc, Sinus Phari, Prestby, Whytby.

Helias, Evesham monachus, de vita S. Thomæ Cantuar: ad Henricum, abbatem Croylandiæ.

Benedictus abbas de Burgo aliquid scripsit de vita S. Thomæ.

Ex vita S. Begæ, velatæ virginis.

Begæ nata in Hybernia.

versus Carlel in extre-

Begæ primum humile monasteriolum construxit in Caup-
mis Angl: finibus.

landia, ubi nunc sunt aliquot monachi Mariani urbis Ebor: & vulgo vocatur Saynct Beges.

¹ Deinde ad septentrionalem partem Wiræ fluminis monasterium construxit.

¹ *Greveson.*

Est humilis ecclesia inter ostia Tini & Wedræ D. Hildæ dicata, atque longius distat à Vedra quam à Tina. Sita est autem in quadam prominentia, quam vulgus Sowter vocat. Forfan hîc olim fuit Begæ monasteriolum.

Tertio Herutey, qui locus Latine sonat cervi insula, commigravit, cœnobiumque virginum ibi condidit, pauloque post Hildæ, sacræ virgini, cessit, quæ post victoriam Oswi regis accepit Eanfledam virginem, ejus filiam, voto promissam cum annuo agrorum censu.

Unde postea animos sumpsit ædificandi monasterium in Streneshalc, & posito ibidem cœnobio, monachos induxit, & sacras virgines, quibus ipsa abbas præfuit.

Begæ autem, relicta insula de ¹ Herutey, contulit se Calcariam, quæ à Saxonibus vocatur ² Helcacester, & novum sibi monasterium condidit. Leyland. Ubi sit Calcaria civitas hæctenus à nemine potui discere. Tamen, si Antonini Itinerarium recte scriptum est, dubio procul est in provincia Eboracensi.

¹ Vulgo jam Herpoole appellatur in ore Tesæ fluminis.

² Hele prior: non longe à Tadcaster, in quo nomine antiqui nominis veltigia. Saxonice Helecafter dicebatur, Latine Calcaria.

Begæ tandem à Calcaria peregre proficiscens obiit apud Hacanos monasterium velatarum virginum. Leyland. Hacanos est tertio à Scardoburgo miliario.

Ex vita S. Hildæ.

Monasterium S. Hildæ apud Streneshalc penitus destructum fuit ab Inguaro & Hubba, Titusque abbas Glesconiam cum reliquiis S. Hildæ aufugit.

Restitutum fuit monasterium de Streneshalc tempore Henrici primi per Gulielmum Perse.

Mira res est videre serpentes apud Streneshalc in orbés giratos, & inclementia cœli, vel, ut monachi ferunt, precibus D. Hildæ, in lapides concretos.

Pag. 37.

Locus,

JOANNIS LELANDI

Locus, ubi nunc coenobium est, videtur mihi esse arx inexpugnabilis.

Pictura vitrea, quæ est in claustro de Streneshalc, monstrat, Scotos, qui prope fines Anglorum habitabant, fuisse vel ad Gulielmi Nothi tempora antropophagos, & hanc immanitatem à Gulielmianis gladio fuisse punitam.

Eska flu: oritur in Eskedale, defluitque per Danbeium nemus, & tandem apud Streneshalc in mare se exonerat.

Leyland.

Pro Wiske forsan vulgus Eske corrupte pronuntiat. Hoc si verum est, Isca rectius quam Escha Latine dicitur.

Fro Stoke-
ley to
Rudeby iii.
myles.

Levinus flu: mire sinuosus oritur 4°. aut 5°. à Stokleo op:
4or. à Gifeburna miliaribus. apud Coldeyngleby
miliario. inde per pagum Rudebenssem defluens per Yarne op:
a ferme a myle from Yarne.
in Thefim se exonerat.

Ex chronico incerti auctoris apud Wytby.

Scothi quasi Scythæ dicti.

Pictavia à Pictis dicta.

Deus flu: originem ducit ex Pimbelmer lacu.

Et de mare loquens, quod Vectam à Britannia determinat, sic scribit: "In quo bini æstus oceani quotidie compugnantes sibi occurrunt ultra os fluminis Homoleæ, quod per terras Vitarum, quæ ad regiones Gewiseorum pertinent, præfatum pelagus intrat."

Mona mater Cambriæ dicta propter fertilitatem.

Quatuor viæ Mulmutinæ.

Fossa.

Watlynstreat.

Exmigestret.

Rekenildstrete.

Snotingham, quod sonat speluncarum mansio.

Videtur quod flu: olim Cluid dictus, nunc is fit, quem Sulwath vocant.

Ecclesia Lindisfarnensis fuit in insula, quæ nunc vocatur Haly Iland.

Bareokeshyre provincia nomen sumpsit à nuda quercu in saltu Windesorensi, ad quam solebant provinciales convenire.

Wileshyre, quæ quondam dicebatur provincia Severiana.

Northumbria olim continebat totam terram, quæ est inter Humbrum & Tuedam fluvios.

Fossa S. Edmundi.

Regnum Deiorum à Humbro ad Tinam.

Regnum Berniciorum à Tina ad mareoticum, ubi oppidum S. Joannis est.

Gifeburna

Alexander Necham de rebus creatis in spetie.

Quolibeta Härkeley.

Quolibeta Winchelfey.

Quolibeta Shirburni.

Gualterus de Hemingburgh, canonicus Gifeburnensis, scripsit chronicon, sed à suis desideratur. Leyland. Extat in bibliotheca Wellenfi.

Dunholme. Clerici expulsi per monachos observantes reliquias D. Cuthberti circa tempora Gulielmi.

Commentarii Nicolai Triveti super Metamorphosin Ovidii.

Kilwardebi super iii. libros Sententiarum.

Ricardi Cantabrigiensis omeliæ. *[Qui bene præsumt presbyteri.]*

Hiponostichon Laurentii, Prioris Dunehomensis, de veteri & novo Testamento, continens novem libros carmine scriptos.] *Principium rerum.*

Leyland.

Ejusdem consolatio de morte amici profa & carmine scripta.] *Sæpe & supra modum.*

D. Bellous significavit mihi, Joannem Shirovodum scripsisse opusculum de laudibus Angliæ carmine.

Ejusdem oratiunculæ pro Laurentio, pro naufragis, pro juvenibus compeditis, Invectiva in Malgerium pro Milone. Leyland. In carmine se probat mediocre poetam, in oratione vehementiorem quam facundiorem rhetorem.

Fuit hic Laurentius postea prior, aut abbas Vifimonasteriensis in suburbio Londin:

Historia Pipini regis.

Lindisfarne inf: alias dicta sacra insula, habuit olim nobile cœnobium, ubi etiam erat sedes episcopalis, in qua floruit sanctus Cuthbertus. Sed vi Scotica primo spoliatum, deinde à Danis prorsus deletum. Monachi vero & provinciales, miserti tantarum calamitatum, reliquias S. Cuthberti Castrum detulerunt, quod media via positum est inter Dunholmum & Novum castellum, ibique, tanquam in episcopali sede, requievit centum & tredecim annis. Postea orta per bellum ibidem nova calamitate, translatae sunt Cuthberti reliquiae Riponam, ubi cum ad tempusculum requievissent, cœperunt monachi cogitare, temporibus jam ferenis, de reportandis Cuthberti reliquiis Castrum. Sed cum monachi, comitantibus multis provincialibus, sanctum feretrum Dunholmum usque perduxissent, feretrum adeo immobile fuit, ut nulla prorsus vi inde amoveri potuerit. Provinciales, rei novitatem admirantes, posuerunt ibidem reliquias in porticu, quæ nunc Alba porticus appellatur. Hic mansere donec magna & nova basilica consummata fuit. Tandem vero propter princeps altare cum magna celebritate positæ sunt.

Pag. 39.

Were flu: quod Akelandam & Dunholmum præterlabitur, Tom. 3. F à Ptole-

JOANNIS LELANDI

à Ptolemæo Vedra, à Beda autem nunc Wyre, nunc Murus dicitur. Oritur vero in Weresdale, & apud Wermuth in mare se exonerat.

Newcastel.

Vicus, qui adjacet Novocastello cis pontem Tinensem, vulgo vocatur Getehed, & est locus quem Beda in historia appellat capræ caput.

Novum castellum nomen sumpsit à castello ibidem per Robertum, Gulielmi Nothi filium, facto. Nam ante vocabatur Monkcester, id est, castrum vel civitas monachorum.

Tine flu: in Tinedale oritur, & apud Tinemuth in mare erumpit.

Gyrwi quarto à Novocastro miliario.

Famosum hoc monasterium, cujus Beda alumnus erat, semel atque iterum à Danis, intransibus Tinam, ita depopulatum fuit, ut locis aliquot vestigia tantum antiqui operis & structuræ appareant. Monachi, qui jam tantum tres coenobium inhabitant, monstrant Bedæ oratorium & arulam, in cujus medio pro gemma ostentant fragmentulum serpentini aut viridis marmoris.

Inscriptio ibidem reperta in quadrato saxo majusculis litteris Romanis sculpta.

Dedicatio Basilicæ S. Pauli VIII. Calendas Maii anno xv°. Ecfridi regis, Ceolfridi abbatis ejusdem Q. M. ecclesiæ deo autore conditoris anno IIII.

Murus Picticus, Vallum prætorianum, Vallum Hadrianicum, Vallum Severianum.

Walsend, pagulus infrequens à fine muri Pictici sic dictus, 30. à Tinemuta miliario, à quo Walkera oppidulum ad miliare unum aut eo amplius distat, ubi etiam nunc sunt vestigia muri. Sunt & prope Dentonam oppidum partes muri nec humiles nec infirmi.

D. Hyliard

Frater vel consanguineus D. Roberti Ridlei habitat in turri muri Pictici.

Cornage genus stipendii dati cornicibus qui murum observabant.

Ruge dragon

Afferuit, castella aliquot & turres vel hoc nostro seculo ex valli reliquiis reparata fuisse. Unde probabilis conjectura, ante aliquot secula magnam muri partem integram fuisse, donec in usus vicinorum ædificiorum demoliebatur.

Pag. 40.

Tinemuthe.

Chronicon autore monacho Albanensi, sed incerto nomine. Oswinus rex & martyr sepultus Tinemutæ.

Edredus, rex Deirorum, ibidem sepultus.

Henri-

Henricus, heremita Cokerensis insulæ, ibidem sepultus.

Malcolinus, Scotorum rex, apud Alnovicum occisus à Moubreio comite, sepultus est ibidem in capitulo.

Edwinus, rex Northumbrorum, facellum erexit Tinemutæ ^{Rosella} ex ligno, in quo Rosella, ejus filia, postea velum sacrum accepit. ^{Eaduini} regis filia.

S. Oswaldus monasterium de Tinemuthe ex ligneo lapideum fecit.

Monasterium de Tinemuthe bis destructum, semel per Angarum & Hubonem, iterumque per Danos tempore Ethelstani regis.

Dani Tinemutha utebantur pro propugnaculo atque adeo receptaculo cum transfretarent ex Dania & Norwegia in Angliam.

In ^{Coqueda} Cocheta insula cœnobiolum est monachorum Tinemutensium. . . .

E regione Tinemuthæ fuit urbs vastata à Danis Urfa nomine, ubi natus erat Oswinus rex.

Locus, ubi nunc cœnobiolum Tinemuthense est, antiquitus à Saxonibus dicebatur ^{Pen} Benebalcrag. Leland. Penbalcrag rectius, i. e. caput valli in rupe. Nam circa hunc locum finis erat valli Severiani.

Ex vita S. Oswini.

Eadwine, id est, beatus vir.

Oswic, i. e. fortitudo regni.

Oswine, i. e. fortitudo amici, vel latitudo charitatis.

Wallefend villa 3. à Tinemuthe miliaribus, ubi finis est muri Pictici, distat ab Walkera villa sesquimiliario. pagus nunc paucarum ædium.

Cœnobiolum S. Agathæ, canonici Præmonstr:

Suala flu: oritur in Coterhil extrema parte Wencedalliæ, descendit per Richemundiam, per Topclif castel, per Myton pagum, & S. Agatham, & pontem Cateractensem, tandem-

que non procul in ^{Urum} Usam se exonerat.

Jorevallis, Barnardini.

Ure flu: oritur etiam in Coterhil, & per Jorevallenfem, five Urevallenfem, cœnobiolum, cui nomen dat, defluit, per Masham, Novum forum, per citeriorem partem de Ripon, per Borowbrig, per Nunmunkton, per Cawood castel, & apud Armyn pagum, ubi est villa urbana abbatis Mariani, nomen perdit, quasi in Aire deflueret, cum tamen verifimilius esset, ut Aere in Urum, alias Usam, deflueret.

Eden, tertius flu: in Coterhil oritur, & per Lugubaliam in mare defluit.

JOANNIS LELANDI

Omeliæ Roberti Gryme, monachi de Bardeney, super evangelia Dominicalia.] *Reverenter sedens ad mensam.* Leyland. Scripsit stylo scholastico.

Pag. 41.
Leyl:
Fit mentio
eujusdam
Nennii
in vita S.
Finnani.

Nennii libellus de origine Britannia.] *Ego Nennius, Si. Elboldi discipulus.* Leyland. Scribit confuse, & sine judicio, sordidis etiam verbis, non dubitans fabulas subinde interserere plus quam aniles.

Ex Chronico forevallenfi, autore incerto.

Perduxit autem opus usque ad tempora Richardi primi.

Dunmoc, Felixstow postea dictum.

Eglesdune, sive Halesdune, nunc Hoxton in provincia Norwicensi.

Lothebocus ex regia stirpe Danorum tempestate appulit in Angliam, ubi à quodam leporario interfectus, causa fuit, quod ^{fient} ut ejus filii Angarus & Hubo devastarent Angliam, & Edmundum regem interficerent.

Anno domini 569. urbs Alclud olim tam famosa, quæ ad occidentalem extremitatem famosi muri sita fuit, per Danos funditus est deleta.

Hubbelow tumulus in Devonia, ubi Hubo interfectus sepultus fuit.

Ethelinghey, i. e. insula nobilium.

Grekelade, ubi olim schola Græcorum, Kyrkelade dicitur.

Latinelade, ubi olim schola Latinorum, quæ modo vocatur Letthelade juxta Oxonium.

Haraldi regis corpus secundo sepultum apud S. Clementem Londini.

Malcolinus, rex Scotorum, sepultus Tinemuthæ tempore Gulielmi primi.

Laner fluviolus tribus à Kirkeby miliaribus oritur, & prope Ripon cum Skella se miscet, deinde uno alveo Urum petunt.

Skella vero fluviolus oritur duobus passuum millibus à Fonticulorum cœnobio prope Ripon alluens in Urum delabitur.

Fonticul.

Locus, ubi nunc cœnobium Fonticulorum, antiquitus Skellegylle dicebatur.

Stephanus Cantuar: super libros Macchabeorum.] *Residuum erucarum comedit locusta.*

Flosculi moralium Gulielmi, abbatis de Bukfest.

Lincolniensis de templo dei.

Alexander Hayles super 2^m. Sententiarum.] *Completis tractatibus.*

Pag. 42.

Omeliæ Ricardi Fastolphi, 2ⁱ. abbatis de Fontibus.] *Ecce venit rex.* Floruit temporibus Divi Barnardi, peregreque profectus Clarevalli mortuus est & sepultus. Ser-

Sermones Nicolai de Hakevilla ordinis Franciscani.

Lincolniensis de anima.] *Multi circa animam erraverunt.*

Stephanus de Edon, canonicus de Wartria prope castellum de Crag in provincia Eboracensi, scripsit Chronicon temporum regis Edwardi de Cairnervan, sed indocto & barbaro stilo.

Christal, Barnardini.

Dropingwelle prope Gnaresborough, omnium incolarum testimonio, folia quercina & lignicula, in puteum cadentia, lapide circumdat, ita tamen ut formam semper acceptæ rei servet.

Nid flu: oritur in Niderdale, & est aqua feculenta propter soli nigritiem super quod delabitur. Fluit autem per Gnares & Ripeley, deinde per Nid, cui oppido nomen dat, & Ribeston, tandem Sualam inter Topclyfe & Borowbrige celeri cursu petit.

Warfa flu: in Warledale oritur, fluit per Skipton, Otley, Harwood, Wetherby, Tadcaster, & passibus non multis supra Cawood in Usam devolvitur.

Warfe
cummieth
not neere
Skipton be
iiii. mile.

Aere flu: oritur prope Orton in Craven in ipsis finibus Longcastrensis provinciæ; fluit vero per Kithele, Byngley, Calverley, Kirkestal cœnobium, Ledes, Pontem fractum, Ferebrig, tandem profluit in Armin flu: duobus m. à Rauclyf op.

Armin flu: oritur . . . . .
. . . . . defluit ad extremum in Usam 2 bus. à Rauclyf passuum millibus.

Armyn by the Saying of the abbat of Yorkes menne, is the name of a lordship of theyr Master, and not of a ryver. For they sey that beyond that Ure, or Use, lyseth his name, and Ayre continuith his name.

Calder flu: oritur . . . . .
. . . . . delabiturque per Wakefeld, & prope Castelford Aere flu: petit.

Cover flu: oritur in Coverdale, cursumque continuat per Eston, & Coram, cœnobium Barnardinorum, cui forsan flu: nomen indidit, tandem non longe à castello de Mideham in Uri flu: sinu se abscondit.

Selleby.

Kirkeby op. quod recentes vocant Pontem fractum.

Pag. 43.

Oppidum de Kyrkeby olim adjacebat ponti, quem incolæ, quia jam præ senio ruinas agebat, vulgari lingua Brokenbrige vocabant. Distat hic pons nostris temporibus ad quingentos passus ab oppido. Sed jam ita usu inolevit, ut ex Brokenbrige

brige invalente lingua Gallica per Nortmannos in Anglia Pont frete vocetur.

Thomas, Lunensis comes, tempore E. 2. pro sancto habitus, sepultus apud Pontem fractum. Prope oppidum in colle, ubi securi percussus fuit, erecta est ampla ecclesia, non consummata tamen.

Valentius super Sentent:

Omelie Roberti Genty:

Omelie Gulielmi Dampport.

Albertus de natura locorum.

Dancafter.

Dun, five Done, flu: oritur . . . . .
fluit vero per Dancastrum op: nobile, & apud Turnebridge
fessum se abscondit in alveo Aere fluminis.

Tunstallus
natus in
provincia
Richemontia.

Tunstallus, episcopus Dunelmensis, in hac opinione est, ut
putet, Dancastrum antiquitus Duana castra dictum, quod se-
cunda legio illic hyemaverat. Ego tamen videor mihi videre,
nomen oppido inditum à Duno fluvio. Tunstallus vidit saxum
reperitum apud canonicos Barptolomeanos Londini, dum quæ-
rerent nova fundamenta. Inscriptum vero fuit literis Ro. sed
præ vetustate pene corruptis & obliteratis.

Worsope, canonici.

Wellebeke, Præmonstr.

Newstede, canonici albi.

Linton.

Line flu: oritur prope Newstede, defluitque per Linton
cœniobium, cui nomen dedit; deinde Snotinghamum alluens,
uno fere ab eodem miliari Treantam petit.

Melton Moubray.

Eye flu: non longe ab Okam exoritur, perfluit Staplefor-
dam Melton, ubi autem Kirkebi pervenit, Wreke vocatur;
postremo Brokesbi alluit, & apud Cofinton Soræ se comitem
jungit.

Leyceter.

Alexander de S. Albano de naturis rerum.] *Forma decens.*
Leyland. Scripsit stilo florido.

Speculum Giraldi, archidiaconi S. Davidis.

Pœniten-

Pœnitentiale Roberti, archidiaconi de Totenes, & canonici de Plymton.

Quæstiones Hugonis, abbatis de Radinge, instar dialogi.] Pag. 44.
De multis interrogas.

Epistolæ Ennodii.

Chronicon.

Launde.

Plinius Secundus de re medica.

Chronicon Isidori.

Cleopatra de genitura.

Salterey.

Henrici, archidiaconi Huntingdunensis, justum volumen de lege domini ad monachos Burgenses.] *Lex domini immaculata.*

Laurentii Dunelmensis epistola ad Hathewisam.] *Tria sunt præcipue.*

Ramefey.

Somnium.

Ramefey (ut quidam volunt) ab ariete sic dictum, quem vulgariter appellamus Ramme.

Comes Ailwinus fundator monasterii Ramesiensis.

Inscriptio Sepulchralis Ailwini.

Hic requiescit Ailwinus, inclyti regis Edgari cognatus, totius Angliæ Aldermannus, & hujus sacri cœnobii miraculose fundator.

Epistola Roberti Lincolnienfis contra appropriationes beneficiorum.] *Dominus noster Jesus Christus.*

Dumbleton super totam philosophiam naturalem.] *Plurimorum scribentium gratia.*

Armacanus de potestate spiritali.

Wallensis de pœnitentia.

Idem de 4^{or}. virtutibus cardinalibus.

Idem de cognitione veræ vitæ.

Idem de visitatione infirmorum.

Summa de casibus magistri Joannis de Cantia.

Practica Gilberti Anglici.

Itinerarium Antonini.

Pag. 45, 46. vacant.

Londini in bibliotheca Paulina.

Pag. 47.

Gulielmi Meldunensis libri quatuor de regibus Anglorum.

Ejusdem libri 3. de Novella historia, id est, de Henrico 2°.

Postillæ Simonis de Hernton super Job.

Strabus

JOANNIS LELANDI

Strabus Gallus super Deuteronomion.

Tractatus magistri Joannis de Basingtoke de ordine evangeliorum per annum. Fuit hic archidiaconus Legecestrensis, & olim studuerat Athenis, ut titulus libri indicabat. De quo etiam (si recte memini) Parrifius, monachus S. Albani, scribit. Liber vero Joannis sic incipit: *Omnia tempus habent.*

Gulielmi cujusdam deflorationes de vita & moribus philosophorum ad Gutlacum.] *Amico suo Gutlaco.*

Postillæ magistri Radulphi de Duceto, olim Decani S. Pauli Londini, super Ecclesiasticum & librum Sapientiæ. Fuit doctor Theologiæ, at non satis mihi constat num etiam Anglus fuerit.

Gorham super omnes epistolas Pauli.

Ejusdem sermones & distinctiones.

Ejusdem postillæ super Lucam & Joannem.

Sermones Repington.

Armacanus de quæstionibus Armenorum.

Waleys ad omne genus hominum, alias Communiloquium.

Linwoode super provincialia decreta.

Moralitates Triveti super 15. libros Ovidii.

Uualden contra versutias Uuicliivi.

Septuaginta duæ quæstiones Uuifordi de sacramento Eucharistiæ.

Alington de adoratione imaginum.] *Omnis plantatio &c.*

Articuli Widford contra Uuiclivum in quatuor operibus, vel libris.

Absolutio Thomæ Winterton contra Joannem Wiclive.] *Sicut testante apostolo.*

Quæstiones de potestate conficiendi eucharistiam.

In bibliotheca Petrina Londini.

Divisiones thematum fratris Nicolai Gorham.

Cowton super Sententias

Summa Faventini super Decreta.

Holcot super 12. prophetas.

In bibliotheca Petrina Westmonasterii.

Tabula Gulielmi Sudbiry, monachi Westmon: super Lyran.

Meditationes Roberti Grostest.

Sermones ejusdem.

Sermones Radulphi Eleemosynarii, Prioris de Hurteley, coenobioli prope Henleam super Tamesim, quod cella est monachorum Westmon. Leyland. Liber justum volumen est, inchoatum quidem motore Laurentio, abbate Westmon: sed absolutum illo mortuo, & Gualtero dedicatum, qui Laurentio successit. Repperi etiam in indice bibliothecæ Westmon: hunc Radulphum postea abbatem fuisse Westmon: Sunt etiam in eadem bibliotheca Omeliæ nomine Radulphi, abbatis Westmon:

Westmon: Sermonum vero liber sic incipit: *Ecce fratres dilectissimi.*

Traſtatus Joannis Bromyard, applicans jura canonica & civilia ad materiam moralem.

Additiones Roberti Goſteſt in libros Damasceni de orthodoxa fide, quos ſciolus quidam male è Græco tranſtulerat, id quod Robertus beneficio correſti exemplaris Græci fecit.

Tabula Gul: Sudbury, moſachi Weſtmon: ſuper libros Sancti Thomæ de Aquino.

Prophetiæ Joannis, canonici de Bridlington.

Traſtatus Joannis Colton, archiepiſcopi Armacani, pro ſedatione ſciſmatis.

Determinatio Thomæ Palmer de ord: Prædicatorum in materia Scifmatis.

Determinatio Nicolai Fakenham de ordine Minorum.

Determinatio Akon Præd: de materia Scifmatis.

Determinatio Nicolai Riſhton de ſcifmate.

Armacani ſermones 89. partim coram pontifice Ro: partim etiam in Anglia dicti.] *Cum jejunas, unge caput.*

Armacani liber contra fratres mendicantes, continens in ſe 16. libellos.

Westmonasterii.

Diſtichon ex epitaphio Galfredi Chauceri.

Galfredus Chaucer, vates & fama poëſis
Maternæ, hac ſacra ſum tumulatus humo.

Joannes Gower ſepultus eſt apud canonicos Marianos in ripa Tameſis, in cujus effigiei capite corona eſt ex hedera roſis diſtinſta, in collo catena, equeſtris ordinis inditium. Sub capite tres libri, inſtar pulvinariorum, cum his inſcripti-
onibus: "Speculum meditantis: Vox clamantis: Confefſio
"amantis." Vixit tempore Ricardi 2. & Henrici quarti, cui
libros ſuos dedicavit. Tempore Joannis cœnobium Sæ. Ma-
riæ conflagravit, quod poſt multos annos cura & induſtria,
partim etiam ſumptibus ſuis reſtauravit. Nam ante illius
tempora quamvis canonici veteres ſedes retinebant, ſquallebat
tamen ſemiruta eccleſia.

Uxor Goueri ibidem ſepulta.

In bibliotheca Franciſcanorum Londini.

Pag. 49.

Vita S. Æduuardi martyris, ignoto autore.

Hiſtoria Ivonis Carnoteniſis.] *Aſſyriorum igitur rex.*

Sigeberti monachi hiſtoria.

Chronica Martini.

Tom. 3.

G

Alexander

Necham.

Alexander de S. Albano de naturis rerum.
Lincolniensis super libros Dionysii de Hierarchia.

fratris

Floriloquium Joannis Uualensis.

Nicolaus Trivet super libros Augustini de civitate dei.

Sermones festivos Holkoti.] *Erunt signa in sole.*Collectiones Uualensis super Marthæum.] *Tria insinuantur.*Collectiones ejusdem super Leviticum.] *Immolabit vitulum.*Sermones festivos fratris Thomæ Uuinchelse.] *Omnis qui audit.*Alexander de S. Albano, cog. Necham, super Cantica
Cantic: five in opus epithalamicum.] *Humilitas vera.*

Holcot super librum Sapientie.

Noringham super unum ex quatuor.] *Da mihi intellectum.*

Lathbiri super librum Trenorum.

Uualeis super Psalterium.] *Beatus qui custodit.*Adam Uuodham Franciscanus super Cantica Cantic: vir
scholasticus.

Costesey super Psalmos usque ad Psalmum, Nonne deo. 168.

²
Postoralia fratris Joannis Uualensis, doctoris Parisiensis.Postillæ Alexandri de Hales super Job.] *Dicitur in Psalmo.*Expositio Uualensis super Valerium ad Rufinum de non
ducenda uxore.] *Loqui prohibetur.*

Opera reverendi inceptoris Ockam Franciscani.

Expositio super Porphyrium.

Super Prædicamenta.

Super libr: Periermenias.

Super libros Elenchorum.

Defensorium Logices.

Tractatus ejusdem, qui vocatur, Dominus potest facere
omne quod fieri vult, non includit contradictionem.

††

Tractatus ejusdem de decem generibus.

Opinio Uuicliivi de Universalibus.

Winchelsei super Logicam stilo scholastico.

Rhetorica Aristotelis Latine.

Uuiford de sacramento altaris.] *Ratione solemnitatis.*Liber Rogeri Bacon Franciscani de retardatione acciden-
tium senectutis & senii, † è conservatione quinque sensuum.]*Cogito & cogitavi.*

Antidotarium ejusdem.

Hic liber erat excisus, cum alio ejusdem autoris, ex cujus

a Sic, cum signo, ut legatur, vult, non includens contradictionem. † Sic. erasi

erati tituli vestigiis suspicor, fuisse de Universalibus.

Cowton super Sententias.] *Sic dicit beatus Ambrosius.*

Pag. 50.

Bradwardein de causa dei.

Quolibeta Joannis Okam inceptoris.

Idem de sacramento altaris.

Idem super Sententias.

Ware super libros Sententiarum.

Peccham super Sententias.

Quæstiones Peccham de vanitate mundalium.

Itinerarium ejusdem, non infulsus liber.] *Confitebor tibi domine.*

Suttoni quæstio de unitate formæ.

Ockami quæstio de pluralitate formæ.

Quæstiones Pechami de sacramento altaris.

Holcoti lectura super Sententias.

Fizaker super libros Sententiarum.

[*duxit.*

Ricardus de media villa super Sententias.] *Abcondita pro-*

In bibliotheca Prædicatorum Londini.

Trivet super Psalterium.] *Inter celebres Veteris Testamenti translationes.*

Postillæ Nicolai Gorham, fratris Præd: super Lucam.]

Disciplina medici.

Kilwardby super epistolas Pauli ad Romanos & Corinthios.

Fizaker super Psalterium.

Lectura Waleys super duos nocturnos Psalterii.

[*te.*

Idem super epistolam ad Hebræos.] *Beatus homo qui sperat in*

Lincolniensis super duos libros Posteriorum.

Wiford contra Trialogum Uuicliivi.

Wiclivus de paupertate Christi contra ecclesiasticos.

Alueredus de motu cordis.

Aldruidus de quintis essentiis.

Grosteft de Cometis.

[*bus.*

Alueredi commentum super libros Aristotelis de vegetabili-

Alexander Aphrodiseus de tempore.

Athelardi problemata. Leilandus. Omnes excisi è forulis,
& furto sublati.

Guimundus

Lanfrancus

Rabanus

} de sanguine domini.

Trivet super Boëtium de consolatione Philosop:] *Expla-
nationes librorum.*

Giraldus Cambrensis de principe, ejus institutione, & vir-
tutibus.] *In apibus rex unus.*

Antidotarium Joannis Damasceni.

Trivet super Tragœdias Senecæ.] *Rudis adolescentiæ &c.*

Joachimi expositio in Apocalypsin.
Sexti Julii Frontini Strategemata.
Epistolæ Cassiodori furto sublatae.

Pag. 51.

In bibliotheca Carmelitarum.

Longville super 12. prophetas.] *Mirum videtur quibusdam.*
Concordia Evangelistarum, autore Clemente, Priore Lan-
tonensi.] *Quæris à me &c.*

Anselmus super Joannem.

Notingham super omnes epistolas Pauli.] *Bonam visita-
tionem, &c.*

Rabanus super Matthæum.

Gilebertus Porretanus super Psalterium.

Waleys super Psalterium.

Rabanus super Genesim, super libros Macchabeorum, &
actus Apostolorum.

Liber variarum Cassiodori.

Methodius de initio & fine seculi.

Beda in parabolas Solomonis.

Joannes Damascenus de philocosmis.

Logica Damasceni. Item sententiæ Damasceni. sede 6.
lævi à tergo.

Gregorius Nicænus de formatione hominis. sede 7. læ:
lar. à tergo.

Exhortationes Cæsarii.

Quæstiones Rabbi Moses.

Tancredus de ædificio Sapientiæ.

Epistolæ Dionysii Areopagitæ 10.

Epistolæ Cypriani.

Hilarius de Synodis.

Hilarius contra Constantium Aug:

Bedæ epistola ad Uuithredum de Vernali Æquinoctio.

Epistola Dionysii Exigui de termino Paschali ad Petronium
episcopum.

Ejusdem epistola de eadem re ad Bonifacium, primicerium
Notariorum, & Bono Secudicerio.

Computus Hilperici ad Asprum. Leyl. In meo exemplari
deest præfatio.

Epistola Victoris ad Theophilum Cæsariensem de circulo
Paschali.

Computus Garlandi.

Gregorius Nicænus de formatione hominis.

Exhortationes Cæsarii.

Enchiridion Xisti.

Amalarius de officiis eadem sede.

Quidam annotavit in margine veteris libri, Wiclivum in
libro suo de sermone domini in monte, & de apostasia,
sumpsisse

sumpſiſſe errorem ſuum de Euchariftia ex libro cujuſdam monachi, quem Wiclivus Ambroſium, aut Ambroſii diſcipulum nominat. Leyland. Forſan intellexit Ambroſium Ausbertum.

Alexander Necham ſuper correctiones Bibliæ.

Idem ſuper Eccleſiaſten.] *Forma decens.*

Collectiones Walenſis ſuper Matthæum.

Trivetus de perfectione juſtitix.] *Inſinuavit mihi nuper.*

Joannes Bacanthorp de perfectione juſtitix.] *Utrum Chriſtus.*

Opera Thomæ Ualdeni in tribus maximis voluminibus ad Martinum quintum.

Lectura Thomæ Brome Carmelitæ Oxoniensis academiæ. Floruit anno 1358.

Caſtellum amoris Roberti Groſteſt Gallice.] *Ki bien penſe.*

Ivori, provincialis Carmelitarum, expoſitio in Apocalypſin.] *Legimus in eccleſiaſtica hiſtoria.*

Triologum

Uydeford Franciſcanus contra Catalogum Uuiclivi in 18. Pag. 52.
articulis ad archiepiſcopum Cantuar:

Determinatio Ricardi Fizradulphi, archiepiſcopi Armacani, contra fratres mendicantes, in qua primum ponit epiſtolam Joannis Papæ, deinde ſic incipit:] *Sed quia iſta conſtitutio &c.* Leyland. In fine libri additum erat, à quodam bono ſcilicet fratre, Armacanum malitioſum fuiſſe hæreticum, & citatum à fratribus Avinioni coram Innocentio ſexto comparuiſſe, ſenemque ibidem obiſſe & ſepultum fuiſſe.

Rogerus de Conwey Franciſcanus contra determinationem Armacani de fratribus.] *Confefſio & pulchritudo.*

Beſton Carmelita de virtutibus & vitiis oppoſitis.

Waleys ſuper fabulas Ovidii.

Baconthorp Carmel: ſuper libros Ethicorum.

Lincolniensis ſuper 8. libros Phyſicorum, ſuper libros de coelo & mundo.

Idem ſuper libr: de generatione, & libros Meteororum.

Idem de potentiis animæ.

Idem ſuper Prædicamenta.

Tractatus ejuſdem de Spæra.

Computus ejuſdem.

Quæſtiones ejuſdem ſuper libros Ethicorum.

Practica Geometriæ, eodem autore.

Ockham ſuper 8. libros Phyſicorum.

Yponoſtichon Laurentii Dunelmensis.

Guido de omnibus hæreſibus.

Giraldi Cambrenſis liber de Walliæ topographia. ſede 3a. lat: dex: à tergo.

Ranulphi Hgeduni, Caſtrenſis monachi, hiſtoria.

Chronica Martini.

Lincolniensis

Lincolniensis de cessatione legalium.
 Solini vetustissimum exemplar.
 Julii Frontini liber Strategematon.
 Macrobius.

Dudonis de Nortmannis historia.

* Armacanus, alias Fizrafe, de paupertate Christi ad Innocentium, qui Clementi 6°. successit.

Armacani de quæstionibus Armenorum libri 19. per dialogos.] *Quia ex literali scientia.*

Berningham, doctor Carmel: super Sententias.

Ware super Sententias.

Walsingham super Sententias.

Richardus Hampoole de incendio amoris.

De excellentia contemplationis.

Carmen Rithmicum nomine Meli.

De emendatione vitæ.

Carmen Rithmicum nomine Philomela.

Speculum S. Edmundi, archiepiscopi Cantuar:

Pag. 53. *In bibliotheca Augustinianorum Londini, quam Lous episcopus à fundamentis construxit & libris ornavit.*

Lincolniensis de oculo morali.] *Si diligenter voluerimus.*

Historia Gul. Malmesbiriensis.

Epistolæ Ennodii.

Omeliæ Mauriti.

Omeliæ Odonis.

Lincolniensis de resurrectione.

Tonitruum Lincoln: contra curiam Ro:

Recollektiones Lincoln: in tractatus poenitentia.

Wiclif de legibus, & de veneno, in cubiculo bibliothecarii.

Peccham de mysterio minorum.

Deflorator quidam Matthæi Parisiensis historici.

Adami Muremutensis, canonici S. Pauli Londini, historiola.

Joannes Tuneys scripsit libros aliquot de re grammatica, quorum multa exemplaria impressa ibidem extant. Fuit Augustinianus & provincialis per aliquot annos sui ordinis. Oblit autem circiter primos Henrici 8i. Joannes Baleus, si recte memini, significavit mihi, se vidisse epistolam, Græce scriptam ab hoc Tuneio.

Pag. 54. *Ex catalogo libelli de nominibus sociorum collegii Gualteri Merton, canonici Sarum, & postea Rosensis episcopi.*

Socii tempore Edwardi primi.

Richardus Walingford, postea abbas S. Albani.

Bakon. Leland. Alius erat à Rog: Bacon Francif. qui obiit ante inchoatum collegium.

Burley doctor in Theologia & profundus philosophus.

Joannes Gattifden doctor in medicinis, qui fecit Rosam medicinae. Henr:

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

55

Henr: Gower, episcopus Menevensis. [Obiit 1347. 22.E.3.]

Galfridus Kilminton, Dr. Theologiæ, plura scripsit.

Joannes Wendon, postea abbas in monasterio de Osenev.

Lelandus.

Hæc nomina mihi videntur parum congruere temporibus Edwardi I.

Socii tempore Edwardi 2.

Bradwardine, Dr. profundus, nominabatur per papam.

Chelton fundavit cistam C. marcharum in universitate canonicus Wellensis.

Dumbleton nobilis philosophus fuit, & summam satis subtilem fecit in philosophia naturali.

Dns Dr. subtilis ordinis Minorum.

Greene, postea Prior in monasterio Wigornia.

Mandut, bonus astronomus, qui tabulas in astronomia composuit & medicina.

Gilbertus Peccham, archiepiscopus Cantuar: Dr. Theologiæ. Sanctus fuit in vita, & plurima miracula fecit post mortem.

Robertus Winchelsey Dr. fuit Theologiæ, & archiepiscopus Cantuar:

Simon Illep, archiepiscopus Cantuar. & Dr. Theologiæ.

Socii tempore Edwardi 3.

Affchinden profundus astronomus fuit, & summam nobiliff: in eadem scientia composuit: & medicus.

Billingham tabulam quandam philosophiæ & Logiciæ laboriosissime composuit, quam ad librariam dedit communem.

Berton, Dr. in Theologia, & cancellarius Oxon. qui excommunicavit Wiclif.

Simon Bredon plures libros collegio dedit, & postquam in 7. liberalibus scientiis fuerat expeditus, doctor in medicinis effectus est Oxon: & Trifolium in medicina composuit.

Mepham Dr. in Theologia, & archiepiscopus Cantuar:

Organ nobilis philosophus fuit.

Gul. Reede istam librariam fieri fecit, & libris instaurari. Dedit & centum libras pro cista communi constituenda. Episcopus fuit Cicestrensis, & nobilis astronomus, qui & tabulas astronomicas compilavit. Fuit etiam Dr. Theologiæ.

Wikford, Dr. utriusque juris, & archiepiscopus Dublin:

Suinifhed, subtilis logicus & philosophus, & subtiliff: libros in philosophia fecit.

Radulphus Stroode nobilis poëta fuit, & versificavit librum elegiacum, vocatum phantasma Radulphi.

Wiclif, Dr. in Theologia, nec erat focus istius domus, nec annum probationis habuit plenarie in eadem.

Willot, Dr. in Theologia, & cancellarius Exoniensis, fecit exhibitionem puerorum in aula Portionistarum.

Socii

Socii tempore Richardi 2.

Brit nobilis astronomus fuit, qui fecit Theoricam omnium planetarum.

J. Chilmarke nobilis philosophus fuit, & tractatum de accidentiis elementorum subtilissime compilavit.

Colnet regius medicus fuit.

Kempe episcopus London: & postea Cantuar:

Rudborne turrim supra portam collegii ædificavit, custos collegii fuit, & capellanus Henrici 4. postea episcopus Menevensis.

Wymildon famosiss: prædicator in toto regno Angliæ.

Socii tempore Henrici 4.

Thomas Dunkam medicus comitis Marchiæ.

Joan: Elys doctor in medicinis.

Mr. Nicolaus Punt determinavit contra opiniones Wiclif contra Richardum episcopum Lincoln: fundatorem collegii Lincoln:

Socii tempore Henrici 5.

Henricus Seuer, Dr. Theologiæ, eleemosinarius regis, & custos collegii, reparavit, auxit, & consummavit opera collegii.

Joannes Snetitham, Dr. in Theologia.

Socii tempore Henrici 6.

Chedworth episcopus Lincoln:

Killingworth astronomus multas tabulas composuit.

Billesdon nobilis medicus.

Hart astronomus.

Curtoyse astronomus & medicus.

Thomas Bloxham, Dr. medic.

Marthaul, Dr. Theolog: episcopus Land:

Joannes Mertok medicus.

Socii tempore Edwardi 4i.

Joannes Stacy insignis astronomus.

Lelandus.

Joannes Stacy prodicionis accusatus fuit, & suspensus apud Tyburne.

Cui in astronomia eo tempore æqualis, aut potius excellentior, fuit capellanus hujus domus nomine Blake.

Lelandus.

Blake obiit Stanfordiæ.

Richardus Fizjames episcopus Rosensis, deinde Ciceftrensis, postremo London:

Thomas Kent astronomus.

Socii tempore Henrici 7i.

Joannes Chaumbre, Dr. medicinæ, a decanus S. Stephani.

Philippus Denseus astronomus & medicus.

a Decani MS.

Joannes

Joannes Blisse astronomus & medicus.

Gul: Lorimer medicus.

Georgius Owen medicus.

Gualterus Bokeler.

Lelandus.

Tempore Edwardi 4. Thomas Thorleby, Dr. medicinæ & insignis astronomus, diversabatur Oxon. in cœnobio de Ofney, ut à Thoma Gryneo didici.

Radingiæ apud Franciscanos.

Pag. 56.

Beda de naturis bestiarum.

Alexander Necham super Marcianum Capellam.

Alexandri Necham Mythologicon.

Joannis Waleys commentarii super Mythologicon Fulgentii.

Abbingdune.

Abbingdune, i. e. oppidum abbatis, ante conditum ibidem cœnobium Seukesham vocabatur.

Cissa primus fundator Abbandunensis monasterii, quod postea auxit privilegiis, & aliquot villulis. Dani tamen cœnobium destruxerunt. Edgarus tandem reparavit.

Ubi nunc templum est Abbanduni D. Helenæ sacrum, tempore Inæ regis erant velatæ virgines.

Andrefey insula adjacet Abboduno.

In bibliotheca Abbodunensi.

Berengaudius super Apocalypsin.] *Solomon inspiratus divino spiritu.*

Meditationes Goduini, Cantoris Salesbiriæ, ad Ramildam reclusam.] *Hæc sunt prima documenta novæ legis.*

Carmen Josephi Britanni, sed imperfectum, de bello Antiocheno, quod Christiani contra Saracenos gesserunt a tempore Richardi primi, Anglorum regis.] *Christifidas acies.*

In bibliotheca Canoniorum de Ofney.

Vita S. Hieronymi per Thomam Gascoyne, sacre Theologiæ professorem, scripta Latine & eleganter.

Vita S. Fredifwidæ.

Vita Odonis, natione Daci, archiepiscopi Cantuar:

Vita S. Wenefridæ per Robertum, Priorem Salapiensis monaster: ad Guarinum, Priorem Wigorniensis.] *In occidua parte.*

Lincolniensis de cessatione legalium.] *Fuerunt plurimi.*

Chronicon Ivonis.

Imago Salvatoris, quæ est apud Waltham, inventa fuit in monte, qui vocatur Lothegaresbrich, tempore Canuti, cog. fortis.

Tom. 3.

a Sic.

H

Oxonie

Oxonia in bibliotheca publica.

Chilwardbe super 8. partes orationis. [*Quoniam studium Gram:*
Epistolæ Hereberti, Secretarii Thomæ martyris.

Bacon de cœlo & mundo, cujus primi quaterniones excisi.

Summa philosophiæ Roberti Lincolnienfis.] *Philosophantes
famosi.* Leyland. In quo libro tractat de formis, de luce, de coloribus, de iride, de cometis, de utilitate liberalium artium.

Compendium Scientiarum, eodem autore. Sed liber excisus.

Panegyrica oratio Porphyrii ad Constantinum, furto sublata.

Eulogium historiarum Angliæ.

Pag. 57.

Hampole super Pfalterium.

Whethamsted

Granarium, ingens volumen, Joannis de loco frumenti, abbatis S. Albani, ad Humfredum, ducem Glocestriæ, de viris illustribus.

Ex Granario ejusdem.

Gualterus, abbas Morganensis, scripsit librum de avibus & animalibus carmine.] *Dicitur accipiter.*

Humfredus filius, frater, & patruus regum, dux Glocestriæ, comes Penbrochiæ, & summus Angliæ cubicularius.

Alicubi etiam adscribit sibi nomen Pocitenentis in Anglia.

Prorex.

Gualterus Gallicus scripsit gesta Alexandri Magni carmine.] *Gesta ducis Macedum.*

Gualterus Anglicus scripsit librum de arte dictandi ad Innocentium 3. Pontif. Ro.

Joannes Havillensis, qui Architrenium scripsit, composuit libellum de arte dictandi.

Radolphus est (si recte memini) ibidem, qui vitam scripsit S. Albani carmine plane docto & eleganti.

Apuleius de asino aureo, sublatus.

Humfredus multoties scripsit in frontispiciis librorum suorum, *Moun bien mondain.*

Humfredus, dux Glocestriæ, multos codices, pulcherrime pictos, ab abbatibus dono accepit.

Flavius de re militari, excisus.

Claudianus poeta.

Tragediæ Senecæ.

Commentarii Joannis de Serauala, episcopi Firmani, ordinis Minorum, Latine scripti, super opera Dantis Aligerii, ad Nicolaum Bubwice, Bathon: & Wellensem episcopum, & D. Robertum

Halam, episcopum Sarisbur: Commentarii editi sunt tempore Constantiensis consilii.

Metamorphosis Ovidii Gallice.

Cato Censorius, sublatus.

Opera Ciceronis.

Epistolæ Nicolai de Clamenge, cantoris Baiocensis, ad Carolum 6. Franc: regem.

Duodecim libr: epistolarum Petri Candidi sublati.

Aphorismi Damasceni.

Concordantiæ librorum Senecæ.

Cary

ANTIQUARIII COLLECTANEA.

59

Cary super libros Posteriorum.
 Epistola Lincoln: de formis ad magistrum Adamum.
 Idem de luce, de coloribus, de utilitate artium liberalium,
 de iride, de cometis.
 Compendium scientiarum ejusdem.
 Joannes canonicus ordinis Minorum super libr: Physicorum.
 Tabula Byllingham, justum volumen.
 Algazel de Logicalibus.
 Gundesalvius de anima.
 Commentarii Reyneri de S. Trudo in libr: Boëtii de con-
 solatione Philosophiæ.
 * Autofichus de sphæra mota.
 Esculeus de ascensionibus.
 Jordanus de triangulis.

Apud Carmelitas Oxonii.

Tractatus venenosus Gulielmi de S. Amando contra fratres
 Mendicantes.
 Uidford contra 18. conclusiones Wiclivi.
 Eiusdem tres determinationes.
 Lavingham doctor super 8. libros Physicorum.] *Ne sit re-
 diosum legentibus.*
 } Quolibeta Walsingham Carmel:
 } Quæstiones ordinariæ ejusdem.
 } Robertus Walsingham doctor super Sententias.
 Greystone doctor, monachus Dunelmensis, super Sententias.
 Candidi Arriani libellus ad Victorinum.
 Bacanthorp super libros Augustini de civitate dei.] *In-
 tentio Augustini.*
 Uualensis Moniloquium.
 Hyrenæi, episcopi Lugdunensis, libri quinque contra omnes
 hæreses.
 Doctrinale antiquitatum ecclesiæ Thomæ Uualden, duo
 magna volumina.

Apud Prædicatores.

Pag 58.

Scutum, Bedæ liber falso adscriptus.
 Frater Rowel super libros Sententiarum.
 Judocus
 Thomas Joys cardinalis titulo S. Sabinæ sepultus in choro.
 Ricardus Fyzaker sepultus juxta occidentalem murum ec-
 clesiæ.

In bibliotheca collegii de Mereton.

Rabanus super actus apostolorum.
 Tabulæ astronomicæ Joannis Killingworth.] *Multum con-
 ferre dinoscitur.* Leyland. Hic videtur fuisse vir magni ingenij.
 Rogerus Bacon de septem experimentis, furto sublati.

* L. Autolychus.

H 2

Li-

JOANNIS LELANDI

Libellus Rogeri Bacon de secretis.] *Interrogationi tuæ.*
 Epistola Rogeri Baconis instar libelli ad Clementem papam.] *Santissimo patri.*
 Bacon de utilitate sciendi diversas linguas.] *Multæ præclaræ radices.*

Bacon de scientia perspectiva.] *Cupiens te & alios.*
 Bacon de fluxu & refluxu maris Britannici.] *Visis effectibus.*
 Bacon de utilitate astronomiæ.] *Post locorum descriptionem.*
 Connotationes de locis ubi Sancti requiescunt in Anglia, incerto autore.

✎ Apud Franciscanos sunt telæ aranearum in bibliotheca, præterea tineæ & blattæ, amplius, quicquid alii jactent, nihil, si spectes eruditos libros. Nam ego, invitis fratribus omnibus, curiose bibliothecæ forulos omnes excussi.

In bibliotheca collegii Balliolensis.

Visus est mihi ista ex Plinio decerpisse. Joannis Freæ Londinensis liber de Cosmographia, in quo tractat etiam de naturis arborum, plantarum, spetierum quoque diverforum animalium. Leyland. Fuit hic Freas quondam socius collegii Bailiolensis Oxonii, & postea Patavii doctor medicinæ factus. Liber sic incipit,] *Mundus, & hoc quod alio nomine cælum.*

Contuli hunc librum cum impresso exemplari, & fere conveniebant, ita tamen ut impressus codex quandoque haberet quæ in scripto codice desiderabantur. Quare jam fere in hac opinione sum, ut putem, Phream non fuisse interpretem, sed Pogium.

Sex libri Diodori Siculi, à Freæ Latinitate donati. Præfatio sic incipit,] *Nullus ante hac quantumvis præclarus rerum scriptor.* Scriptus erat hic liber 1465. Adscriptum recentiori manu & barbariori in margine primæ paginæ, quod Paulus papa propter translationem sibi dedicatam Fream episcopatu Bathoniæ donaverat, quod cum accepisset, supervixit mensē unum & obiit Romæ, nondum consecratus. Sunt tamen qui Diodorum Latine loquentem Poggio Florentino acceptum ferunt. Translatio sic incipit, *Magnas merito gratias.* Adscripta porro & hæc verba erant in margine rudioribus literis: "Joannes Freas olim fuit rector S. Michaëlis in monte "in villa Britollia, sed obiit in Italia."

Freas etiam studebat juri civili.

Pag. 59.

Homeri Batrachomyomachia per Carolum, ut arbitror, Aretinum traducta carmine.

Maphæi Vegii 4^{or}. libri de vellere aureo, carmine.] *Egregium canere Æsonidem.*

Ejusdem Astianax carmine.] *Musa refer quæ causa metum.*

Orto-

- Joannis Tortellii
 Ortographia Joannis de Aricio, longe elegantiff: volumen.
 Orationes Guarini.
 Epistolæ ejusdem.
 Commentarii Gasparini super epistolas Senecæ.
 Sermones Laurentii abbatis.
 Thomas Anglicus super libros August: de civitate dei.
- Deuteronomion.
- Docking super Lucam, super epistolas Pauli, & super Esaiam.
 Holcot super 12. prophetas.
 Capgrave super actus apostolorum ad Gulielmum, Elyensem episcopum.] *Hic incipit.*
 Odo super Pfalterium.
 Similitudinarius Gulielmi de montibus, canonici Lincolnienfis.
 Ockamus super Sententias.
- 1 Episcopi cujusdam Carleolensis de componendis epistolis
 libellus.
 Philobiblon Richardi, Dunelmensis episcopi.
 Petrus Hispanus de aquis.
 Aristæus ad Philocratem de interpretatione LXXII. interpretum, Matthia Palmerio Pisano interprete.
 Commentarii in Salustium, incerto autore.
 Gasparinus de elocutione, doctus libellus.
 Commentarii Historici in Lucanum. Historicus docuit Grammaticam Beneventi & Imolæ.
 Timæus Locrensis de mundi fabrica interprete Gregorio Castellano ad Nicolaum quintum, pontif: Ro:
 Crito Platonis. Acciochus Platonis. Plato de cultu deorum.
 Epistolæ Bruti Græce scriptæ, & à quodam Mythridate collectæ, interprete Latino incerto.
- Epistola Aboris ad Phalarim Latina facta. Mr. Twaytys, decanus de Akeland, & Mr. collegii Balliolensis, opt. libros bibliothecæ dedit.
- Epistola Pythagoræ ad Geronem.
 Epistola Lyfiæ ad Hipparchum.
 Epistola Hippocratis ad Democritum.
 Epistola Diogenis.
 Lucianus de venditione animarum.
 Gasparinus Pergamenfis de compositione orationis.
 Exemplares epistolæ ejusdem.
 Familiæres epistolæ ejusdem.
 De coloribus, de ortographia, eodem, ut arbitror, autore.
 Festus Pompeius de vocabulorum significatione.
 Mapphæus Vegius de verborum significatione, & elegantia jurisconsultorum.
 Gul. Alvernenfis de bono & malo.

- Novem libri epistolarum Leonardi Aretini.
- Pag. 60. Guarinus, vel, ut aliter inscribitur, Pogius de nobilitate.
Epistolæ Francisci Petrarchæ.
Victorinus in Rhetoricam Cicer:
Georgius Trapezontius super oratione Cicer: pro Q. Ligario.
Funebris oratio Lyfiæ pro his Atheniensibus, qui Corinthiis adversum Lacedæmonios auxilium ferentes interiere, interprete Francisco Philelpha ad Pallantem Strozam.
Dion Chrysofotomus Prufenfis quod ficta fuit Ilii captivitas, interprete Philelpho, ad Leonardum Aretinum.
Opera Ciceronis.
Commentarii super Rhetoricam Cicer. & super eundem de amicitia & senectute.
Vicentinus super aliquot orationes Cicer:
Commentarii Gaspari in omnes epistolas Senecæ:
Quintiliani institutiones oratoriæ.
Declamationes ejusdem.
Valerius Max: cum commentariis Dionysii de Burgo.
Quinque volumina fontis memorabilium Dominici de Aricio.
- Richardus Bellus aut a Belus, archidiaconus Eliensis, & socius Balliolensis, dedit multos libros bibliothecæ.
- Prognosticon Juliani Pomerii.
Lectura Snetilham, doctoris Theologiæ, fuit cancel: Oxon: circa annum D. 1412.
Vincentius Beluacensis de institutione puerorum.
Petrus Candidus de dignitatibus Romanorum.
Rationarium vitæ Joannis de Ravenna.
Rogerus de Waltham, canonicus Londoniarum, de dictis & factis memorabilibus antiquorum; quo libro videtur, exemplis ex infinito pelago Græcorum & Latinorum autorum petitis, velle rempublicam & regem quam optime instituere. Meminit Joannis regis tanquam recentis exempli; attamen nondum satis cognitum habeo quo tempore vixerit. Scripsit pro tempore stylo & eleganti & erudito.
Descriptio Italiæ, autore Blundo.
Libri S. Pauli, monachi Cassinensis, de gestis Romanorum.
Jordanis, episcopi Ravennatis, liber ad Vigilium de rebus Romanis à Romulo ad tempora Justiniani. Scripsit alterum de rebus Geticis ad Castalium.
Gulielmi Malmesbiriensis abbreviatio ex libris Haymonis, monachi Floriacensis, de imperatoribus à Justiniano ad tempora Caroli Mag.
Oratio Guarini Veronensis in laudem rectorum.
Oratio Francisci Barbari.

Opera Lactantii.

Apologeticus Tertulliani de ignorantia Jesu Christi.

Armacani de paupertate Salvatoris libri 7.

Armacani de quæstionibus Armenorum libri 19.

Distinctiones Joannis Bromyardi, fratris Prædic.

Summa Simonis Langton de poenitentia Magdalenzæ, quæ
alias dicitur, Meditatio poenitentiz. Hic libellus, si recte memini, à quibusdam

Acta consilii Basiliensis.

Sacræ conciones in Basiliensi consilio pronuntiatæ.

Sermones Bertrandi super epistolas Pauli.

Expositio Bedæ de nominibus urbium & locorum quæ in
actibus apostolorum leguntur. Stephano Langton Cantuar: attribuitur.

Robertus, Prior S. Frediswidæ, de connubio Jacob ad Lau-
rentium monachum. Robertus Canutus.

Beda super parabolas Salomonis.

Sermones S. Ephrem, abbatis, è Græco
translati per Ambrosium, monachum
Florentinum, & Cosmo Medici de-
dicati.

Pag. 61.
Antonius Marius filius li-
brarius præter alios multa ex-
emplaria Florentiæ pro Gul.
Grayo scripsit.

Sermones Joannis Scholastici mona-
chi, eodem interprete, ad Matthæum;
abbatem suum.

Opera Dionysii Areopagitz, Ambrosio monacho interprete.

Didimus de spiritu sancto, interprete Hieronymo.

Sermo Petri Damieni de vitio linguæ.

Petrus Damienus de spiritali certamine.

Epitome Dindimi in philosophiam.

Deploratio virginitatis male amissæ, autore Anselmo.

Joannes, abbas de Forda, super extremam partem Cantiz,
& sic complevit opus S. Bernardi.

Wallensis de doctrina cordis.

Symbolum fidei per Capgrave Augustinianum ad Gul. Eli-
ensem episcopum.

Baldwinus, archiepiscopus Cantuar: de sacramento altaris.

Hampole super duos primos versiculos Canticorum.

Idem super hoc textu: "Oleum effusum nomen tuum."

Idem in tractatum: "Judica me domine."

Idem super hoc textu: "Adolescentulæ dilexerunt te ni-

Tractatus ejusdem qui incipit,] *Ne tardas.* [mis."

Tractatus ejusdem qui incipit,] *Domine deus meus.*

Tractatus ejusdem qui incipit,] *Parce mihi domine.*

Augustinus de Ancona, frater Augusti: super epistolas ca-
nonicas & Apocalypsin.

Opera Joachimi abbatis super Hieremiam, de seminio Scri-
pturarum, de prophetia ignota, de ultimis tribulationibus, ex-
positio super Cyrillum, de provincialibus præfagiis, de Con-
cordia, in Apocalypsin, in Psalterium. Ste-

Stephanus Cantuar: super Ecclesiasticum.
 Rabanus super Paralipomena Hester & Judith.
 Gorham super Matthæum & Lucam.
 Moralitates Roberti Grosseti super 4. Evangelia.
 Joannes Capgrave, fr. Augusti: super actus Apostolorum ad
 Gul: episcopum Eliensem.
 Epistolæ Roberti Lincoln:
 Odo super Psalterium.
 Lincolnienfis de veritatibus.
 Gerson de pollutione nocturna.
 Petrus de Auriola super 2. libr: Sentent:
 Petrus de Candia super Sentent:
 Gerardus de Senis super 1. Sentent:
 Jacobus de Viterbio super 3. libr: Sentent:
 Okam super Sententias.
 Fizaker super Sentent:
 Gregorius de Arimino super Sentent:
 Bonaventura super Sentent.
 Petrus Tarentalius super Sentent:
 Summa Roberti Lincolnienfis in totam philosophiam, ⁷cujus
 primus tractatus est de primis philosophis à tempore Noe
 usque ad Cyrum, regem Persarum.
 Lincolnienfis super 8. libros Physicorum. Est quiddam
 compendiosum.
 Andreas Antonius super Metaphys: Aristot:
 Bukfeld super Metaphys: Aristot:
 Burley super libros Ethicorum Aristotelis 7

Pag. 62.

Expositio fratris Bercaldi ordinis Prædic: super elementa-
 tione Theologica Procli.

Libelluli
omnes.

Burley de formis, de sensibus, de divisione entis, de toto
 & parte, de finito & infinito, de duobus principiis, de tri-
 bus in toto universo per se agentibus, de qualitatibus, de
 divisione potentiæ in activam & passivam, de * definitione
 & modo definiendi, de relativis, de abstractis, de memo-
 ria & reminiscencia, de longitudine & brevitate vitæ.

Libri 3. Alexandri ordinis Minorum de anima ad Philip-
 pum de Melduno tanquam commentaria in libros Aristotelis
 de anima.

Bacon de utilitate astronomiæ.] *Superius quidem dictum est
 quod 1022. sunt stellæ fixæ, quarum quantitates possunt appre-
 hendi per instrumenta astronomiæ.*

Albertus de origine animæ.

De nominibus librorum astronomiæ qui stant cum fide &
 non.

Bacon super libros Physicorum. Sic incipit,] *Postquam
 tradidi*

* Sic.

tradidi Grammaticam secundum linguas diversas, prout valet sermo, necessaria sunt studio Latinorum & Logicalia. Cum his expediui, atque in secundo volumine tractavi partes Mathematicæ, nunc in 3. occurrunt naturalia: in 4. Metaphysica cum moralibus subjungentur.

Aphorismi Ursonis.

Ethica & Politica Aristotelis, interprete Leonardo Aretino ad Martinum 5.

Oeconomica Aristotelis, eodem interprete ad Cosmum.

Commentaria Eustachii, Metropolitanani Niceæ, in Ethica Aristot:

Epistolæ Platonis, interprete Leonardo Aretino.

Libri . . . . . cœlestis Politicæ Platonis, interprete P. Candido ad Humfredum ducem Glocestrensem.

Burleus super 8. libros Physicorum.

Quæstiones Mⁱ. Joannis Sharp de anima.

Whelpedale de aggregatis.

Idem de compositione continui ex non quantis.

Universalia ejusdem.

Prædicamenta Magi. Ro: Alington.

Sex principia Mylverley.

Canonicus super libros Physicorum.

Dedicus super libros Physic:

Avicenna de inventionem scientiarum.

Burley super Porphyrium, super Prædicamenta, super 6. principia, super librum Perihermen. super libros Polter: super

libr: de sensu & sensato. Idem de universalibus, de potentia animæ, de somno & vigilia. Idem super libros Topicorum. Idem super libros de generatione & corruptione.

Quæstiones Roberti Cary super libros Posteriorum, editæ anno D. 1325.

Ysagoge Aretini.

Commentarium rerum Græcarum ad Angelum nobilem equitem, autore Leonardo Aretino.

Lucianus de amicitia.

De contentione præfidentis Alexandri, Hannibalis, & Scipionis coram Minoc, rege inferorum, Aurispa equite, ut arbitrator, interprete.

Triumphus Genuensium adversus regem Arragonum.

Leonardus Aretinus de origine urbis Mantuæ.

Tres orationes, nempe Ulyssis, Achillis, & Phœnicis, ex Homero per Aretinum desumptæ, non ad verbum, sed ad sensum. Genus dicendi in . . . . .

Pag. 63.

Versus Jo: Lincoln: de seipso:

Stirpe parum clarus, magis
aptus, quam bene doctus;
Fraudis inexpertus, facto ser-
moneque verus.

Joannes Lincolnensis mul-
tos libros bibl: dedit.

Bafilii opusculum, interprete Aretino.
Tyrannus Xenophontis dialogus, eo-
dem interprete.

Oratiuncula Leonardi Aretini ad
Martinum S. pont: Ro:

Testimonia gentilium conferentia rel-
ligioni Christianæ, autore Rogero Ba-
con.] Quoniam occasione cujusdam
fermonis.

Bucolica Boccata continentia 16. eglogas.

Boccatus de Certaldo de casibus illustrium virorum.

Boccatus de claris mulieribus.

Epistolæ Petri de Vineis.

Boccatus de genealogia deorum.

Victoris historia de persecutione Aphrycana.

Frigida Francisci lapis hic tegit ossa Petrarchæ.

Epitaph:
Francisci
Petrarchæ.

Suscipe virgo parens animam, fate virgine parce,
Fessaque jam terris cœli requiescat in arce.

Commentarii super utramque Rhetoricam Ciceronis:

Opera Ciceronis.

Commentaria ii. belli Punici, autore Leonardo Aretino.

Tragœdiæ Senecæ.

Exempla Senecæ.

Penbikil super divisionem entis in Prædicamento.

Askox Oxon: super 1. & 2. libr: Sentent:

Brichemon super libr: dialectices Aristotelis.

Kilwardby de divisione Scientiarum.

Suinifhed quæstionista.

Disputationes contra tres articulos Hussitarum.

Summa Bromyardi, fratris prædicatoris, ingens volumen, &
diversum à distinctionibus ejusdem.

Defensorium ecclesiasticæ potestatis ad Urbanum 6.

Augustinus de Ancona de summa potestate ecclesiastica.

Petrus de palude de ecclesiastica potestate.

Q. Curtius de vita Alexandri Mag. furto sublatus.

Distinctiones Michaëlis Meldensis super Psalterium.

Tacuinus de conservatione sanitatis.

Oribasius de simplici medicina.

Barptolemæus Facius de vitæ felicitate.

Maphæus Vegius de felicitate & miseria.

Ejusdem libellus de injuriis veritati illatis.

Disputatio & judicium inter Stoicum & Epicureum.

Cintius interpres Plutarchi de vitio & virtute.

Apologia Socratis, Leonardo Aretino interprete.

Epistolæ

Epistolæ Sidonii Apollinaris.
 Epistolæ Symmachi.
 Undecim libri rerum senilium Petrarchi.
 Collutius Pierius Salutatus de fato & fortuna.
 Epistolæ Lini Collutii Salutati, quondam cancellarii Florent:
 Collutii Pierii Salutati tractatus ad Antonium de Branffal-
 dis, ut medici studeant eloquentiæ.
 Idem an verecundia sit virtus an vitium?
 Epistolæ Lini Collutii Salutati de Stignano.
 Epistolæ Leonardi Aretini.
 Orationes ejusdem.

Gul. War-
ham locius
fuit Novi
colleg.

Ex indice cujusdam librarii.

Ternarium Odonis.
 Petrus, Prior S. Trinitatis Londini, de reparatione lapsus,
 justum volumen.

Saresbiriæ apud Prædicatores.

Pag. 64.

Quolibeta Nicolai Triveti.
 Leo papa de conflictu vitiorum & virtutum.
 Historia Britannica mediocri carmine scripta à Bruto ad
 Caduualadrum, incerto autore, sed qui secutus est Galfredum
 Monemutensem.

Cernelium, [sive Cerne, com. Dorset.]

Pag. 65.

^a
 Ex fundatione Ailmeri, comitis Cornubiæ, tempore Æd-
 gari regis. sepultus est Egneshami prope Oxonium.

Ex veteri Codice.

Athelbaldus & Ailbertus reges, filii Atulphi, sepulti Shire-
 burniæ ab Alchstano episcopo, eorum propinquo.

Fons S. Augustini Cernelii.

Ante novam fundationem Cernelii tantum erat trium
 monachorum cœnobiolum, ubi nunc est parochialis ecclesia
 de Cernel.

Ex libello de vita S. Ædwoldi, fratris S. Edmundi martyris.

Eaduualdus duxit vitam heremiticam in provincia Dorce-
 tenfi, prope fontem cog: argenteum.

Almarus, comes Cornubiæ, cum Dunstano transtulere re-
 liquias Eadwoldi ad veterem ecclesiam Cerneliensem, ubi
 nunc parochialis ecclesia.

Canutus, spoliato monasterio Cerneliensi, contulit se ad
 Portum, Frommutham nomine, occidentalis Angliæ.

Inde navigantes ad Brunkefiam, hoc est, ad Brunci insulam. Bronchi.

Leyland. Bruchus.

Brunci insula ad duo milliaria distat à Pola, & oceano cir-
 cumdatur. Nulla ædificia habet præter sacellum.

Cainsham Canonici.

Gulielmus, Præcentor Meldunensis, de miraculis D. Mariæ.
 Gulielmus Meld: de gestis pontificum Anglorum.
 Osberti Cantuar: liber de vita S. Ælphégi.
 Vita Aldhelmi, eodem, ut arbitror, autore.

Brightstow apud Augustinianos canonicos.

Chronicon Ivonis.
 Topica Ciceronis.

Pag. 66.

In bibliotheca cænobii de Batayle.

Glosæ Odonis, abbatis de Bello, super Psalterium.
 Clemens, Prior Lantonensis, de spiritualibus alis & pennis
 Cherubin.

Chronicon Jordanis, episcopi Ravennacensis, integrum.
 Præfiguntur historiæ nomina autorum, quorum testimonii
 usus est. Et in fine operis recenset nomina barbararum gen-
 tium, id est, populorum Germaniæ.

Itinerarium Antonini mancum, in quo nihil de Britannia.

Mellitus quidam Aphricanus episcopus, de assumptione D.
 Virginis. Lelandus. In libello quædam sunt, meo iudicio,
 mire fabulosa.

Beda de distantia locorum ex actibus apostolorum tantum
 in indice comparuit.

Martinus episcopus de 4. virtutibus cardinalibus.

Epistolæ Ivonis de corpore & sanguine domini.

Gildas tantum in indice visus est.

Expositio Odonis abbatis super cap. i. libri regum.

Sermo Stephani, archiepiscopi Cantuar. de assumptione D.
 Mariæ.

Sermones Richardi de Melchesham. iustum volumen.

Sermones Stephani Cantuar:

Liber Chronicorum fratris Wilhelmi de la Lee.

Albini responsiones.

Albinus de proprietate sermonum.

Topographiæ Walliæ & Hiberniæ, autore Sylvestro Gi-
 raldo Cambrensi.

Prophetia Hildegardis integra.

§ Summa Michaëlis de Smaulfeld.

Lelandus.

Fuit Odo, alias Woode, vir in primis eruditus, & familia-
 rissimus non modo Joanni Sarisbiriensi, verum etiam Thomæ
 Beketo, archiepiscopo Cantuar: Ex Priori ecclesiæ Christi
 Cantuar: factus est abbas Bellenfis monasterii, ubi in parte in-
 feriori ecclesiæ jacet in sepulchro Lydii, sive nigri marmoris,
 non parvo post obitum tempore à populo pro Sancto habitus.

Abbas

Abbas Bellenfis monasterii narravit mihi, vitam Odonis apud se extare scriptam.

Doctor Bourd of Pevynsey.

Michaël Tregory, è Corinia oriundus, studebat Theologiæ Oxonii. At cum Henricus, ejus appellationis quintus, Cadomi, urbe Normanniæ, academiæ institueret, accersivit Tregorium, ut novo simul & præfset & prælegeret gymnasio.

Pag. 67, 68, 69, 70. vacant.

Ex veteri codice Rosensis monasterii:

Pag. 71.

[*Fundationes monasteriorum.*]

Anno domini CLXXXVI^o. subversum est templum Apollinis, Westmo- quod erat apud Westmonasterium, quod tunc Thorney voca- naster. batur, & tunc cœpit ædificari ecclesia Sancti Petri ante adventum Anglorum in Britanniam CCLXIII^o. ante adventum Sanctorum Augustini sociorumque ejus anno CCCCXI^o. Eodem anno Britannia fidem Christi suscepit, prædicantibus illis verbum Fugatio & Damiano, missis à papa Eleutherio, regnante Lucio rege Britonum.

Ecclesia Christi Cantuariæ à Romanis fundata est, sed à Cant: beato Augustino dedicata. Sci. Albani.

Anno CCCXIII^o. basilica in honore Sci. Albani construitur x. Sci. Albani. annis post passionem ejus.

An^o. domini D.XCVI^o. servus dei Augustinus missus est Bri- Adventus Sancti Aug. in Britan: tanniam à beato papa Gregorio, ut barbaræ genti verbum dei prædicaret, anno CXLVII^o. ex quo Horfus & Hengistus venerunt Britanniam, ut eam subjugarent.

Anno DCIII^o. gloriosus rex Ethelbertus Cantix ecclesiam Rosensis ecclesia. Sancti Andree in civitate Rosensi construxit, eamque multis possessionibus & amplis dotavit, & in eadem beatus Augustinus Justum episcopum ordinavit.

Eodem anno in civitate London ad ecclesiam Sancti Pauli, Pauli eccle- sia Lond: quam idem rex Ethelbertus Cantuariæ construxerat, Mellitum episcopum August: destinavit.

Anno domini DCVIII^o. beatus Augustinus, Dorobernenfis ar- Sancti Aug. eccle- sia Cant: chiepiscopus primus, diem clausit extremum, & sepultus juxta ecclesiam apostolorum Petri & Pauli, quam idem rex Ethelbertus Cant: fundaverat, nec dum perfecta fuerat.

Anno DCXXVIII^o. ecclesia Eboracensis ab Eadwino rege fun- Ecclesia Eboracensis. data est, & Paulinus archiepiscopus primus in ea constituitur.

Anno domini DCXXIX^o. Paulinus, primus archiepiscopus E- Lincolni- ensis. boracensis, fundavit ecclesiam in Lindisse, quæ modo Lincolnia vocatur, & in ea Honorium episcopum ordinavit.

Anno domini DCXXXIII^o. beatus Felix fundavit ecclesiam de Felixstow. Dommoc, quæ modo Felixstow vocatur, & in ea sedit xviii^m. annis, illius provinciæ pontifex primus. Anno

- Dorkece-**
ster. Anno domini DCXXXV^o. beatus Birinus ecclesiam Dorke-
cestriæ fundavit, & in ea sedit episcopus primus.
- Wyncester.** Anno domini DCXLIII^o. Kinewald, rex occidentalium Saxo-
num, sedem episcopalem in Wintonia fundavit, in qua Hedda
pontifex primus ex Anglis fuit.
- Peterbo-**
row. Anno domini DCLXXIII^o. Sexulfus, qui erat constructor &
abbas monasterii, quod dicebatur Medenelhamstede, modo
Burgus Sancti Petri, non multo post factus est episcopus
Lichefeldensis.
- Cirtefey.**
Berkyng. Anno DCLXXV^o. Erkenwaldus, London^e episcopus, duo mo-
nasteria fundavit, Chertefey monachorum, & Berckinges
sanctimonialium.
- Ecclesia**
Sancti Mar-
tini Lon-
don. Anno domini DCLXXVII^o. Britones in occidentali parte Lon-
don^e fundaverunt ecclesiam Sancti Martini in memoriam re-
gis illorum Cadwallonis, qui viriliter Anglos debellaverat, ^a &
in eadem pro eo obsequia æternaliter celebrarent divina.
- Dover.** Anno domini DCXIII^o. Withredus, rex Cantia^e, in villa Do-
veria^e in honorem Sancti Martini fabricavit, & monachos in-
stituit, & divitiis ^b effecit.
- Anno domini DCCIII^o. Theodorus, archiepiscopus Cantua-
riensis, à Vitalliano papa missus Britanniam conjunctus regi
Northanibrorum Egfrido donante ei terram LX. familiarium,
monasterium in honorem beati Petri ad ostium Weræ flu-
minis construxit. Sed & aliud monasteri: ad honorem do-
ctoris gentium Pauli in Girvium fundavit, & multipliciter
curavit.
- Pag. 72.**
Episcopatus
Winton: in
duo divisus.
Seleseye. Anno domini DCCIII^o. episcopatus Wintoniensis in duo di-
visus, Winton: datus est Danieli, altera, id est, Sireburnensis,
Aldelmo collata est.
- Anno domini DCCXI^o. Wilfridus, Haugustaldensis episcopus,
persecutionem declinans, insula de Seleseye per quinquen-
nium latuit, & ibi monasterium fundavit in honorem beatæ
Mariæ, donante ei terram rege Australium Saxonum Ethel-
woldo, quod multo post tempore successores ejus tenuerunt.
- Wigorn:** Anno DCCXII^o. Egwinus, Wigornia^e præsul tertius, cum
rege Merciorum Kinredo, & Orientalium rege Offa, Roma
veniens, monasterium Wigorniese, quod construxerunt, à
papa Constantino libertatis privilegio concessio, confirmavit.
- Wym-**
burne. Anno domini DCCXX^o. Cuthburga, soror Inæ, regis Occi-
dentalium Saxonum, apud Wymburne abbatiam construxit.
- Institutio**
monacho-
rum adSan-
ctum Al-
banum. Anno domini DCCXCIII^o. Offa, rex Merciorum potentissi-
mus, angelica admonitus visione, & cœlestis lucis ad modum
faculæ super sepulchrum gloriosi protomartyris Anglorum

a F. ut. b F. affect.

Albani

Albani ^a emissæ, de loco humili & populo incognito ^b sublata, in locellum, ex auro & argento & lapidibus pretiosis fabrefactum, pii martyris reposuit pignora, & ecclesiam in honorem ipsius, quæ barbarorum incurſu fuerat destructa, reparavit, & monachos, ut ad sancti corpus deservirent, instituit, & Romam pergens, à papa Adriano canonizationem martyris prædicti & monasterii confirmationem privilegiis specialibus impetravit. Fuerat namque locus ille tempore adventus Anglorum in ^c Britannia, sicut cetera loca Britanniae penitus destructa, & solo tenus complanata. Acta sunt hæc à passione beati Martyris anno D.VII°. ab adventu Anglorum in Britanniam anno CCCXLIII^o. Indictione prima, Kal. Aug.

Anno domini DCCXCVIII^o. dedicata est ecclesia de Winchelescumbe, quam excellentissimus Merciorum rex Kenulfus paulo ante construxerat, & monachos instituerat. Et ipsa etiam dedicationis die, in præsentia tredecim episcoporum & x. ducum, regem Cantiae captivum Eabertum, cognomine Spreu, libertate donavit.

Wynchelescumbe.

Anno domini DCCCXVI^o. facta est secunda vastatio maxima in civitate & ecclesia beati Andreæ Rofens.

Secunda vastatio Rofensis ecclesiae.

Anno DCCCLXVIII^o. Alkwinus, Wigorniae episcopus, construxit ecclesiam de Kemesey, & ad dedicationem perduxit.

Kemesey.

Anno domini DCCCLXXI^o. obiit gloriosus rex & martyr Eadmundus anno ætatis suæ xxxix^o. regni vero sui xvi^o. xii^o. Kalen. Decembr. Indictione tertia. Quo etiam tempore constructa est in eodem loco pauperrimo opere ecclesiola, ubi corpus sanctissimi martyris per multa tempora requievit.

Ecclesiola sancti Eadmundi.

Anno domini DCCCLXXXVIII^o. rex Alfredus Westsaxoniae, totius Angliæ primus monarcha, fundavit duo coenobia, unum monachorum vocatum Etheling, alterum sanctimonialium vocatum Shaftesbiri.

Etheling. Shaftesbiri.

Anno domini DCCCXCVI^o. rex Alfredus Wynton novum monasterium fundavit, in quo ipse postea traditur sepultus.

Novum monasterium Wynton.

Anno domini DCCCXXXIX. rex Ethelstanus pro anima fratris sui Eadwini, quem pravo usus consilio in mari fecerat submergi, duo coenobia, s. d. Midelstones & Michelneienfe,

Midelstones.

construi præcepit, & ea prædiis multis & possessionibus ampliavit.

Mychelneye.

Anno DCCCLVIII^o. rex Eadgarus apud Westmonast: ad duodecim monachos construxit coenobium, ubi quondam ecclesia ^e beatio Petro fabricata fuerat.

Pag. 73. Monachi apud Westmo: instituantur.

^a Emissio MS. ^b Sublatum MS. ^c F. Britanniam. ^d Sic, cum puncto sub f, & duobus punctis sub es. At in margine tria sub es ponuntur puncta. ^e Sic, cum puncto sub i.

- Tavistoke. Anno domini DCCCCLXI^o. comes Ordgarus, pater Alfridæ, reginæ regis Eadgari, cœnobium apud Tavistoke construxit in Devonia, & illud religiosis monachis replevit.
- Monachi ad
vetus mo-
nast: Win-
ton: resti-
tuuntur. Anno domini DCCCCLXIII^o. rex Eadgarus, expulsis clericis, vetus monasterium Wintoniæ monachis replevit.
- Monachi
Wigorn: ex-
pulsis cle-
ricis collo-
cati. Anno domini DCCCCLXIII^o. rex Eadgarus duo monasteria fundavit, unum Wintoniæ, & aliud in Mideltuna, & in ea monachos collocavit.
- ¹ Monachi
Exoniæ
congregati. Anno domini DCCCCLXIX^o. rex Eadgarus, clericis expulsis, monachos in ecclesia Wigornienfi collocavit.
- ² Glascon:
³ Eadmundi
monaste-
rium. ¹ Anno domini DCCCCLXVIII^o. rex Eadgarus monachos in Exonia congregavit.
- Becci. ² Anno DCCVIII^o. Ina, rex Occidentalium Saxonum, monasterium Glasconiense nobilissimum construxit.
- Monast:
Sancti Petri
Westmo:
reparatum.
Monast:
Fredifwidæ
[Oxon:]
Coventre. ³ Anno domini MXX^o. rex Cnuto, constructo regali monasterio cum competentibus officinis in loco, qui Bedericheworth nuncupatur, ubi rex & martyr Eadmundus incorrupto corpore diem beatæ resurrectionis expectat, & monachos in eo instituit. Cœnobium quoque illud beati regis & martyris Eadmundi tot prædiis & bonis aliis ampliavit, ut omnibus fere Angliæ monasteriis in rebus temporalibus merito præferatur.
- Monast:
Sancti Petri
Westmo:
reparatum.
Monast:
Fredifwidæ
[Oxon:]
Coventre. Anno domini MXXXIII^o. Herlewinus miles in fundo suo abbatiam Becci fecit, & abbas ibi primus fuit.
- Dedicatio
ecclesiæ
Sancti Ead-
mundi. Anno domini MXXIX^o. rex Eadwardus tertius, qui sanctus dicitur, monasterium Sancti Petri Westmonast: reparavit, & possessionibus & libertatibus largifuis ampliavit.
- Abbatia de
Bello. Eodem etiam anno institutio canonicorum Sanctæ Fre-
diswidæ.
- Norwicen: Anno domini MLI^o. comes Leofricus cum uxore sua Godiva monasterium de Coventre construxit, & monachis impositis, terris, redditibus, & aliis variis ornamentis magnifice dotaverunt.
- Abbatia de
Bello. Anno domini MXXXII^o. archiepiscopus Agelnothus Sancti Eadmundi in Bedericheworth monasterium honorifice constructum in veneratione dei genitricis Sanctique præfati xv. Kal. Novemb. dedicavit.
- Norwicen: Anno M.LXVII. rex Willielmus, conquestor Angliæ, abbatiam de Bello construxit, & monachos instituit, ut pro occisis in bello ab ipsis in perpetuum hostiæ salutis deo redderentur.
- Norwicen: Anno domini MXCIII^o. VI°. Idus Aprilis episcopatus de Theodford translatus est in Norwicum, ibique monachorum congregationem, numero & religione percelebrem, instituit Herebertus, cognomento Losenge, omnia eis necessaria sumptu mercatus domestico. Qui Herbertus, ab abbate Ramefeix empto præsulatu, factus est Theodfordensis episcopus. Sed postmodum

postmodum pœnitentia ductus Romam profectus est, & Simoniacum baculum & anulum papæ resignavit. Veruntamen sedis apostolicæ indulgentia propiciante restitutus est, & deinde sedem suam ad Norvicum transtulit, ut prædictum est. Præterea idem Herbertus monachos Cluniacenses instituit.

Anno domini M.XCVI^o. fundata est ecclesia Sancti Joannis Coëlcestræ ab Eudone dapifero. Pag. 74.
Coëlcester.

Anno domini M.XCVIII^o. inceptum est à fratribus quærentibus oportunitatem mansionem. Vox igitur desuper audita in lingua illius patriæ, Cy este vous, hoc est, hîc stete, & ibi manserunt, & ecclesiam cum ædificiis construxerunt. Ordo Cisterciensis.

Anno domini M.CV^o. constitutus est ordo canonicorum in ecclesia Sanctæ Mariæ de Sowthwerke. Suthwerk.

Eodem quoque anno Gundulfus, episcopus Rosensis, monasterium de Mallynges construxit, & in eodem sanctimonialia instituit. Mallynges.

Anno domini a M.CVII^o. Normannus prior fundavit ecclesiam Christi Londini in religione. Ecclesia Christi Londini.

Anno domini MCIX^o. abbatia Heliensis in sedem episcopalem commutatur per Henricum regem primum. Abbatia Heli in episcopatum commutatur.

Anno domini MCXIX^o. incepit ordo templariorum.

Anno domini MCXXI^o. rex Henricus primus monachos instituit apud Radinges, ut monasticum ordinem observarent sub regula Sancti Benedicti. Templarij. Rading.

Circa annum domini M^m.XCIII^m. monachi apud Dunelmum positi sunt tempore regis Willielmi Junioris. Dunelmum.

Anno MCXXXII^o. facta est abbatia de Waverle, & de Fontibus, & de Riwalles. Waverle. Fowntaynis. Riwalles.

Anno domini MCXXXIII^o. constructæ sunt abbatiæ de Quarerya, & de Cumbermer, & de Stratford, ordinis Cisterciensis. Quarre. Stratford.

Anno domini M.CXXXVIII^o. ecclesia Rosensis combusta est cum omnibus officinis monachorum, & cum civitate Rosensi. Ecclesia Rosensis: cum civitate combusta.

Eodem anno abbatiæ de Wardonia, alias de Sartis incipiuntur. Wardon. Sartis.

Anno MCXLI^o. abbatia de Roggishale incipitur. Roggishale.

Anno domini MCXLII^o. abbatia de Boxleia construitur à Willielmo de Ypre. Boxleia.

Anno domini MCXLVI^o. facta est abbatia de Saltreia. Saltreia.

Anno domini MCXLVII^o. rex Stephanus construxit abbatiam de Favereham, & possessionibus dotavit. Leyland. Forte pro anno domini MXLVI^o. legendum anno MCXLVII^o. Favereham.

Hoc anno ordo Præmonstratensis venit ad Alnewic, ubi primus abbas Baldewinus. Alnewic.

Bellus locus.

Ordo fratrum Minorum.

Hospitale Sancti Joannis in Oxonia. Hayles.

Pag. 75. Malmesbiri.

Templum dei in . . . . .

Glasconia.

Bathonia.

Ambresbiri. Warwell.

Abbondon. [Inæ.]

Institutio monachorum ad ecclesiam Rosen:

Anno domini MCCIII^o. abbatia Belli loci fundatur à rege Joanne.

Anno domini MCCV^o. ordo fratrum Minorum incepit.

Anno MCCXXXIII^o. Henricus rex tertius nobile hospitale, quod domus Sancti Joannis dicitur, in Oxonia fundavit propriis sumptibus.

Anno domini MCCXLVI^o. comes Ricardus quandam ordinis Cisterciensium, quod Hayles vocatur, non procul à Winchelcumbe competenter fundavit.

Cœnobium de Malmesbiri initium sumpsit à quodam Meildulfo, natione (ut aiunt) Scoto, eruditione philosopho, professione monacho, adeo angustis sumptibus elaboratum, ut inhabitantes ægre quotidianum victum expedirent; sed postmodum per beatum Aldelmum & Sanctum Leutherium episcopum tempore Kenwalki, regis Westfaxonum, magnifice auctum, & possessionibus amplissimis ditatum est, circa annum domini DCXLVIII^o.

Eodem tempore idem rex Kenewalkus primus antecessorum suorum templum deo per id seculi pulcherrimum construxit.

Anno domini DCCXXVII^o. Ina, rex Occidentalium Saxonum, abbatiam Glasconia construxit jamdudum destructam, & multis possessionibus ditatam privilegiorum suorum munimine roboravit.

Monasterium Bathoniense fundavit rex Offa. Sed Eadgarus rex, sicut pleraque alia, more suo magnifice auxerat, delectatus loci amœnitate, & quod ibi coronam regni susceperat.

Anno domini DCCCLXXIX. Ethelfrida, interfecitrix Sancti Eadwardi martyris, causa poenitentia duo cœnobìa fundavit feminarum, videlicet Ambresbiri & Warwelle.

Abbondon cœnobium fundavit Cissa, pater Hyne; sed Ethelfredi tempore regis, cum barbarica ubique discursaret petulantia, ædificia loci ad solum complanata. At vero rex Ethelredus loci miseratus solitudinem, simulque avi animæ consulens, cuncta restituit ablata per manum Athelwoldi, quem ibidem posuerat, tantumque Athelwoldus institit cœptis, ut fere ad finem perduceret. Sed per Eadgarum regem ad episcopatum Wintoniensem vocatus est, antequam summam manum rebus imponeret. Complevit magistri nomen & molimina Ordgarus ab eo in abbatiam substitutus. Regnavit autem Ethelredus rex, prædicti loci restaurator, anno domini DCCCLXVII^o.

Anno domini M.LXXXIII°. Lanfrancus, archiepiscopus Cant. & Gundulfus, Rosen. episcopus, restituerunt monachos in ecclesiam Sancti Andreæ Rofecetriæ. Audierant enim hîc quondam monachos fuisse. Unde ad antiqua statuta redeuntes,

antes, monachorum ordinem statuere sanxerunt. Tempore ergo brevi elapso ecclesia nova, veteri destructa, incipitur. Officinarum ambitus convenienter disponitur. Opus omne intra paucos annos, Lanfranco pecunias subministrante multas, perficitur. Igitur perfectis omnibus, quidam tamen ex quinque clericis, qui hic inventi fuerant, ad religionis habitum confluentes, associatis multis aliis, ad sexagenarium numerum & amplius in brevi sub doctrina patris Gundulphi subcrevere monachi. Quem numerum Gilbertus de Glanvilla, istius loci episcopus, minuit, cujus memoria minuitur in recensione Rosensium pontificum, & in li^o. vitæ.

Ex fine libri I. Gulielmi à Maildulphi curia de reg.

Pag. 76.

Dominabantur ergo reges Cantuaritarum proprie in Cantia, in qua sunt hii episcopatus, archiepiscopatus Cantuar. episcopatus Rosensis.

Reges Westsaxonum dominabantur in Wiltesire, Bercensi, & Dorsetensi pagis, quibus est episcopus unus, cujus est modo sedes Salesbiræ; quondam erat Ramesbiræ, vel Sireburnæ.

Et in Suthsexa, quæ aliquanto tempore proprium habuit regem; eratque sedes episcopalis ejus pagi antiquitus in Seleseo, quæ est insula circumflua ponto, ut Beda narrat. Ubi etiam beatus Wilfridus monasterium construxit. Nunc habitat episcopus apud Cicestram.

Et in pagis Suthamtunensi & Suthreienfi, quibus est episcopus, qui habet sedem Wintoniæ.

Et in pago Sumerfetensi, qui habebat olim apud Wellas episcopum, qui nunc est Bathoniæ.

Et in Domania, quæ Devenesire dicitur, & in Cornubia, quæ nunc Cornu-Galliæ dicitur. Erantque tunc duo episcopatus, unus in Cridintune, alter apud Sanctum Germanum. Nunc est unus, & est sedes ejus Exoniæ.

Porro reges Merciorum dominabantur pagis hiis; Glocestrenfi, Wigornensi, Warwicensi. In hiis episcopus est unus, cujus sedes est Wigorniæ.

Et in Cestrenfi, & in Derbenfi, & Statfordensi. In his est episcopus, & habet partem Warwicensis, & Srobesbirienfis pagi, & est sedes apud civitatem Legionum, vel Coventreiam; quondam erat Lichefeld.

Et in Herefordensi, habeturque ibi episcopus, habens dimidium pagum Shrobesbiræ, & partem Warwicensis, & Glocestriæ, possidens sedem in Herefordo.

Et in Oxenefordensi, Bucchingensi, Hurchfordensi, Huntendunensi dimida, Dimidia Bedefordensi, Northamtunensi,

^a L. & Glocestrensis.

Legecestrensi, Lincolienſi, quos regit epiſcopus qui modo habet ſedem Lincoliaꝝ, quondam habebat apud Dorkeceſtram.

Et in Legeceſtrenſi, Snotingenſi, quorum Chriſtianitas ad archiepiſcopum Eboracenſem ſpectat. Habebaturque ibi olim proprius epiſcopus, cujus ſedes erat apud Legeceſtram.

Reges Orientalium Anglorum dominabantur in pago Gran-tebrigenſi, & eſt ibi epiſcopus cujus ſedes eſt apud Hely.

Et in Northfolke & Suthfolke, & eſt ibi epiſcopus, cujus ſedes eſt apud Northwich, quondam erat apud Helmam vel Theoford.

Pag. 77. Reges Orientalium Saxonum dominabantur in Eaſtſaxa, & dimidia Hurthfordenſi, ibi & habetur epiſcopus Londonienſis.

Reges Northanimbrorum dominabantur in omni regione quaꝝ eſt ultra Humbram fluvium uſque ad Scotthiam, erantque archiepiſcopatus Eboracenſis, epiſcopus Hauguſtaldenſis, & Ripenſis, Lindiſarnenſis, de Candida caſa. Hauguſtaldenſis & Ripenſis defecerunt, Lindiſarnenſis tranſlatus eſt in Dun-helmum.

Et paulo poſt ſcribit :

Sed has omnes regnorum varietates Egbyrthus animi magnitudine compeſcuit, & ea uni conquadrans imperio ad uniforme dominium, ſervans unicuique proprias leges, notavit.

Pag. 78, 79, 80. vacant.

Pag. 81. *Hæc quæ ſequentur deſunt in hiſtoriæ calce, quam Beda ſcripſit.*

167.

Et Orchadas quoque inſulas Romano adjecit imperio. Anno dominicæ incarnationis centeſimo ſexageſimo ſeptimo E-leutherius Romæ præſul factus, quindecim annis eccleſiam glorioſiſſime rexit, cui rex Britanniaꝝ Lucius literas mittens, ut Chriſtianus efficeretur petiit, & impetravit. Anno ab incarnatione domini centeſimo octogeſimo nono Severus imperator factus decem & ſeptem annis regnavit, qui Britan-niam vallo à mari uſque ad mare præcinxit. Anno trecenteſimo octogeſimo primo Maximus in Britannia creatus impe-rator in Galliam tranſiit, & Gratianum interfecit. Anno qua-dringenteſimo nono Roma à Gothis capta eſt, ex quo tem-pore Romani in Britannia regnare ceſſarunt. Anno quadrin-genteſimo triceſimo Palladius ad Scottos, in Chriſtum cre-dentes, à Celeftino papa primus mittitur epiſcopus. Anno quadringenteſimo quadrageſimo nono Martianus cum Valen-tiniano imperium ſuſcipiens ſeptem annis tenuit, quorum tempore Angli à Britonibus accerſiti Britanniam adierunt. Anno quingenteſimo triceſimo octavo eclipſis facta eſt ſolis XIII. Calendas Martii ab hora prima uſque ad tertiam. Anno quingenteſimo quadrageſimo ſeptimo Ida regnare cœpit, à

a Reſtiw, vocavit, ut in Ed. Savil.

quo

quo regalis Northanumbrorum profapia originem tenet, & duodecim annis regnavit. Anno quingentesimo sexagesimo quinto Columba presbyter de Scotia venit Britanniam ad docendos Pictos, & in insula Hu monasterium fecit. Anno quingentesimo nonagesimo sexto Gregorius papa misit Britanniam Augustinum cum monachis qui verbum dei omni genti Anglorum annuntiarent. Anno quingentesimo nonagesimo septimo venere Britanniam præfati doctores, qui fuit annus plus minus annorum centum quinquaginta adventus Anglorum in Britanniam. Anno sexcentesimo primo misit papa Gregorius Britanniam pallium Augustino jam facto episcopo, & plures verbi ministros, in quibus & Paulinum. Anno sexcentesimo tertio pugnatum est ad Deganstane. Anno sexcentesimo quarto orientales Saxones fidem Christi percipiunt sub rege Saberto, antistite Mellito. Anno sexcentesimo quinto Gregorius papa obiit. Anno sexcentesimo sextodecimo Ethelbertus, rex Cantuariorum, defunctus est. Anno sexcentesimo vicesimo quinto Paulinus à Justo archiepiscopo ordinatur genti Northanumbrorum antistes. Anno sexcentesimo xxvi. Eanfleda, filia Eadwini regis, baptizata est cum duodecim in festo Penthecostes. Anno sexcentesimo vicesimo septimo Eadwinus rex baptizatus est cum sua gente in Pascha. Anno sexcentesimo xxxiii°. Eadwino rege perempto, Paulinus Cantiam rediit. Anno sexcentesimo quadragesimo Eadbaldus, rex Cantuariorum, obiit. Anno sexcentesimo quadragesimo secundo Oswaldus rex occisus est. Anno sexcentesimo XLIII. Paulinus quondam Eboraci, sed nunc Rosensis antistes migravit ad dominum.

Pag. 82, 83. vacant.

Epilogium de obitu Bedæ.

Dilectissimo in Christo lectori Cuthuino Cuthbertus condiscipulus in deo æternam salutem. Munusculum, quod misisti, multum libenter suscepi, multumque gratanter literas tuæ devotæ eruditionis legi, in quibus, quod maxime desiderabam, missas videlicet & orationes sacrosanctas pro deo dilecto patre ac nostro magistro Beda à vobis diligenter celebrari repperi. Unde delectat magis pro ejus charitate (quantum fruor ingenio) paucis sermonibus dicere, quo ordine migravit è seculo, cum etiam hoc te desiderasse & poscere intellexi. Gravatus quidem est infirmitate maxima creberrimi anhelitus, sine dolore tamen, ante diem resurrectionis dominicæ, id est, fere duabus hebdomadibus; & sic postea lætus & gaudens, gratiasque agens omnipotenti deo omni die & nocte, immo horis omnibus usque ad diem ascensionis dominicæ, id est, vii°. Cal. Junii, vitam ducebat, & nobis

Pag. 84.

Cuthwinus
discipulus
Bedæ.

nobis suis discipulis cotidie lectiones dabat, & quicquid reliquum erat diei in Psalmorum cantu occupabat. Totam vero noctem in lætitia & gratiarum actione pervigil ducebat, nisi tantum modicus somnus impediret. Evigilans autem, statim consueta repetivit, &, expansis manibus, deo gratias agere non desivit. O vere beatus vir! Canebat sententiam beati Pauli apostoli, "Horrendum est incidere in manus dei viventis;" & multa alia de sancta scriptura, & in nostra quoque lingua, ut erat doctus in nostris carminibus, dixit. "For þam nedfere nemýr ýeli ýances snotera ýone hym ýearf ýytoge hicgenne, ar hís gaste godes oýye ýuolýs áfter cleaye heuon demed ýeorye. Cantabat etiam Antiphonas, ob nostram consolationem, & sui, quarum una est: "O rex gloriæ, domine virtutum, qui triumphator hodie super omnes "cœlos ascendisti, ne derelinquas nos orphanos, sed mitte "promissum patris in nos, spiritum veritatis. Alleluja." Et cum venisset ad illud verbum, "ne derelinquas nos," prorupit in lachrimas, & multum fleuit, & post horam cœpit repetere quæ inchoaverat, & nos hæc audientes luximus cum illo. Altera vice legimus, altera ploravimus, immo semper cum fletu legimus. In tali lætitia quinquagesimales dies usque ad diem præfatum deduximus. Et ille multum gaudebat, & deo gratias agebat, quia sic meruisset infirmari. Referebat, & sæpe dicebat, "Flagellat deus omnem filium quem recipit," & multa alia de sancta scriptura, & sententiam Sancti Ambrosii, "Non sic vixi, ut me pudeat inter vos vivere; sed

pag. 85.

"nec mori timeo, quia bonum deum habemus." In istis autem diebus duo opuscula multum ^b memoriæ digna, (exceptis lectionibus, quas accepimus ab eo, & cantu Psalmorum) facere studebat. Evangelium ^c vero Sancti Joannis in nostram linguam ad utilitatem ecclesiæ convertit; & ^d [de] libris notarum Isidori episcopi excerptiones quasdam, dicens, "Nolo ut pueri mei mendacium legant, & in hoc post obitum meum sine fructu laborent." Cum venisset autem tertia feria ante ascensionem domini, cœpit vehementius

^a Nam & tunc hoc Anglico carmine componens, multum compunctus aiebat: Forþam neodfere nenig ýýpþeð þancey ýnottra þonne tum þearf ýý to ge higgene ær hýr heonen gange. hpet hýr gaste godes oððe ýueley, æfter deaþe heonen demed ýuýðe: Quod ita Latine sonat, Ante necessarium exitum prudentior quàm opus fuerit nemo existit, ad cogitandum; videlicet antequam hinc profiscatur anima, quid boni vel mali egerit, qualiter post exitum judicanda fuerit. Cantabat etiam Antiphonas, secundum nostram consuetudinem & sui, &c. in codd. quibus usus est Sim. Duvelmenfis, quem videfis lib. I. c. xv. ^b Memoria al. ^c Scilicet pro vero habent Codd. alii. ^d Ex aliis Codd. addidi.

ægotare in anhelitu; & modicus tumor in pedibus apparuit. Totum autem illum diem docebat, & hilariter dictabat, & nonnunquam inter alia dixit: "Discite cum festinatione; nescio quam diu subsistam, & si post modicum tollat me factor meus." Nobis autem videbatur, quod suum exitum bene sciret, & sic noctem in gratiarum actione pervigil duxit. Et mane illucescente, id est, quarta feria, præcepit diligenter scribi quæ cœperamus. Et hoc facto usque ad tertiam horam, ^a à tertia hora ambulavimus" cum reliquiis Sanctorum, ut consuetudo illius poscebat diei. Et unus erat ex nobis cum illo, qui dixit illi: "Ad huc, dilectissime magister, capitulum unum deest: & videtur tibi difficile esse plus te interrogare?" At ille inquit, "facile est. Accipe, inquit, unum calamum, & tempera, & festinanter scribe." Et ille hoc fecit. Ad nonam autem horam dixit mihi: "Quædam autem pretiosa in mea capsella habeo, id est, piperium, oraria, & incensa. Sed curre velociter, & presbyteros nostri monasterii adduc ad me, ut & ego munuscula, qualia deus donavit, illis distribuam. Divites autem in hoc seculo aurum, argentum, & alia quæque pretiosa dare student; ego autem cum multa charitate & gaudio fratribus meis dabo ^b quod de-

^{cit}derat. & hoc cum tremore feci. Et cum allocutus est unumquemque, monens & obsecrans pro eo missas & orationes diligenter facere. Et illi libenter sponderunt. Lugebant autem & flebant omnes maxime, eo quod dixerat, "quia amplius faciem ejus in hoc seculo non essent visuri." Gaudebant autem quia dixit, "Tempus est ut revertar ad eum, qui me fecit, qui me creavit, qui me ex nihilo formavit. Multum tempus vixi: bene mihi pius judex vitam meam prævidit. Jam tempus resolutionis meæ instat, quia cupio dissolvi, & esse cum Christo." Sic & alia multa locutus, in lætitia diem usque ad vesperum duxit. Et præfatus ^c puer dixit: "Adhuc una sententia, magister dilecte, non est descripta." "At, inquit, scribe cito". Post modicum dixit puer: "Modo sententia descripta est." At ille inquit, "Bene: veritatem dixisti, consummatum est. Accipe meum caput ^d in manus tuas, quia multum me delectat sedere ex adverso, sancto meo loco in quo orare solebam, ut & ego sedens patrem meum invocare possim." Et sic in pavimento suæ casulæ, decantans "Gloria patri, & filio, & spiritui sancto," cum spiritum sanctum ^d invocavit, suum è corpore exhalavit

Pag. 86.

^a Ambulavimus deinde *al.* ^b Quod deus dederat. Et allocutus est unumquemque &c. facere: quod illi libenter se facturos sponderunt &c. *al.* ^c Puer, nomine Wilberch, dixit *al.* ^d Nominasset, spiritum è corpore *al.*

ultimum, ac sic regna migravit ad coelestia. Omnes autem qui audiere, vel videre beati patris obitum, nunquam se vidisse ullum alium in magna devotione ac tranquillitate vitam sic finisse dicebant. Quia, sicut audisti, quousque anima in corpore fuit, "Gloria patri," & alia quædam cecinit spiritualia. Et expansis manibus deo vivo & vero gratias agere non cessabat. Scito autem, frater charissime, quod multa narrare possum de eo, sed brevitatem sermonis ineruditio linguæ facit.

Sunt & hæ
connotatio-
nes Oxonii
in Martonia
bibliotheca.
Werheling-
cestre.

Connotationes de Sanctis in Anglia requiescentibus.

Hæ sunt notationes de Sanctis, qui in Anglica patria requiescunt. Sanctus Albanus Martyr juxta locum, qui vocatur yedingacester, requiescit, quod est juxta amnem yerlume nominatum. Sanctusque Columguilla in loco, qui vocatur Dumcabeam, vel Duncathan, juxta amnem, qui vocatur Tau. Beatus vero Cuthbertus in loco, qui vocatur Ubbanford, vel Dunholme, requiescit, juxta amnem, qui Týyode vocatur. Caputque Sancti Oswaldi, regis & martyris, simul cum corpore beati Cuthberti requiescit, brachiumque ejus dextrum in loco qui dicitur Bebbanberig, corpusque ejus reliquum in novo monasterio apud Gleayecester. Sanctus vero Joannes episcopus in loco, qui vocatur Beverlic, prope amnem Hul. Sanctusque Egbertus, & Sanctus Wilfridus episcopus, Sanctaque ythburga in monasterio, quod vocatur Ad Ripan, prope amnem nominatum Earp. Sanctusque Ceadda, & Sanctus Ceadde, & Sanctus Ceatta, in monasterio quod vocatur [Lichfeild.] Lecetfeld, prope amnem Tame nominatum. Sanctus Hyge- baldus apud Lindesige, in loco qui vocatur Certesige, vel Tama flu: Cetesige, juxta amnem Oucel nominatum. Et Sanctus Edeldredus rex in monasterio, quod vocatur Bardanai, juxta amnem ydma nominatum. Sanctaque Eadburh in monasterio, quod dicitur Ad Sudyellam, prope amnem, qui vocatur Treanta flu: Treante. Beatus vero Guthlacus in monasterio, quod constructum est in mediis paludibus, in loco qui vocatur Cruiland, requiescit. Sanctus Ealmundus in monasterio, quod vocatur Norýyerdig, juxta amnem de Orpetau. Sanctusque Botolphus in monasterio quod dicitur Medishamstede prope amnem, qui dicitur Nen. Beata vero Milburga in monasterio, quod dicitur yviltan, requiescit, prope amnem, qui Saftern nominatur. Adelbertus quoque in episcopatu, qui dicitur Hereford, prope amnem yege. Sanctusque Ceat in monasterio, quod vocatur Undola, prope amnem Nen. Sanctusque yihstanus in monasterio, quod Coyenduna nuncupatur, prope amnem Treante. Sanctaque Diania in loco, qui dicitur Ceorlinburh, prope amnem Yearnisc. Sanctaque Eadgyy

Neena flu.
vel rectius
Avona.
Sabrina flu:
Vaga flu:

Eadgyy in loco, qui vocatur Yollesfyri, prope amnem Oucer.
 Sanctusque Rummyoldus in loco, qui vocatur Bukingeham,
 prope amnem Ufan. Et Adelredus in loco, qui dicitur At ^{Ufa flu:}
 Leomenster, prope amnem Lucge. Sanctusque Edelbertus in ^{Lugia, vel}
 monasterio, quod vocatur Bedanford, prope amnem Ufan. ^{Logus flu:}
 Beatus vero Eadmundus in loco, qui dicitur At Beadricesfy-

^{Ofitha}
 rye, apud Orientales Anglos. Sanctaque Ofyda in loco, qui
 dicitur Cicc, prope mare, & in monasterio S. Petri. Sancta- ^{Cic, Fanum}
 que Adelburga in monasterio, quod dicitur Berchinge, prope ^{S. Ofithæ.}
 Tamese. Sanctusque episcopus Erkeyaldus in civitate Lun- ^{Monasteri-}
 donia. Sanctusque Neot presbyter in loco, qui dicitur Eanul- ^{um Sancti}
 uesberig, requiescit. Beatus confessor Ivo, Sanctique fratres ^{Petri.}
 Edelredus atque Adelbertus in monasterio, quod Ramefige
 dicitur, requiescunt. Sanctusque Florentius martyr, Sanctaque
 cives Yyda & Cineburga, aliique plures in monasterio, quod
 dicitur Burch. Sanctusque Botulfus, & Sanctus Adulfus,
 Sanctusque Huna, & Sanctus Pancredus, & Sanctus Torthre-
 dus, & Sanctus Herefridus, Sanctusque Ciffa, & beatus Bene-
 dictus, Sanctaque Toua in loco, qui vocatur Thornege. Bea-
 tiffimus vero apostolus Anglorum Augustinus, aliique quam
 plures sui successores, in monasterio apostolorum Petri &
 Pauli, foris civitatem Doroberniam, quæ Cantuarebiria nun-
 cupatur, requiescunt. Sanctus Dunstanus, & alii plures cum
 eo in eadem civitate, & in monasterio S. Salvatoris. Sanctus-

ⁱ
 que Paulinus in loco, qui dicitur Reuecester. Beatus vero Be-
 rinus Sanctusque Hedda, & Sanctus Swithunus, Sanctusque
 Justus martyr, & alii plures cum eis in monasterio, quod di-
 citur Ealdemenster, apud civitatem Wintoniam requiescunt.
 Sanctusque Judocus & Grimbaldus in monasterio Neumen-
 stre, Sanctaque Eadburch in monasterio, quod dicitur Neumen-
 ster, in eadem civitate. Sanctus Oswaldus archiepiscopus re- ^{Pag. 88.}
 quiescit in loco, qui dicitur Yirecester, & alii plures cum eo.
 Sanctus Egwinus in loco, qui dicitur Evesham prope Afen. ^{Avona flu:}
 Sanctusque Kenelmus martyr in loco, qui dicitur Yincheles-
 cumbe. Sanctusque Aldelmus & Joannes Sapiens in loco, qui
 dicitur Malmesbiri. Sanctusque Yyig & Sancta Eadgyda in
 loco, qui dicitur Wiltune. Sanctusque Eadwardus rex &
 Sancta Aelfgina in loco, qui dicitur Sceastesbiri. Beatus igitur
 Aidanus, Sanctusque Patritius, & alii plures cum illis requi-
 escunt in loco, qui dicitur Glastingberi. Sanctus Cogarus in
 loco, qui dicitur Cungresbiri. Sanctaque Cydetulla virgo
 foras Exancester. Sanctusque Romanus episcopus in loco, qui
 dicitur Aeyestyealum, prope brachium maris, quod vocatur
 Hegesfunda. Sanctaque Cuthburh in loco, qui dicitur

Kniburnemunster. Sanctaque Frediswida in loco, qui dicitur Oxonia. Sanctus Cudmannus in loco, qui dicitur Ad

yn Suthfax
 Brembreflu: Staninge, requiescit, prope amnem Brembre nominatum.
 Brembre- Sanctusque abba Becca, & Eodor presbyter in loco, qui di-
 brige * cir- citur Cicitefigis, cum quibus sunt monachi nonaginta occisi à
 citer sex" paganis. Sanctusque Brampalator episcopus in loco, qui di-
 pass: milli- catur Mildeltune. Sanctusque Meloris in loco, qui dicitur
 bus ab A- rundel. Ambreberige. Sanctaque Merwenna abbatissa in loco, qui di-
 Terftau, a- catur Rumefige, prope amnem Terftau.
 lias Testa,
 flu.

Pag. 89.

Ex Radulpho de Diceto de origine Scotorum & Hibernensium.

Hybernia post Britanniam omnium insularum est optima, quæ quamvis Britannicæ divitiis cedat, latitudine, salubritate, serenitate præstat. Quæ sicut versus aquilonem brevior est, ita versus meridiem trans illius fines protenditur. Hæc autem proprie patria Scotorum est. Nam, sicut legitur, Aegyptiis in mari rubro submersis, illi, qui superfuerunt, expulerunt à se quendam nobilem Scythicum, qui degebat apud eos, ne dominium super eos invaderet. Expulsus ille cum familia sua, pervenerunt ad aras Philistinorum, & per lacum Salinarum, ^a & per montana Syriæ, transierunt per Mauritaniam, & ad columnas Herculis navigaverunt ^b Tyrrhenum mare, & pervenerunt ad Hispaniam, & ibi per annos habitaverunt multos, & progenies illorum multiplicata est nimis. Inde venerunt Hiberniam post annos mille duobus additis à transitu filiorum Israhel per mare rubrum, & inde pars eorum egressa, tertiam in Britannia Britannis & Pictis gentem addiderunt. Pars eorum quæ remansit in Hibernia Navarri vocantur, & adhuc eadem utuntur lingua.

Hiberus, Hibernia, Hiberniensis.

Scithia, Schyta, Schyticus, Scoticus, Scotus, Scotia.

Ex libro de mirabilibus Britannicæ.

Cherdrehole, i. e. carcer Eoli.

Pag. 90.

Ex Chronicis Radulphi de Duceto decani S. Pauli Londinensis.

Prosper Aquitanicus, Leonis papæ primi notarius, Chronica sua digessit ab initio mundi usque ad annum domini CCCCLIX.

Idacius, Lenicæ civitatis Hispaniarum episcopus, Chronica sua perduxit à primo Theodofii magni consulatu inchoata usque ad annum domini ccccxc.

Victor, Tunnicensis urbis episcopus in Aphrica, historiam

* Voces istas postea delevit ipse Lelandus. ^a Et montem Syriæ transierunt per Mauritaniam *al.* ^b Per Tyrrh. *al.*

ANTIQUARIUM COLLECTANEA.

83

ab initio mundi scribit usque ad annum domini DLXVII.

Gildas Britonum gesta flebili sermone descripsit anno domini DLXXXI. ^a alias M.LXXXIII. sub Mauricio imperatore."

Isidorus Hispalensis episcopus Chronica sua digessit ab initio mundi usque ad annum domini DCIX.

Hammonius Floriacensis Chronica sua scribit à tempore Nini regis usque ad annum DCCCXLIII.

Magister Hugo de S. Victore Chronica sua digessit ab initio mundi usque ad annum domini M.CXXIII.

Robertus, abbas S. Michaëlis de Monte in Normannia, Chronica sua digessit usque ad annum domini M.CXLVII.

i e. Batonia.

Edgarus coronatus fuit in civitate Achemancester.

Scribit passim Radulphus reges coronam accepisse in Kingestune.

Dani omnes jussu regis Egelredi occisi in die S. Bricii.

Gyldeford.

Gulielmus

His actis, rex Northumbriam profectus, civitatem Carleuile restauravit, quæ à Danis paganis ante ducentos annos diruta usque ad id tempus mansit deserta.

S. Albanus passus est sub Dioclesiano, quo tempore omnes sacri libri per Britanniam combusti sunt.

Clamorgacensis ecclesia in Gualia est.

Donatus presbyter scripsit Memoriale historiarum.

Gualterus de Constantiis, Oxenefordensis archidiaconus, electus in episcopum Lincolnensem, consecratus est Andegavis.

Hybernenses ab Hiberno flu: in Hispania sic dicti.

Nicolaus, natione Anglicus, ex patre presbytero summus pontifex fuit, vocatus Adrianus quartus.

Portus Hammonis.

Joannes, Thesaurarius Eboracensis, consecratus à domino Papa Pictavenis episcopus.

Thomæ Cantuar: epistola ad regem.] *Desiderio desideravi* Pag. 91.
videre faciem vestram.

Thomæ epistola ad episcopum Lond.

Thomæ epistola ad suffraganeos suos.

Thomæ epistola ad decanum Lond.

Thomæ epistola ad Alexandrum papam.

Maria, soror Sancti Thomæ, facta abbas Berchingensis.

Castellum de Richemunt in Armorica.

Richemont.

Anno domini M.CLXXVI^o. pons Lōndinensis inceptus à quodam capellano Petro de Colchirche.

Dum primo Mediolani mœnia ponerentur quid appa-

^a Hæc etiam sunt à manu Lelandi, ex alio nimirum exemplari. Verum pro M.LXXXIII. reponendum, ut arbitror, D.LXXXIII.

ruerit, rursus vide. Nonne sus laniger? Unde dicitur Mediolanum quasi ex media parte lanicum. In margine autem libri hi duo versus Sidonii inscripti erant :

¶
Portus Romanus.

*Rura paludicola temporis populosa Ravenna,
Et quæ lanigero de sue nomen habet.*

Genealogia Scotorum à Gulielmo rege captivo usq; ad Noe. Herebertus Anglus, natus in Midelfexia, transitum faciens in Siciliam, assensu regis Gulielmi creatus est in Calabria Consensanus episcopus, qui postea terræ motu absorptus est. Merewelle prope Wintoniam.

Epitaphium Henrici 2ⁱ.

Sufficit hic tumulus, cui non suffecerat orbis,
Res brevis est ampla, cui fuit ampla brevis.

Item aliud.

Rex Henricus eram, mihi plurima regna subegi,
Multiplicique modo duxque comesque fui.
Cui satis ad votum non essent omnia terræ
Climata, terra modo sufficit octo pedum.
Qui legis hæc, pensa vitæ discrimina, & in me
Humanæ speculum conditionis habe.
Quod potes instanter operare bonum, quia mundus
Transit, & incautos mors inopina rapit.

Carmen Galfridi.

Gallia fugisti bis, & hoc sub rege Philippo ;
Nec sunt sub modio facta pudenda duo.
Vernolium sumit testem fuga prima, secunda
Vindocinum, noctem prima, secunda diem.
Nocte fugam primam rapuisti, mane secundam.
Prima metus vitio, vique secunda fuit.

¶ Pag. 92. Abbreviatio de gestis Nortmannorum, sex libellulis scripta. Nomina episcoporum qui floruerunt in Anglia post adventum S. Augustini.

☞ Estanglorum episcopi, scilicet Norwicensis.
☞ } Postea Eastanglia in duas parochias dividitur.
☞ } Episcopi Helmanenses, Donwicensis episcopi.
☞ } Ridia, villa Devonix, duodecim millibus passuum ab Exonia, ubi novem episcopi sedem habuerunt.
Episcopus Malmesbirix.

Ex libro Radulphi de origine Britannorum.

☞ Severus à Pictis occisus.
Maximus, patre Britannus, filius Johelini, avunculi Helenæ, matre vero & natione Romanus.
Garbareia insula.

Ex

Ex libro de regibus Anglorum.

Monachi apud S. Paulum Londoniæ, tempore Sebbii regis Estfexiæ.

Haroldus, filius Cnutonis, reg. annis III. consecratus ab Etheluardo, Dorober: archiepiscopo, apud Lond: Qui moriens sepultus est apud Westminster, & post ejectus de sepulchro sepultus est apud S. Clementem.

Ecclesia de Assendune in Estfexia a rege Canuto fundata est. Prophetia Merlini Sylvestris.

Pag. 93, 94, 95. vacant.

“ Pag. 96. [^a *In nomine Jesu. The contents of Mon, alias Anglicey.*]

th puſt pu- teus.	1 Mair per se Maria, sed alias Vair pro Mair sonant.	}	periculofus vortex prope Porth, a fery. porthaethwi in Meney.
	[Rent llan 1 vair y pull gwingill cum annex:]		[Porthaethwy, menai, pull keris.] it is a this fide Porthatho, and [Porth cadnant, avon cad- ther was an old fery. nant,] a fresch broke.

by the Meney.	proprium nomen, at ful se. [llan dyſiſho] is an islet con- teining an acre or ii. at the ebbe sicco pede aditur.	}	[aber pwillfannog, avon fan- nog,] broke.
------------------	---	---	--

by Meney. a myle fro ii. fro Meney.	Aidanus [ß Rent llan Edan cum annex:] Daniel pro mab parvus. [llan ddeniel vab.] Erat, ut ferunt, discipulus Kibii, vel, ut quidam volunt, Bennoi.	}	finis thon a wave. [porth bouery don.]
--	--	---	---

by Meney. not far fro Meney.	proprium nomen. [æ llan Edwen.] [llan vair yn y comot,] i. e. quarta pars Cantaredi, i. e. centuriæ.	}	[porth amyl,] lytle rylle.
--	--	---	----------------------------

a myle fro Meney. more then a myl fro Meney.	Caina pulchra. [Rent llan Kainwen cum annex: 1] [llan Caffo] discipulus Kibii.	}	Præ- bend of Clun- noc vaur. [porth tal y voyl,] a fery of Meney to lond at Cairarvon.
--	---	---	--

^a *Hæc omnia, quæ uncis inclusimus, usque ad pag. 107. pessime sunt scripta, non quidem ab ipso Lelando, sed ab alio quopiam, eoque, ni fallor, Cambro-Britanno. Reliqua vero, uncis non distincta, sunt ipsius Lelandi.*

[Ren

a ii. myle fro Abre- meney.	^{Petrus} [Rent llan pedyr y Rosur, alias nuburch.]	} [Aber menai,] fro hens ys the mayn fee.
adjacet ripæ.	^{S. Dunwen} [Rent llanddwyn libera ca- pella.]	} [Aber y pwll,] yt is by [Aber Avon,] a broke. [Traeth malltraeth, porth bodéon.]
almost by the ocean shoore.	[ð Rent aberfraw cum an- ^{Maria} nex: capell: mair o dindry- vol. 1.]	} [Aber fraw, Avon fraw,] a broke. ii. myles fro the shore by North.
abowte a ii. myles fro the ocean.	[γ Rent llan kydwalader, cum annex: yt standeth by twene llan Cadwal, and the estuary of Mal traheth. ^{Mirianus.} β llan veirian] facello.	} [llyn coran] the greatest lake yn the ylle, and Fraus cummyth owt of this poole.
yt standeth by the in- ner part of mal traeth.	^{oppidulum super Sabulum Ben- noo sacrum.} [α Rent Cref draeth, cum annex: ^{proprium nomen} llan kwyven,] just by the ocean.	} [porth gwyven.] ^{G. Keveny.} [Avon kwyven,] a broke. ^{i. e. anguilla} [porth y llyswen, Avon y llyswen,] a rylle.
A myle fro the yinner part of mal traeth.	^{Christiolus Hoëli, ut ferunt, Armorici filius.} [Rent llan gristiolys, cum annex: A good way with in the isle llan kainwen] vehan.	} [Town. white Towyn Trewen, avon trewen.]
A iii. fro the Shore almost by northwest.	^{vetus ecclesia.} [Rent heneglwns, cum annex: ^{mare. ferrum.} llan morhayarn.]	} lacus Bodwrog. the name of a [llyn bodwine. Corse vod- moore by Bodwine. wrog.]
	^{alias Pulan, proprium nomen.} [Rent llan beulan cum annex: ^{proprium nomen.} llan ihyllched. llan vair yn ^{ecclia} S. Maylog, llanechymedd, llan vaylog. the ende of the poole. latine Sacel- tale y llyn,] capella. [bettws y lum crucis, an otye place. grog, ygheirckrog,] alias di- citur.	} [porth traeth krugyll. llyn pybai] is the next poole yn bygnes to llyn Coran.

[Rent

<p>proprium nomen. unc [Rent llan wenvaun cum annex: Michael llan vihegel yn ytraethe. llan vair yn th daubwle.]</p>	<p>[Tra- eth klei- viog. Avon kle- viog.]</p>	<p>[pont trytbwnt.] this is the brigge that givith passage yn to the isle of the holy hedde. ¹ "quasi" ac si diceret, inter duos puteos.</p>
<p>[Rent kaerkybi, cum annex: o ^{torre.} 13 bodwrog. Capel y turr. Trigarn. llan drygarn. ² bodedern. Brigida. llan fant fraid. guin keney, catulus. llan wyn gene.] ² Oene Theodore was borne in the precinct of this place.</p>	<p>passage. [porth llan fant fraid. porth y turr, avon y turr.] a ryl cummyng owt of a moore, and the torre by the holy hed. this fresch broke cummeth yn to the haven of the holy hedde. mons [Corse y turr, mynydd y turr. porth kaer gybi, ^{faux} castru. gaer.]</p>	<p>blewpoole. [Aber glaslyn. Alaunius. Aber alaw. avon alaw. ³ gorff y bol,] a moore. this is the next river of the isle to Geunus yn bignes. ³ cummyth owt of this moore.</p>
<p>S. Macharius. [Rent llan vachraith, cum annex: proprium nomen. llan yghenell. Bigail, vigil, communiter pastor. llan vigail.]</p>	<p>[porthwen. ^{white.} avon porth- wen.] Porth Veline, a prety brooke.</p>	<p>a propre name of a giant. [porth fwttan, avon futtan,] a litle rille. [concava vallis.] a poole [forte cavnant.] [llyn bod Ronyn, porth caffnant,] Caffè, [scapha. nant, vallis, ubi rivulus labitur.</p>
<p>magna turba militum. [Rent llan vaithlu, cum annex: m ^o llan vorog. ^o Og,] an harow. tawny [Rent llan Ruthlad, cum annex: spedeful th ^{facellum.} llan Roydd Rys, bettws a fwete servant. perwas. g llan flewyn, llan ddogwel.]</p>	<p>[porthwen. ^{white.} avon porth- wen.] Porth Veline, a prety brooke.</p>	<p>a propre name of a giant. [porth fwttan, avon futtan,] a litle rille. [concava vallis.] a poole [forte cavnant.] [llyn bod Ronyn, porth caffnant,] Caffè, [scapha. nant, vallis, ubi rivulus labitur.</p>

Pag. 97.

a Abesse malim.

[Rent

JOANNIS LELANDI

i. e. duorum, S. Marcelli & Marcelliani. } infulæ the dayri poole. this ifle
 [Rent llan yddaufant. } [ynys yrhavodlyn, porth-
 llan vair y kaernoy. } is as a rokket harde by the shore.
 proprium nomen. } havodlyn.]
 llan babo.] a brooke. cathedra
 [Avon-havodlyn, y gadair
 gigantis Noe.
 y kaernoy, porthy gadair.]

[Rent llan } rupes oppidum Moles
 Machutus. } [y garn y kaer noy, Tref voyfen, moel
 vechell.] gaernoy.]
 [* Rupes } * Karyk Cyne, the daunger of the rokkes
 navifraga } yn the fe ftrait againft Cair Noe.
 Kraig-Sy-
 don.]

[Rent llan } maxima infula Monæ adjacens.
 Patricius. } [ynys y moel Romaid] { main Gigail, 1)
 padrig eccle- } this ifle is not past ii. } the stone of
 fia appropriata } myles fro Cair Noe. } the shepard.
 monasterio de }
 Coney.] croked pole
 [porth kamlyn, kamlyn, avon kamlyn.]
 sumtyme a wild brooke.
 [porth ogor. Avon ogor.]
 infulula Patritii prope ogor.
 [ynys padric.]
 [ynys } lly gode.]
 } a mowfe.
 } lly goden.]

frequens hogge. } [porth amyhlwch, avon amyilhauch.
 [Rent amylhoych. } thre fayntes. } a moore.
 proprium nomen loci. } Rent llan y trisaint, } [Corfe y-
 llan vair yn lan eiddog. } cum annex: } a bely.
 novem Sanctorum. } llachenvarwy. } bal.] the
 bettws y nawfaint. } name of a
 LLan LLiane, mona- } moore.
 chorum plur. }
 [Bodewryd, ecclesia } bettws machwdo.
 appropriata monasterio } llan llibio.
 de Penmon.] bettws Rody geidio.]

Ælianus, falso Hilarius. } nomen S.
 [Rent llan Elian cum annex: } [porth Elian, alias Saint
 Rosfaheth. } Hylarys bay.
 bettws Rosheirio. } Avon Elian.]
 wodde, proprium nomen. }
 bettws y coydane.]

[Rent

5. Theridacus.
 [Rent llan dyvrydog cum annex: Michael in villa vatum.th llan vihengel y trebardd.] } [porth dulas, aber dulas, traeth dulas. Duglessus, a brooke. a moore. Avon dulas, corfe y nant.]
- [Rent llan allgo cum annex: llan Eigrad. llan vihengel y tinfiloy ap-^{alias [ymhenrhos]} propriat: Prestolme.] } i.e. niger, caeruleus. the name of a rille. [ynys lligwy, porth lligwy, avolligwy. Moilure [moylydre, tumulus villa.] porth voelure, avon voelure.]
- [Rent llan ddyffnan, cum annex: llan vaylter, llan vair y pen-^{magistri} traeth, cum alia llan vair ymothafru.] } redde llong. a shippe. [ytrath coch, porthllongdu, avon nomine incognito.]
- [Rent llan vihengel y yskew-ⁿ rog, cum annex: llan Finian.] } a moore nomen proprium. water. great. [corfe tygai, avon vawr, alias avon kefni.] Gevinus flu: maximus totius insulæ, and rish of iii. lytle stremes, and at Llan geveney yt runneth yn one bottom; and so thorow corfe Tygay, and so thorow a marsch a ii. mylis, and then yn to the fe, at a place cawled male traith.
- 13 [Rent llan ddona cum annex: llan faint y Katerin appropriat: Prestolme.] } forte Donatus.
- [Priorat: de Prestolme, alias de Penmot. Ynys Seiriol, porth Seiriol.] } Pag. 98.
- [Rent llan gwrda cum annex: llan iestyn.] } ¹ [alias insula ecclesiastica.]
- Man locus. [Rent llan teg van cum annex: Miganus heremita. capell: myugan. capell: mair or duwmares.] } bellus locus ² } vetus. [Traeth ar llevain.] ² This is a 2. miles from Beumarisk, and is the paroch chirche. For in Bewmarissh is but a chapel of our lady. [The feri at Bumares. hed could the mowth of the byche. Penryn savyn ast.] Here metyth the fe of Penmone and Meney, and thes waters the wynd be- yng hy rageth to gether.

S. Saturnus, aut Saturninus.

[Rent llan Saturn.

Rent llan gradivel.]

I have here but 30. hedde paroche chirchis. Mr. Griffith rekenith 31. and to reken the chapelles with them he countith a 100. chirchis.

The hundredes of Mone.

[Menai. Malltrayth. LLivone. Talbollion. Torkelyn. Tindaythoy.]

There be very good mylle stones of white, redde, blew an grene girthes, especially yn Tyndaythoy commote.

There is good commodite for fisching about al terre Mone, but there lakkith cunning and diligence.

Pag. 99, 100. vacant.

Pag. 101.

[Singhenith, id est, dimidia pars cantaredæ.

Ergen, Anglice Urchinfeld.

Kreyke yn yre, id est, niveus collis, ex yra, id est, nix.

Ban, id est, locus assignatus ^a, unde & montes excelsiores dicuntur banne.

Bancor, id est, chorus de fama excellens.

Mor haveren, id est, mare Sabrinum.

Tapha fluvius habet duo brachia, quorum alter major, alter minor Tapha appellatur, & currunt in unum in principio de Singhenith adjacentis regioni Brechenioc.

Habertawe vulgo nuncupatur Swinfeia.

Barth idem est quod bardus, vel poeta.

Ele fluvius . . . . . currens in mare apud Penharth.

Ddaw currens per pont vayn, habens originem spatio illius passuum duorum milium in loco vocato pant llywyth, id est, vallis ^b collarata, & transit in mare Sabrinum illinc ad tria millia passuum in loco vocato Haberddaw.

Eweny fluvius.

Ogmor fluvius.

Moithike, id est, Salopia.

Monmowth Cambirce Moynwefs,] i. e. Monovaga.

[Kayr uyske, alias Brynbyga.

Merthyne wylht, id est, merlinus filvestris vulgariter nuncupatus.

Eweny cellula sub monasterio Glocestriæ.

Lancarovan, id est, locus assignatus à cervis, distans spatio trium miliarium à Pont vayn.

Habertawe, id est, fuonsey.

Haber doye glevyth, id est, os duorum gladiatorum.

---

^a A montibus forte adjiciend. ^b Sic.

Brevie, id est, mugire. unde & landdewe breve dicitur, & illic sanctus David contra hæreticos mugiebat.

Apud pont yr heske, qui est pons super Tapham, distans a llan Taphe septem passibus milium, est alta rupis, ubi salmones saltu admirabili adverso flumine rupem conscendunt. Pag. 102.

Peder, id est, Petrus. Patarne, id est, Patarnus.

Apud LLantoyt in orientali parte cimiterii fani Sancti Illuti ferunt corpus Hoëli Da, id est, Hoëli boni, esse sepultum.

LLanllecnye, alias Lymster, id est, locus leonis.

Castrum de llan blethian distans à pontvayn quingentis passibus, ubi est porta quæ habet septem cataractas.

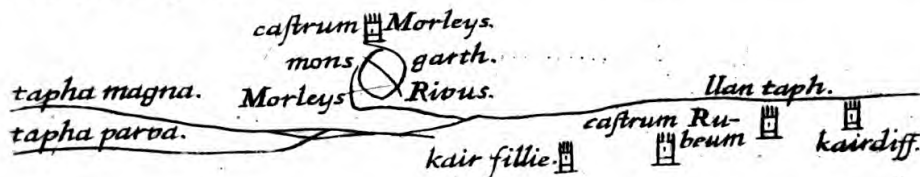
Castrum de Penllyyn distans à pontvayn mille passibus.

Colhiw quidam porticulus maris prope LLan Illute, ubi transitur mare Sabrinum directe ad Duster & Minhed in Sommerfether.

Rivus de Remne originem habens in loco vocato Blayn Remne, id est, caput Remne, Anglice the Poynt of Remne, & currit in mare Sabrinum tribus millibus passuum à Kayrddyff. Pag. 103.

Rivus de Taffe Veghan, id est, Tapha parva, habens originem in monte quodam in Breznoc, & descendit in Taffe Vawre, id est, Tapha magna, habente originem in monte de Breznoc vocato, ut credo, the Banne Bêghhymoc, & locus ubi cadit in Tapha magna vocatur Haber du Taffe, id est, casus utriusque Taphæ, ^a alterius in alteram; qui locus est in partibus de Singhenith sub monte vocato the Garth, à parte occidentali ejusdem. In quo monte est castrum vetus, quod olim fuit celebre, quod vocatur castelli Morleys, id est, castrum sonitus maris, quod ab orientali parte ejusdem castri currit quidam rivulus, vocatus more leys, id est, sonitus maris, propter ^b strepitum illum, quem facit in descensu suo per rupes, & currit in Tapha sub dicto monte de Garth in australi parte ejusdem.

Item est in dicto Singhenyth quoddam castrum, vulgariter nuncupatum Kair fillye, id est, castrum fillie, quod est castrum munitissimum, tum ex arte tum ex situ loci propter paludes

^a Altera MS. ^b Strepitum illud quod MS.

illi castro adhærentes, & [4 distat] à Tapha duobus millibus & quingentis passibus, & stat ab orientali parte fluminis, & distat à Kairdyff quatuor millibus passuum, & stat à Kayrdiff versus septentrionem. Est & aliud castrum in eadem plaga distans à Kairdyff duobus millibus passuum, quod vocatur Castell cogh, id est, castrum rubrum, quod stat in rupe rubea, distans à Tapha quingentis passibus. Item aliud castrum vocatum castrum de Llandaffe prope Tapham distans à Kayrdiff mille passibus. Deinde est castrum de Kayrdiff, quod est primum & principale totius Glamorgantiæ.

Pag. 104.

Item est & alius rivus, vulgariter nuncupatus Leye, habens originem in loco vulgariter nuncupato Kreyky Denas, id est, in monte de Denas, qui stat prope locum vulgariter nuncupatum Pen Rife, id est, caput Refi, ab australi parte ejusdem. Iste rivus currit in mare Sabrinum in loco vocato Penarth, id est, caput urfi, & transit per valles pulcherrimas, penes quem sunt plura castra olim pulcra & ampla. Primum est castrum de LLantrissent, quod stat in orientali parte illius in monte vocato Kreyk Lantrissent, distans à dicto rivo ducentis passibus. Item inferius est castrum vocatum castell llan Peder, id est, castrum loci Petri, & stat in occidentali parte illius rivi, distans jact: lapidis ab eo rivo, & à Kairdiff quatuor millibus versus occidentalem plagam plus quam septentrionem. Est & aliud castrum, vocatum vulgariter castrum Sancti Georgii, & est prope dictum rivum ad jactum lapilli, & stat à parte occidentali ejusdem, & à Kairdiff ¹¹¹bus. millibus passuum. Est & aliud, quod vulgariter nuncupatur castrum Sancti Fagani, prope dictum rivum, & stat à parte orientali ejusdem, & distat à Kair duobus millibus passuum.

Mons
de Dinas

Ley Angl: Ele

castrum Lanpeder.

castrum Seynt
Georis.

castrum Lantrissent.

castrum Sci Fagani.

Item sunt alia nonnulla castra in illa regione, puta castrum de Dinas Powes, quod ab australi parte vertente in occidentem stat à Kairdiff, distans ab ead: quatuor millibus passuum. Est & aliud castrum de Wenvo magis tendens in occidentalem plagam, distans à Kairdiff quinque millibus passuum. Est & aliud, quod vocatur castrum de Funmoyn, magis vertens in australem plagam, distans à Kayrdiff vi. millibus passuum, & à mari Sabrino duobus millibus passuum.

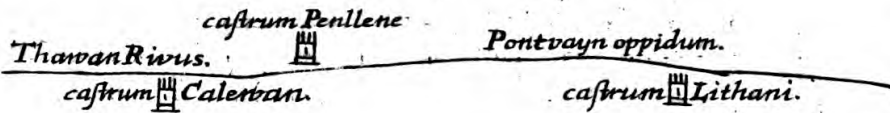
Item est alius rivus, qui vulgariter nuncupatur Thawan, id est, Thaus, habens originem in loco vocato pant LLewyth,

a Addidi.

distans

distans à pont vayn versus septentrionalem plagam duobus millibus & quingentis passibus, & currit per pont vayn in mare Sabrinum in loco vulgariter nuncupato Habor Thawan, id est, casus Thawi in aliud, & habet aliqua castra prope se sita. Est castrum de Talevan in orientali parte ejusdem, distans ab eodem mille quingentis passibus, & à pontvayn duobus millibus passuum. Item est aliud castrum quod vocatur castrum de Penlleyn, id est, caput lini, & stat in occidentali plaga ejusdem, & distat ab eodem ducentis passibus, & Pontvayn mille passibus, & stat ab occidentali plaga ejusdem. Item est oppidum, moenibus & fossis circumdatum, cujus orientalis porta stat ad ripas rivi in occidentali plaga ejusdem Tini, & currit rivus per moenia dicti Pontvayn, relinquendo oppidum ab occidentali & septentrionali plaga. Item est & aliud castrum, distans à Pontvayn ducentis passibus, quod vulgariter nuncupatur castell llanlythan, id est, castrum Lithani, & stat ab orientali plaga ejusdem rivi, distans ab illo jactu lapidis, & in illo castro est turris, sive porta, in qua sunt loca pro septem cathar . . . . ., & est munitissima structura.

Pag. 105.

Item est aliud castrum, quod vulgariter nuncupatur castrum Sancti . . . . & stat in rupe prope Sabrinum mare, distans à Pontvayn quatuor millibus passuum a versus australem plagam tendentem ad occidentem.

Est etiam in illa regione quidam locus, vocatus vulgariter locus S^{ti}. Ituti, cujus precibus, ut fertur, obtinuit à domino, ut nullum animal venenosum infra præcinctum illius parochiæ esset, nec b ut animal huc usque visum est aliquod vivum, mortuum tamen dicitur, illic. Illic est phanum Sancti Ituti, quod est celeberrimum, ac in cimiterio in orientali plaga illius fani jacet corpus Hoëli boni olim principis Walliæ, & distat à pont vayn III^{bus}. millibus passuum, & à mare Sabrino mille passibus, & tanto spatio distat pont vayn ab Haberthaw, ubi rivus de Thawan cadit in mare Sabrinum, ac ibi est portus pro lembis ac carinis parvis.

vulgariter nuncupato Gelle ule oke currens in Oggor vawre incipiente in loco vocato Bolgh y clauth.

Item est alius rivus qui vulgariter nuncupatur Wenny, habens originem in loco vocato ^a & c . . . . . & currit . . . . .

Item prope rivum de Wenny est cellula, sive monasterium,

a Vestrum MS. b Delend. forsan.

monacho-

JOANNIS LELANDI

monachorum ordinis Sci. Benedicti, quod stat ab orientali parte rivi, & distat à pont vayn tribus millibus passuum. Est etiam quoddam castrum, quod vocatur castrum de Coite, stans ab occidentali plaga illius rivi, & distat ab eodem duobus millibus passuum, & à pont vayn quinque millibus passuum. Est & alius rivus, vulgariter nuncupatus Oggure Veghan, habens originem in loco vocato Aylth y rett, & currens in mare Sabrinum apud Haber Oggur, ubi est quoddam castrum vocatum castrum de Haber Oggur, & distat à pont vayn quinque millibus passuum, & stat in australi parte illius rivi.

Item est aliud castrum vocatum castrum de llan gonoyt, id est, loci gonoti, & distat à pont vayn x. millibus passuum versus occidentalem plagam, partim tendens in septentrionem, & distat à monasterio de Morgan duobus millibus passuum versus septentrionalem plagam. Item est alius rivus qui vocatur Havan. Item alius, qui vocatur] Kenfik.

Pag. 107.

Gower land.

The olde castel of Swinesfeye was buildid, or a epairid, by the Normans, and destroyed by LLuelen prince of Wales that maryed King John's dowghter. And it stoode by the bishop of S. David's castel that now is there.

A iii. miles from Swinesfey, communely cawllid in Englissh Suawnsfey, at the rode mowth of Tawe was a castel cawllid Estwilthlunarde, other wise Ostermuth, and of sum Mummels. there remaine ruines of a castel destroyed by prince LLuelin.

Swansfey is a market town and chief place of Gower lande.

Moubray was lorde of Swansfey, and buildid the old castel, and be likelihod Ostermuth also for defence of the haven.

Almost in the middes of Gowerland a v. miles from Swansfey is the castel of Guible that longid to the Delamers.

Penrife castel standith a iii. miles from Swansfey in the forest of Penrife.

Lochor castel standith on the hither side of Lochor river in the lordship of Gower.

Pag. 108. vacat.

Ex vita Richarii.

Pag. 109.

Richarius in Britannia.

Sylva Chrysciacensis.

Ex vita Simonis & Judæ apostolorum.

Cranton, apostolorum discipulus, decem libris comprehendit acta Simonis & Judæ, quæ Aphricanus historicus in Latinam transtulit linguam.

a Sic.

Ex

Ex vita Quintini.

Summa flu

Ex vita S. Martini.

Martinus conviva Maximi tyranni.

Postremo cum Maximus se non sponte sumpſiſſe imperium affirmaret, ſed impoſitam ſibi à militibus divino nutu regni neceſſitatem armis defendiſſe, Martinus prædixit mortem Maximo tyr.

Ex ſecundo dialogo Sulp. Severi.

Uxor Maximi tyr. impendio favebat Martino.

Maximus imperator repub. gubernabat, vir omni vitæ merito prædicandus, ſi ei vel diadema non legitime tumultuante milite impoſitum repudiare, vel armis civilibus abſtinere licuiſſet.

Ex 3°. dialogo.

Maximus imperator, alias fane bonus, depravatus conſilio ſacerdotum. a Intellegit Arrianos.

Abbreviatio Alcuini de virtutibus S. Martini, quæ ſic incipit: *Postquam dominus noſter Jeſus Chriſtus triumphator ad alta cælorum aſcendit.*

Ex Gregorio Turon. de vita Martini.

Paulinus episcopus vitam S. Martini proſa & carmine ſcripſit.

Libri quatuor de vita S. Martini à Fortunato verſibus ſcripti.

Methodius S. Nicolai vitam ſcripſit, quam Joannes

Barrenſis eccleſiæ.

diaconus in Latinam linguam tranſtulit, & plurima addidit à Methodio intacta.

Ex vita Joannis, Andreae, & Thomæ, autore Mellitone episcopo.

Leucius ſcripſit vitam Joannis evang. Andreae, & Thomæ.

Vita S. Mauri, autore Fauſto.

Vita Silveſtri papæ ex Eusebio tranſlata.

Epiſtola Helenæ ad Conſtantinum.

D^o. ſemper Aug. filio Conſtantino mater Helena ſemper Auguſta.

Veritatem ſapientis animus non recuſat, nec fides recta a- Principium
liquando patitur quamcunque jaçturam. epiſtolæ.

Ex vita S. Wandrageſii.

Pag. 110.

Et S. Anachorita & preſbyter Condedus Britannia inſula ortus.

Ex Memoriale hiftoriarum Claudii preſbyteri, ut arbitror, Galli.

Hic Brennus maximam poſtea Galliarum partem tenuit ſibi ſubjectam, utpote Allobrogas & Senonenſes.

Lelius Hanto, unde Hantonia.

Cæſaris ſepulchrum nunc acus S. Petri dicitur.

a Sic.

Godefridi

Godefridi Parmensis liber de descriptione urbis.

☞ Hoc tempore obiit Octavius, rex Brittonum, & regnavit Maximus gener ejus, filius Leonini, avunculi Constantini.

Gratianus

Grannus quidam ex ducibus Maximi cognita ejus morte Britanniam occupavit.

Heraclidis ad Lausum liber cui titulus paradisus.

Sollius Sidonius Apollinaris composuit hymnum: "Pange
"lingua gloriosi proelium certaminis."

Alcuinus scripsit vitam Vedasti, Attrabatensis episcopi.

Machutus, qui & Maclovius, in Britannia claruit.

Fortunatus scripsit vitam S. Germani.

Campus nomine Hedfelde.

Otho Viennensis historicus.

Libri ab Alcuino scripti:

De Trinitate libri tres ad Carolum.

Item super Genesim liber unus.

Super Cantica Canticorum Ius.

Super Ecclesiasten Ius.

Septem libri super Joannem.

Super epistolam ad Hebræos.

Ad Eulaliam virginem.

Liber dialogorum ad discipulos.

Liber Sententiarum.

Helinandus historicus.

Jonæ liber de cruce adoranda.

Franconis liber de quadratura circuli.

Pag. III.

Fulcherius

Raymundus } scriptores historiæ Antiochenæ.

Gualterus

Baldricus, episcopus Dolensis, scripsit histor: Hierosolymitanam.

Ptolemais civitas, nunc Acon.

Guibertus abbas S. Augustini de Bristow.

Endegardis sine præceptore didicit Latine scribere.

Nicolaus Alban Anglus, postea Adrianus papa dictus.

Jo: Saresbiriensis vitam S. Thomæ scripsit.

Barbicania castellum, in Gallia.

Anno Di. M.CC.XVII. corpus inclyti regis Britanniae Arturi, quod vii. annis & amplius fuerat amissum, inventum est in ecclesia bæ. Mariæ de Glastenbiry.

Gualterus, archiepiscopus Senonensis, scripsit historiam de Sancta cruce, quæ cantatur in ecclesiis.

Fulgerius scripsit carmen de virgine.] *Stirps Jesse.*

Ex l^o. veteri, quem mutuo sumpsi à Taliboto.

Pag. 113.

Carmina Abbonis monachi, natione Itali, numero septuaginta, dedicata vero D. Dunstano episcopo Anglo. Scripta erant majusculis literis Romanis, primis, mediis, & ultimis minio coloratis. Ita ut in unoquoque carmine eadem litera & principium, & medium, & finem obtineret. Mihi certe videbantur ejus rei speciem referre, quam nos vulgo compositum manualet appellamus.

Ibidem libellulus cui titulus erat, Coena Cypriani episcopi.

Ibidem.

mealc i. i l. i. fn. o. c. a. l. cc. i. s. e. tt. i.
 Muulc xi. xi. l. xi. fn. mix. c. i. l. cc. xi. f. u. tt. xi.
 m. o. c. i. l. a. d. o. s.
 m. mix. c. xi. l. i. d. mix. f.

c ū v o b i s i p s i s m y s t e r i a v r ā
 C. xx̄. u. xiiii. b. ix. f. ixp. sixs. myst. u. r. ix. i. ūr̄. i.
 n o t a t i s n o n q u i c u
 n. xiiii. t. i. t. ix. f. xiii. xiiii. xiii. xvi. xx. ix. m. xx.
 n que v i d e t l e g e t s i
 xiii. xvi. xx. ix. iiii. v. xix. xi. v. vii. v. xix. xviii. ix.
 d o c t i o r e x t e t.
 iiii. xiiii. m. xix. ix. xiiii. xvii. v. xxi. xix. v. xix.

ivx. mx. xx. m. xx. mx. mx. xix. xiiiixivvix. mvx. v.
 nvx. xix. xx. i. xix. iiiixvxiivix. xix. xi. n. v. xixiix.

Ibidem.

Doctiff: figura edita à Bryghtferdo, monacho Ramefienfis coenobii, de concordia mensium & elementorum.

Ejusdem proceium & commentariolus in librum Bedæ de temporibus. In hoc commentario doctas excogitavit figuras.

Ibidem.

Calendarium, in quo festi dies per singulos menses carminibus notantur. Videtur (quamvis pro certo affirmare non amsim) hoc calendarium à Bryghtferdo fuisse scriptum. Ita enim illius commentario in librum Bedæ de natura rerum adhæret, sed sine authoris nomine. Quisquis scripsit non indocte scripsit.

Januar. **K**. Kalendæ Januar. secundum Senecam. **L**. Ianuarius secundum Senecam.

. Nonæ Januar. **IX** | Nonæ. **VII** | Nonas. **III** | Nonis. **Z** | Idus Januar. **K**

Febr. Februarius à Februo id est, Plutone, nuncupatus.

II. Februarius **IV** | **K**. Kalendæ Febru. **V** | Nonæ Febru. **B** | Idus Febr.

Mart. **III**. Martius. **IV** | **K**. Kalendæ Mart: **VI** | Nonæ Mart. **B** | Idus Mart.

April. **II** | Aprilis **IV** | **K**. Kalendæ April. **V** | Nonæ. **IV** | Idus April.

Maius. **VI** | Maius secundum Senecam. **VII** | **K**. Kalend: Maiæ. **III** | Idus Mai.

Junius. **II** | Junius. **V** | **K**. Kalend: Jun: **VI** | Nonæ Jun. **II** | Idus Jun:

Jul. **I** | Julius secundum Senecam. **V** | **K**. Kalend: Jul: **VI** | Nonæ Jul: **II** | Idus Jul.

Augustus. **II** | Augustus secundum Senecam. **VII** | **K**. Kalend: Aug: **VII** | Nonæ Aug
II | Idus Aug.

Septēb. **III** | September secundum Senecam. **III** | **K**. Kalendæ Septemb. **III** | Nonæ

Septemb. **III** | Idus Septemb.

October. **II** | October secundum Senecam. **VI** | **K**. Kalendæ secundum Senecam.

VI | Nonæ Octob: **II** | Idus Octob.

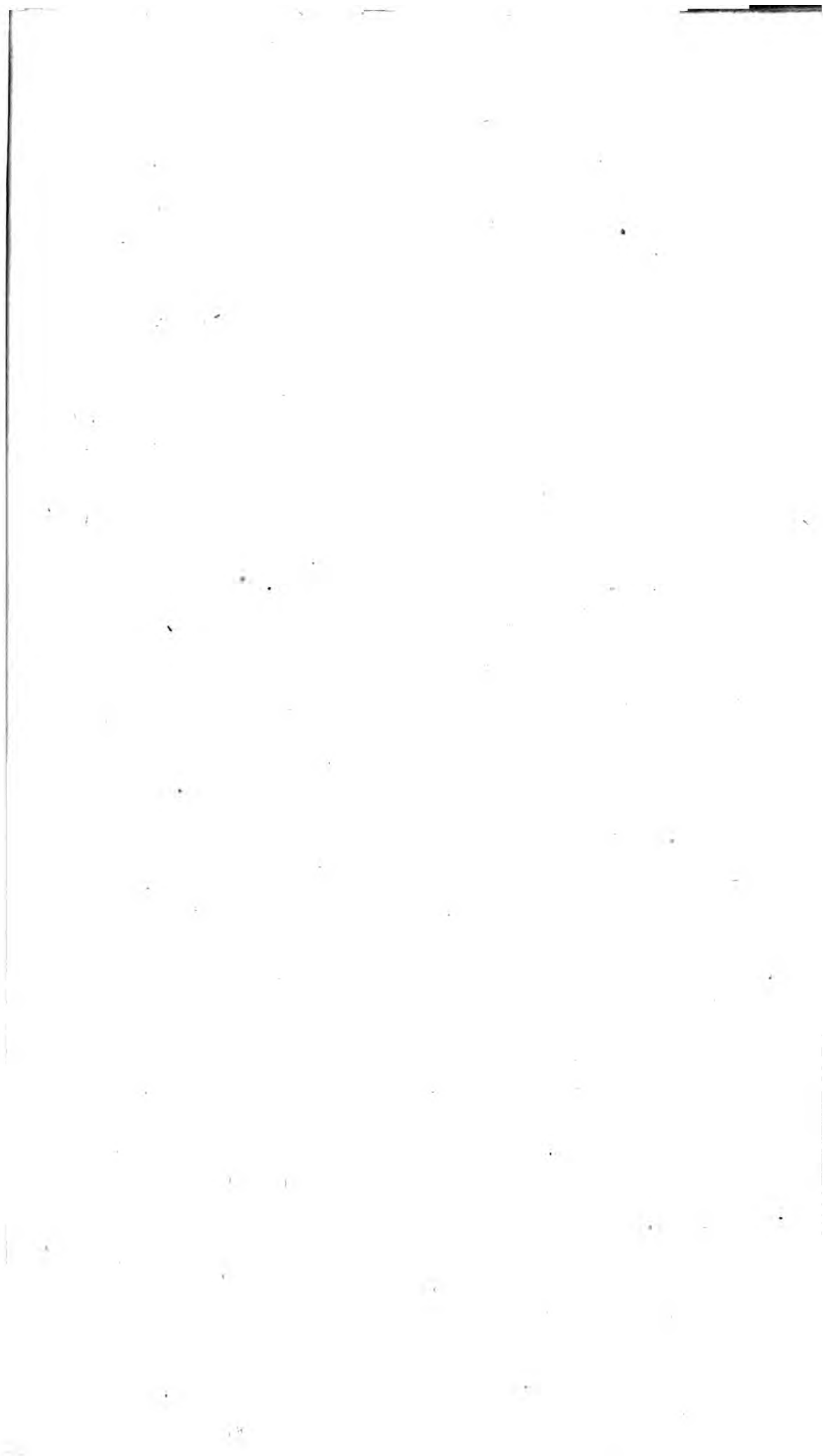
November. **III** | November secundum Senecam. **V** | **K**. Kalendæ Novemb.

V | Nonæ Novemb: **II** | Idus Novemb:

December. **III** | December secundum Senecam. **VI** | **K**. Calend: Decemb.

20. f.

Post hæc multa sequuntur de circulo Paschali, & de abaco.
Insuper de asse, & de ejus partibus.

Liber parvus, quem Beda primum de temporibus scripsit, Pag. 115.
 continens capitula 28°.

Liber quem Beda secundo edidit de temporibus.

*Ibidem in li° de temporibus c. 7°. hæc, quæ sequuntur,
 in margine scripta erant :*

<i>Nomina dierum se- cundum Hebræos.</i>	<i>Nomina dierum se- cundum Anglos.</i>	<i>Nomina dierum se- cundum Scottos.</i>
Prima sabbati.	Sunnandæg.	Dies Serol.
Secunda sabbati.	Monendæg.	Diu luna.
Tertia sabbati.	Tipesdæg.	Diu Mart.
Quarta sabbati.	Ƴodnesdeg.	Diu Jath.
Quinta sabbati.	Ƴunresdeg.	Diu Ethamon.
Sexta sabbati.	Frigedeg.	Diu Triach.
	Saterdeg.	Diu Satur.

Cronicon Bedæ ab Adam incipiens & desinens in Theo-
 dofio & Leone imperatoribus.

Liber Heririci monachi de expositione compoti, non mul-
 tum dissimilis libro Bedæ de temporibus.

Dionysius de festo Paschali.

Tractatulus de jactu alearum.

Grammatica incerto autore.

*A pag. 116. usque ad pag. 153, (exclusive) sequuntur
 observationes aliquamultæ præstantissimæ ad Bri-
 tanniam nostram, præcipue vero ad agros Cornubien-
 sem, Cantianum, Herefordiensemque spectantes, inter
 quas etiam urbis Londinensis rudis conspicitur figura.
 Has tamen omnes ideo omittimus, quoniam jam an-
 tea edidimus ad pag. 91. septimi vol. Itinerarii Le-
 landi.*

*Ex libr. incerti autoris de vita S. Joannis archiepiscopi Ebor: Pag. 153.
 sive de antiquitate Beverlacensi, quem in 3. divisit partes.*

Ex 1. parte.

In Bernicia est Hexham, Richemont, Carlel, & Copland. *

In Deira est Eboracum, & Beverlic, & multa alia loca
 nominatiff.

Antiquitus sola illa patria, quæ est introclusa mari orient.
 Deirwenta & Humbra Deira vocabatur, nunc vero Efridingia.

Deirwent, id est, Deiræ, vel Deiorum vadum, notorie
 vocatur.

Cava Deira respectu altioris inter mare & Humbriam, &
 quia extenditur instar nasi, additur ab incolis hæc syllaba
 nesse, & dicitur vulgariter Holdernes.

Coifi archiflumen ultimus paganici ritus Ebor:
Godmundingham locus idolorum non longe ab Eboraco
ad orient: plagam ultra flu: Dargwent.

Paulinus baptifavit in Trenta flu: juxta civitatem Tiowl-
fingacelter.

S. Joannes, archiepifcopus Ebor: natus (ut vulgo credi-
tur) in villa de Harpham.

Folchardus Cantuar: fcripfit vitam D. Joannis archiepif-
copi Ebor:

S. Joannes primus doct̃or Theolog: in Oxonia.

Beda difcipulus divi Joannis.

D. Joannes difcipulus Theodori, archi: Cantuar:

Harneshal
fuper Ti-
nam.

S. Joannes fuit heremita apud Harneshalg, i. e. montem
Aquilæ, fuper ripam Tine prope Hexam.

Alfridus rex fautor S. Joannis.

S. Joannes fuccellit Eatæ, epifcopo Hauguftalden.

S. Joannes frequentabat oratorium S. Michaëlis prope
Hexham.

Pag. 154.

S. Joannes factus archiepifcopus Ebor:

Herebaldus difcipulus S. Joannis comesque individuus.

Brithunus, poſtea abbas Beverlac: difcipulus S. Joannis.

S. Sigga diaconus S. Joannis.

Wilfridus junior poſtea archi: Ebor: difcipulus S. Joannis.

Hereburgis abbatiffa de Wetandun.

Quenburgis monacha de Wetandun curata à D. Joanne.

Deirewald locus nemorofus, id eſt, ſylva Deirorum, poſtea
Beverlac, quaſi locus, vel lacus, caſtorum, dictus à caſtori-
bus quibus Hulla aqua vicina abundabat.

S. Joannes reperit in Beverlic eccl: parochialem S. Joanni
evangel: facram. Acquiſito hujus loci ſitu & dominio præ-
dictam eccleſ: auctam in monaſterium convertit, & mona-
chis assignavit.

Charnel-
lum S. Mar-
tini.

Presbyterium, hoc eſt, chorum eccl: de novo ibi conſtruxit,
habente priori eccl: S. Joann: locum in navi eccl: Fabricavit
ad auſtralem prædictæ eccl: oratorium S. Martini, ubi poſtea
moniales collocavit. Affociavit monaſteriis iſtis ſeptem præ-
byteros & totidem clericos in navi eccl: S. Joannis.

S. Joannes acquiſivit ſuis monaſteriis manerium de Ridinges.
Ex tunc conſtruxit eccleſ: S. Nicolai in fundo domini ſui.

Pag. 155.

Puch̃ comes quidam habens manerium apud auſtralem
Burton 2. paſſ. mil. à Beverlic.

Yolfrida, filia comitis Puch̃, monialis facta apud Beverlic,
cujus matrem liberaverat S. Joannes ab ægritudine.

Puch̃ dedit cum filia maner: de Walkington.

Yolfrida obiit 3. Id. Mart: anno D. 742. cujus offa ſepulta
S. Beverlaci.

Addi,

Addi, comes de boreali Burton, dedit bor. Burton cum ejusdem eccl: advocacione eccl: de Beverlic tempore S. Joannis archiepiscopi.

Post hæc constructæ capellæ in Lekingsfeld & Scorburch quæ fuerunt in parochia de Burton, quæ processu temporis factæ sunt eccl: parochiales.

Herebaldus, discipulus S. Joan: abbas de Tynmuth.

Ofredus rex ob amorem S. Joannis dedit Dalton eccl: Ebor: in qua villa eatenus fuerat manerium regis.

S. Joannes relicto episc: 4. annos transegit in Beverlac:

S. Joannes comparavit eccl: de Beverlic terras in Midleton, in Welwik, in Bilton, & Patrington.

Obiit Brithunus 1^s. abbas Beverlac: Idibus Maii anno D. 733. & sepultus juxta S. Joannem.

Winwaldus monachus ejusdem loci abbas 2. obiit anno D. 751.

Wulfeth 3. abbas Beverlac: obiit anno D. 773.

Ceterorum abbatum nomina ignota.

Anno 146. à deposit: S. Joannis destructum monaster: Beverlac: à Danis, cum libris & ornamentis omnibus.

Monaster: de Beverlac mansit triennio desolatum. Postea redierunt presbyteri & clerici ad Beverlac, & locum reparaverunt. Pag. 156.

Ex 2. parte.

Beverlac: villa sita in hundreda de Suecolfrôs.

Athelstanus rex venit ad Beverlac, & victis Scottis novum ibidem collegium instituit canonicorum secularium.

Villa S. Joannis in Scotia sic nominata ab Athelstano ob amorem quem habuit erga eccl: S. Joannis Beverlac:

Adelstanus terras eccl: Beverlac: dedit in Brandesburton & Lokington.

Rex Athelstanus a suum jus de b Hestrasla, id est, de pabulo equorum, quod ei in Estriding singulis annis solvebatur. Traue car-
rucarum.

S. Joannis vexillum assumptum ab Athelstano quo tempore debellavit Scottos.

Athelstanus signum quærens quo jure dinosceret Scottos subjectos jure Anglis, gladio alitè vulneravit saxum apud Dunbar.

Deira quæ clauditur uno latere flu: Darwent, ex altero Humbre flu: ex 3. latere ma: septentr: vel orient:

Charta ibidem Æthelstani regis de immunitate & libertate, denique asylo terrarum S. Joannis, Saxonice scripta.

Cruis ultra vallem Molecroft, una metarum pacis & asyli S. Joannis.

a Deest aliquid. b Horstrassa supra lin. in excerptis Galeani.

Æthelstanus rex statuit, ut Beverlacus esset caput totius Estringiæ.

Athelstanus hæc privilegia confirmavit anno D. 938. & à deposit: S. Joannis 217.

Ab hoc tempore devenit villa Beverlaci esse amplior, & populi magnus fuit confluxus.

Pag. 157.

His temporibus confluyente populo consensu canonicorum Beverlac: contructæ sunt 2. capellæ Ebor: una in honore B. Mariæ, alia in honore S. Thomæ apostoli, salvo jure matricis eccl:

Alfricus 17. archiepiscopus Ebor: transtulit ossa S. Joannis.

Annulus cum fragmentis libri evangeliorum inventus in sarcophago S. Joannis.

Facta est translatio anno à deposit: Joannis 316. anno D. 1037. 8. Cal. Novembr: tempore Edwardi ante quam reg: confec: fuisset dignit:

Hæc scriptura inventa postea in theca reliquiarum S. Joannis. "Anno D. 1188. mense Septembr: combusta fuit eccl: S. Joannis in sequenti nocte post festum Mathei apostoli." Translata sunt eodem tempore ossa S. Brithuni, abatis Beverlac.

Hic Alfredus, episcopus Ebor: ordinavit 3. officarios in eccl: Beverlac: Sacristam, Cancellarium, & Præcentorem, habitum cano: gestaturos.

Hic Alfridus acquisivit à quodam Fortio divite pecunia sua terram apud Midleton, Holme, & Fridaythorp.

Hic etiam Alfridus ab Edwardo rege impetravit, ut 3. feriæ annuæ essent Beverlac: Hic etiam consuetudinem fecerunt, ut vicini nobiliores ter in anno jejuni & discalciati reliquias S. Joannis intra & extra villam sequerentur. Hic etiam refect: & dormitorium disposuit apud Beverlac fabricari; sed morte præventus est.

Kinfus, archiepiscopus Ebor: turrim in eccl: excelsam fabricavit apud Beverlac:

Pag. 158.

Aldredus, archi: Ebor: refector: & dormitorium in Bederna Ebor: perfecit.

Edwardus rex instantia Aldredi dedit eccl: Beverlac: dominium in Leven.

Hic primus septem canonicos fecit præbendarios.

Hic etiam præbendariis certa loca assign: & vicarios eis designavit.

Hic Aldredus veterem eccl: novo presbyterio decoravit.

canonicum

Hic etiam addidit 8m. præbendarium.

Hic à presbyterio ad turrim totam eccl: pictorio opere, quod coelum appellabat, exornavit.

Hic

Hic supra ostium chori pulpitum ære, ^a auro, argento, auro, mirabili opere Theutonico exornavit,

Ex 3. parte.

Alueredus historicus, sacrista & thesaur: Beverlac: scripsit historiam de rebus Anglicis.

Rex Gul: primus fixerat tentoria 7. mil. pass. ab Beverlaco.

Thurstinus, miles Gul. 11. insequutus est veteranum in eccl: Beverlac: stricto gladio, & ibi miserr. morbo correptus est.

Gul: 1^s. dedit Siglesthorn eccl: Beverlac: & præcepit ne ejus exerc: eccl: Beverlac: læderent.

Gul. 1^s. rex Marcharo comiti & Gamello filio Osberni.

Thomas senior, archi: Ebor: dedit Thomæ juniore, nepoti suo, propter discordiam canonic: novam dignitatem, i. e. præposituram de Beverlac: ita tamen, ut neque vocem in cap^o. neque stallum choro haberet.

Locus, qui Bederna antiquitus dicebatur, nunc est domus præpositi, & nova Bederna adjuncta est ejus domui, ubi nunc sunt vicarii præbendariorum, quibus præpositus stipendia persolvit. Pag. 159.

Ex libello adjuncto de præpositis Beverlac:

Thomas junior 1^s.

Thurstinus 2^s. postea archi: Ebor: Hic primus archi: Ebor: habuit præbendam in Beverlac: & hanc dignit: retinere ejus success: archi: Ebor:

Thomas Normannus 3.

Robertus 4.

Thomas Beket 5^s.

Robertus 6.

Galfridus 7. temporibus Henrici 2ⁱ.

Simon 8.

Fulco Basset 9.

Joannes Chesul 10.

Gulielmus Ebor: 11. tempore Henr: 3ⁱ. inde episcopus Sarum.

Joannes Maunfel 12. Hic fuit thesaur: Ebor:

Alanus 13.

Morganus 14.

Petrus de Chester 15.

Haymo de Charto alienigena 16. Hic fuit præpositura pri-vatus, & postea factus est episcopus Gibennensis.

Robertus de Alburwik 17.

Magister Walterus 18.

Gul. de Melton 19.

Nicol: Hugate 20.

Gul: Delamar 21. tempore Eduardi 3ⁱ.

Richardus de Ravenfer 22. qui præposituram melioravit.

^a Delend.

Adam

Pag. 160.

Adam Limbergh 23.
 Mr. Joannes Thoresby 24.
 Mr. Robertus Manfeld 25.
 Gul. Kinwolmarfch 26. postea thesaur: Angl:
 Robertus Neville 27. Hic ædificavit turrin in Bederna
 tempore Henr: 6i.
 Robertus Rolleston 28.
 Joannes Gerningham 29. fuit thesaur. Ebor:
 Laurentius Bouth 30. postea episcopus Dunelmen: &
 archi: Ebor:
 Mr. Joannes Bouth 31. postea Exon: episcopus.
 Henr. Webber 32.
 Petrus Tastar alienigena 33.
 Gul: Potman 34.
 Hugo Trotter 35.
 Thomas Dalby 37.
 Thomas Winter 38.

Pag. 161. *nonnulla lingua vernacula continet; quæ
 quum sint pars Itinerarii auctoris nostri, non abs re
 visum est edere in appendice ad 7. vol. Itinerarii,
 quod vide sis.*

Pag. 162.

*Ex vita D. Joannis, archiepiscopi Ebor. autore
 Folchardo Durovernenfi.*

^a
 Hereburgis abbatissa monasterii de Vetandune.
 Joannes dedicavit ecclesiam villæ de australi Burton.
 Herebaldus, qui & postea monachus Tynemutensis, servus
 Joannis episcopi.

Joannes venit ad synodum indictam ab Ofredo rege.

Brithunus abbas Beverlacensis.

Puch comes villam habebat vicinam Beverlegæ.

Adda comes habitans prope Beverley.

Herebaldus clericus Joannis, postea abba Tinemutensis.

Manfit Joannes in episcopatu annis 33.

Resignavit episcopatum Wilfrido suo.

Obiit in Beverlege No. Maii anno D. 721°.

Abbas de Swina invitatus à Brithuno Beverlegam venit.

Wolverdus presbyter ^a in monasterio Brithuni.

Quæ sanctimonialis de Esck.

*Ex libro Gulielmi, clerici Beverlacensis, ad Thomam præposi-
 tum de miraculis Joannis, Ebor: archiepiscopi.*

Trustinus nobilis dux una cum Nortomannis Beverlacum
 venit, oppidum spoliaturus petiit.

^a *Bi occurrunt.*

Guli-

Gulielmus nothus, rex Angli: munificus erga Beverlacenses.
Robertus de Stutevilla, dominus castri de Cottingham.

*Ex libro fratris Hugonis monachi de Kirkestal de fundatione
Fontanensis monasterii ad Joannem abbatem de Fontibus.* Pag. 163.

Scripti itaque quæ ex ore senioris, scilicet Serlonis monachi, audivi.

Hic Joannes fuit 10us abbas Fontium.

Serlo monachus Fontanensis tunc temporis annos natus plus minus centum.

Monachi à Barnardo Clarevallens: in Angliam missi jaciunt fundamenta monasterii, quod Rievallis nominatur.

Erant autem qui egressi sunt cum eo viri 13, Richardus

S. Mariæ prior Monasterii, Richardus sacrista, Ranulphus, Thomas, Gamellus, Haymo, Robertus de Suella, Galfridus, Walterus, Gregorius, Gervasius, Radulphus, Alexander. Adjunxit se eis socium monachus quidam de Whitby nomine Robertus, abbas postea & fundator novi monasterii.

Transmissio gratio monachorum & cœnobio S. Mariæ Ebor: ad Fontes anno D.

Thurstinus, archiepiscopus Ebor: in patrimonio beati Petri aspirante deo, habitationis sedem eis assignat locum à cunctis retro seculis inhabitatum, spinis confitum, & inter convexa montium & scopulos hinc inde prominentes, ferarum latebris quam humanis usibus aptior. Et nomen loci Skeldale, hoc est vallis rivuli ibidem defluentis. Adjecit vir beatus vicum unum cum agris, nomine Suttonam, & hoc initium fundationis matris nostræ, quæ nunc Fontes nominatur.

1132. prius die Nonas Octobr:

Richardus, olim prior monasterii S. Mariæ Ebor: primus abbas Fontium.

Suttona distat versus boream 3 mil. pass: à Fontibus.

Ulmus erat vallis in medio, sub qua ad tempusculum monachi habitabant.

Hæc ulmus ad huc viget.

Panem illis Thurstinus episcopus, potum vero præterfluens rivulus ministrabat.

Galfridus Clarevallens monachus à Barnardo Fontes missus.

Ulmus illa, sub qua diu confederant, duplex eis beneficium præstabat, hospitium in hieme, pulmentum in æstate.

Eustachius, filius Joannis, dominus castri de Knaresburg, transmisit ad monachos Fontenses rhedam onustam panibus.

Bernardus Clarevallens, motus paupertate Fontensium, decreverat dare illis grangiam, nomine Longum vadum.

[Longforde.] Pag. 164.

Hugo, decanus Ebor: cum omnibus fortunis suis Fontes se contulit. Dives erat in libris scripturarum sanctarum, quos, sic domino procurante, multis sibi sumptibus & studio comparaverat. Hic primus armariolum de Fontibus felici auspicio suscitavit.

Serlo, canonicus Ebor: cum omnibus fortunis suis Fontes se contulit.

Toſti canonicus cum omnibus fortunis ſuis Fontes ſe contulit.

Post dies aliquot miles quidam de vicinia Robertus de Sartis Raghendem ſibi deſponſaverat cum terris quibuſdam quæ eam jure hereditario contingebant. Hii ambo divino pariter inſpirati conſilio villam ſuam, quæ Herleſhow dicebatur, cum agris adjacentibus, & foreſtam, quæ Warchſale nominatur, pari voto & conſenſu monaſter: de Fontibus contulerunt. Sepulti ſunt inibi ſepultura juſtorum.

Herleſhow nunc intra parcum monaſterii.

Warchſale mil:& 500. paſ. à monaſter: verſus occidentem.

Caiton 3. paſſ: mil. à monaſter: verſus auſtrum. Veſtigia manerii Serlonis & facelli ad huc comparent.

Aldeburgh ex parte boreali Uri flu: prope Maſſeham.

Serlo monachus, quo dictante, Hugo hæc ſcripſit.

Serlo de Penbrok habens in vicinia noſtra villam nomine Caiton ex dono regis, contulit illam monaſter: de Fontibus. Villa hæc reducta eſt in grangiam.

Serlo obiit Fontibus, & ibidem ſepultus eſt.

Postea abbas adeptus eſt grangiam de Aldeburg.

Circa idem tempus ego Serlo valefaciens ſeculo Fontes me contuli ſanctæ converſat. habitum ſuſcepturus. Deus

bone! quanta tunc apud Fontes vitæ perfectio! quanta virtutis æmulatio! quis fervor ordinis! quæ forma diſciplinæ!

Anno quinto à fundatione matris noſtræ vir nobilis Ranulphus de Merley Fontes noſtros viſurus acceſſit, & poſtea in patrimonio ſuo novum monaſterium conſtruxit. Hic primus palmes quem vinea noſtra expandit.

Domus hæc de novo fundata fœcunditatem matris ſuæ æmulata eſt. Conceptit & peperit, 3. de ſe filias faciens, Pipewellam, Salleiam, & Rupem.

Newminſter juxta Morpeth.

Pag. 165.

Quidam nobilis, Hugo nomine, filius Eudonis, conſulto abbate de Fontibus diviſit cum domino hereditatem, & locum nomine Kirkeſtede divinis uſibus conſecravit.

Alexander, epiſcopus Lincoln: locum quendam, Haverholm nomine, abbati de Fontibus in uſum conſtruendi monaſter: conſignavit.

Robertus de Suuella factus abbas de Kirkeſtede.

Gervafius factus abbas de Haverholm.

Diſplicuit fratribus de Haverholm locus habitationis ſuæ, & commutatione facta, locum alterum, quem Parcum Ludæ nominant, de manu epiſcopi receperunt.

De domo, quæ vocatur Kirkſtede, miſſus eſt conventus monachorum in Norwegiam, & conſtruxerunt abbatiam, quæ Houetheia nominatur. Sed & illa conceptit & peperit aliam in eiſdem partibus.

Albericus,

Albericus, Hostiensis episcopus, legatus in Angl: à pont: Ro: missus, Romam secum tulit Richardum primum abbatem Fontensem, virum admodum literatum, ubi mortuus est.

E secunda parte libri Hugonis.

Richardus, quondam cœnobii Mariani sacrista, factus est 2^s. abbas Fontensis.

Richardus 2. abbas Fontanensis obiit Clarevalli.

jubente Bernardo

Henricus Murdach, ut apparet ex ejus epistola, fit 3^s. abbas Fontensis. Hic Henricus postea factus est archiepiscopus Ebor:

Hujus Henrici tempore adjectæ sunt monaster: Fontensi 3.

^{Cow}
grangiæ, Culton, Kilnefeia, & Martona.

Cowton in
episcopatu
Dunelmensi
Kilnefeia
in Craven.
Martona 3.
pass: mill: à
Riponaver-
sus boream.

➔ Hugo de Bolebec, homo potens & magnarum rerum, consilio Henrici abbatis, viculum quendam, Woburniam nomine, monaster: construendo designavit anno D. 1145.

Alanus factus abbas de Woburn [com. Bedf:] & hic unus ex his erat, qui de cœnobio Ebor: egressi sunt.

Sigwardus, episcopus Bergensis in Norwagia, in Angliam veniens, invisit monaster: Fontense, & conventum monachorum cum Ranulpho abbate secum deferendum mag: precibus obtinuit, & eundem Lisæ novo monasterio donavit anno Di. 1145.

Erat hic Ranulphus ex fratribus monaster: Ebor:

Ranulphus abbas de Lisæ deposito magistratu reversus est Pag. 166.
Fontes.

Anno Di. 1147. nobilis vir Henricus de Laceio, consulto abbate Fontensi, construxit monasterium in territorio Ebor: in loco, qui Bernolfwic dicebatur. Inter fratres, qui huc missi sunt, ego Serlo, homo decrepitus & ætate confectus, missus sum. Nos locum acceptum montem S. Mariæ nominavimus. Postea ab hoc loco incommoditate cœli & grassatorum migravimus ad locum alterum, qui nunc Kirkestal nominatur.

Bernolfwik,
alias Ber-
wik, in Hel-
met, 2. pass:
mil: versus
occidentem
ab Abre-
forth.

Prior autem sedes redacta est in grangiam.

Alexander, frater uterinus Richardi, 2. abbatis de Fontibus, unus de fratribus Ebor: monaster: primus abbas Montis Mariæ.

Anno D. 1147. fundata est abbatia de Biham, quæ nunc Vallis dei nominatur. Fundator hujus monaster: fuit Gulielmus, comes Albæmarlæ.

Guarinus primus abbas Vallis dei.

Anno D. 1150. Gulielmus, comes Albæmarlæ, fundavit abbatiam de Mella in territorio Ebor:

Mella in
Holder-
nesse.

O 2

Adam

Adam primus abbas de Melfa. Hæc noviff: filiarum quam peperit mater noſtra.

Hæc ſoboles matris noſtræ octo genuit filias : ſex neptes ſuſcepit ex iis.

Lis maxima orta ex deſiſitione Gul: archiepiſcopi Ebor:

Milites, qui favebant Gulielmi partibus, armata manu Fontes veniunt, Henricum, abbatem Fontenſem, tanquam dejectionis Gul: autorem diſquirunt, ſed non invento eo monaſterium Fontenſe incendunt & diripiunt, relicto oratorio tantum ſemiuſtulato. Henricus, abbas Fontenſis, electus in archiepiſcopum Ebor:Claramvallem ſe contulit ad Bernardum. Deinde Eugenium, pontificem Ro: Treveris convenit.

pag. 167.

Mauritius, monachus Rievallenſis, poſt Henricum fit abbas Fontium. Hic curam paulò poſt reſignavit Thoraldo, monacho etiam Rievallenſi, homini in ſcripturis ſacris non mediocriter edocto, & in liberalibus ſtudiis apprime erudito.

Thoraldus reſignato officio Rievallem reverſus eſt.

Erat tunc temporis in monaſter: Clarevallenſi præcentor quidam, Richardus nomine, abbas quondam Vallis clare, natione Anglicus, de civitate Ebor: oriundus, vir vitæ probatæ & religionis conſummata, familiaris admodum, pro vitæ merito, S. patri Bernardo, & Henrico, archiepiſcopo Ebor: Hic Richardus opera Barnardi factus abbas Fontium.

Gulielmus, mortuo Henrico, factus eſt archiepiſcopus Ebor: Gul: in gratiam rediit cum monachis Fontium.

Inde Eboracum diſcedens Gul: archiepiſcopus, prima feſſione ſacris altaribus aſſiſtens inter offerendum ſacro, ut dicitur, in calice veneno extinctus eſt.

Mortuo Richardo abbate, ſucceſſit ei Robertus, abbas de Pipewelle. Præfuit Fontibus novem annis. Obiit Woburnæ. Sepultus eſt Fontibus.

Gul: abbas Novi monaſter: factus eſt abbas Fontium.

Fuerat hic primo canonicus de Giſeburne.

Præfuit Fontibus decem annis.

Huc uſque dictavit Serlo ſenex.

Succeſſit Radulphus, vir omni laude dignus, ex milite factus monachus.

Sunwulphus converſus vir mag: ſanctitatis apud Fontes.

Hugo, autor hujus operis, monachus factus ſub hoc Radulpho cum eſſet abbas de Kirkeſtal: cui præfuit novem annis.

Gaufridus Hageſ, frater germanus Radulphi, abbatis Fontium, dedit cum corpore ſuo ad ſepulturam villam de Thorp, quam monachi amotis accolis redegerunt in grangiam.

Thorp Underwood 6. mil: paſſuum in ripa Uſi flu: ſupra Ebor:

Joannes de Eboraco factus abbas Fontium, mortuo Radulpho, aggreſſus eſt pro magnitudine animi opus magnum inchoare, novam ſcilicet fabricam eccleſiæ Fontenſis, opus inuſitatum

inuitatum & admirandum; feliciter inchoatum, sed felicius consummatum.

Successit Joanni alter Joannes, qui inceptam fabricam pro-
vexit. Hic postea factus est episcopus Eliensis. Pag. 168.

Successit in abbatia Fontium Joannes de Cantia, qui novam basilicam consummavit, & altaria novem instituit. Addidit & novo operi pictum pavementum. Claustrum novum construxit, & infirmitorium. Porro xenodochium pauperum, sicut hactenus cernitur, venustissime fabricavit in introitu primæ areæ versus austrum.

Novem altaria in tranversa insula orientalissimæ partis ecclesiæ, ubi multæ columnæ ex nigro marmore albis maculis & magnis interspersæ.

Erant & in capitulo Fontium & in refectorio magnæ columnæ ejusdem marmoris.

Præfuit Fontibus 28. annis.

Successit Joanni Stephanus de Eston, abbas Novi monasterii.

Ex libro de vita S. Wilfridi.

Pag. 169.

Terræ datæ S. Wilfrido à regibus juxta Ribel: flu: id est, ^{dene} Hacmundernes, & in Geding, & in regione Dunutinga, & in Aetlevum, in ceterisque locis.

Ecfrius rex ad huc juvenis cum Berneth quodam subregulo, ejus amico, Pictorum ingentem numerum parva manu stravit, & duo flu: cadaveribus interfectorum replevit.

Wilfridus adeptus est locum à regina Sa. *Æþilþryþe* condendo monaster: Hagustaldun.

Berthwald, frater Ethelredi, regis Merciorum, Wilfridum exulem hospitio excepit.

Wilfridus misit Badwinum presbyterum & abbatem, magistrumque Alfridum nuntios ad Alfridum, regem Northumbr:

Berthwaldus, archiepiscopus Cantuar: synodum congregavit in partibus Aquilonis juxta flu: Nid ab oriente, ubi rex erat cum principibus, & abbatibus, & beata Elfeda.

Berectfridus princeps secundus à rege in synodo.

Synodus in campo nomine Eostrefeld.

Berectfridus una cum regio puero Alfridi obsessus in Bebbanberg, vovit, se satisfacturum Wilfrido, si hostes recederent, & regius puer aliquando paterno potiretur folio.

Wilfridus designavit Tatbertum comitem suum individuum præfectum (si ipse forte moreretur) Ripensi ecclesiæ.

Tibba & Eabba monitu Ceolredi, regis Merciorum, invitabant Wilfridum ut in partes Merciorum veniret.

Postremo ad monasterium ejus, quod in Undalum positum est, in quo olim Andreæ apostoli dedicavit ecclesiam, Wilfridus pervenit, ubi paulo post obiit.

Bacula

Pag. 170.

Bacula abbas inter ceteros corpus Wilfridi syndone involvit.

Vixit Wilfridus in episcopatu annos 46.

Tatbertus fit præfectus Ripensis ecclesiæ.

Wilfridi corpus perductum ad Ripensem ecclesiam.

Nobiles quidam exules combufferunt cœnobium in Undalum, ubi Wilfridus obiit, excepta una domo, in qua Wilfridus obiit. Illam nullis ^a fomentis adjectis comburere poterunt.

Monasterium de Undalum erat magna sepi spinea ^b circumdata: quæ etiam conflagravit, sed crux lignea ibi posita, ubi Wilfridi corpus ligneo balneo collatum fuit, à circumlambentibus flammis intacta permanfit.

Erat in sacro vestiario Ripoduni liber Petri Blesensis de vita S. Wilfridi, dedicatus Galfredo archiepiscopo Ebor:

Ex libello de privilegiis ab Æthelstano rege Ripensi ecclesiæ concessis.

Athelstanus sanctuarium Riponenfium ecclesiæ concessit, & terminos hinc inde ad unum miliare extra oppidum sanctuario designavit: quorum unus appellatus crux Athelstani.

Athelstanus dedit ecclesiæ Ripensi easdem libertates quas dedit ecclesiæ Beverlacensi.

Qui pacem sanctuarii intra ecclesiam Ripensem violaverit reus sit bonorum omnium & vitæ.

Ethelstanus venit cum omni exercitu ad ecclesiam S. Wilfridi in Ripon.

Voluerat Osbertus, vicecomes Ebor: vim tulisse libertati Ripensis ecclesiæ anno Di. 1106. sed Gerardus archiepiscopus rem regi detulit. Venerunt igitur à rege missi Robertus episcopus Lincoln: Radulphus Bassete, Galfridus Ridel, Radulphus Lemeschin, & Petrus de Valloniis, qui causam ventilarant, & tandem jura Wilfridi libera esse statuerunt.

Pag. 171.

Lagman, id est, legislator.

Habeant omnes pacem in festo Petri & Pentecostes eundo & redeundo ad ecclesiam Ripensem.

Ex vita Wilfridi, autore Petro Blesensi, quod opus Galfrido, archiepiscopo Ebor: dedit.

Construxit ecclesiam in Ripis ad honorem Petri.

Magnates, qui aderant in consecratione, terras plurimas in dotem eccl: contulerunt, scilicet Rible, & Hafmundelham, & Marchesiæ, & in regione Duninga.

Idem quoque vir dei quatuor evangelia, & bibliothecam, pluresque libros novi ac vet: testamenti, cum tabulis, tectis

^a Rectius, fomitibus. ^b F. circumdatum: quæ etiam.

auro puriss: & pretiosis gemmis, mirabili artificio fabrefactis, ad honorem Dei, & sui nominis memoriam, præsentavit.

Pag. 172. vacat.

*Ex revelatione Elisabethæ virginis sacræ Sconaugiani
monasterii diœcesis Trevirensis.*

Pag. 173.

Ante hæc tempora jacuerunt martyres sine honore sub pedibus hominum & jumentorum secus muros urbis Colonix. Accidit ut viri quidam ibidem manentes accederent ad locum martyrii, & aperirent multa monumenta sanctorum corporum, atque ea sublata inde transferrent ad loca religiosa, quæ erant in circuitu, sicut à Domino fuerat ordinatum.

Anno D. 1156. imperante Frederico, & Arnaldo secundo Coloniensi ecclesiæ præsertenti, inter ceteras una pretiosa martyr ibidem inventa est, in cujus sepultura titulus talis legebatur: "Sancta Verena, virgo & martyr." Et hæc inde translata ad Sconaugianum monasterium.

Cæsarius martyr una translatus cum Verena Sconagiam.

Cæsarius miles filius materteræ Verenæ virginis.

Verena Cæsarium ad martyrium exhortata est.

In tempor: eodem, quo prædicti duo martyres inventi sunt, inter sepulchra virginum multa corpora Sanctorum, episcoporum, atque aliorum magnorum & virorum: erantque in monumentis singulorum repositi lapides, habentes titulos sibi inscriptos, ex quibus dinoscatur, qui aut unde fuissent. Horum præcipuos ac maxime notabiles transmisit ad me ex prædicta urbe præfatus abbas.

Pantalus, episcopus Basiliensis, socium se adjunxit virginibus Romam proficiscentibus, qui & postea cum eis martyrium tulit.

Pater beatæ Ursulæ rex Britannix Scotix Maurus nomine.

S. Ciriacus, pontifex Ro: una cum virginibus Colonix occisus. Hic Ciriacus postea Anterus dictus.

Cordula martyr.

Mauricius, episcopus Lavicanus, erat avunculus duarum virginum, Babilæ & Julianæ.

Claudius Spoletanus diaconus, & Focatus ejus frater secuti sunt virgines, & una passi sunt.

S. Foillanus Lucensis episcopus.

S. Simplicius Ravennatensis episcopus.

Inscriptio.

Hic jacet in terris Etherius, qui vixit ann: 25.

Etherius rex sponsus Ursulæ reginæ.

Demetria mater Etherii, Agrippinus vero pater, Florentina soror ejusdem.

a Subintellige, reperta fuerunt.

Pag. 174.

Axpara

Axpara filia materteræ Etherii.

Etherius rex, qui erat manens in Britannia Anglica, admonitus fuit, ut Demetriadem matrem curaret sacro ^a regenerandam fonte, id quod fecit.

Etherius, relicta Britannia, profectus est obviam Ursulæ uxori, una cum Demetria, & Florentina parvula sorore sua.

Clemens episcopus comes Etherii.

Albina & Emerentia sorores filiz Aureliani comitis.

Adrianus filius cujusdam reguli comes Albinæ & Emerentianæ.

Inscriptio.

Sancta Gerasina, quæ duxit virgines sacras, regina Siciliæ.

Babila, Juliana, Aurea, & Victoria sorores ac comites Adriani, filiz Gerasinæ.

Quintianus tyrannus, Gerasinæ maritus, per Gerasinam ex lupo fit ovis.

Gerasina in Britannia orta, & erat foror S. Maurisii episcopi, & Darizæ matris S. Ursulæ.

Gerasina, relicto regno, filio, & duabus puellis cum 4. reliquis filiabus Britanniam petiit, ut Ursulam comitaretur, ^b aut potius ut se ducem itineri exhiberet.

Maximus & Africanus, duces Romani, videntes chorum virginum in justam ^c exauctam multitudinem, ne in religione Christiana evincerent, Julium, ducem Hunnorum, per literas admonet, ut turbam gladius è medio ^d tollerent; id quod & Coloniz factum est.

Caput Verenzæ olim sepultum in Eluinstat.

De Ursulæ sepulchro.

Non est levatum corpus ejus unquam super terram, nisi in diebus istis, & vere illic est, ubi servatur ejus superscriptio.

Verba Ursulæ ad Elisabetham.

Ego sum Ursula, & hæc quæ mecum stat foror Verena est filia patru mei cujusdam principis magni.

Aquilinus 4. post Martinum præfuit Colonienfi ecclesiæ, quo tempore undecim cecidere millia virginum.

Pag. 175. Foillanus & Simplicius episcopi Aquilinum Coloniensem certiozem faciunt de adventu Ursulæ & virginum.

Verba Ursulæ.

Tyrannus Hunorum Julius admonuit, ut, relicto Christo, sibi & suis jungeremur. Unde recusantes occidit. Ego autem ictu sagittæ in corde meo percussa sum.

Aquilinus sollicitè martyrum funera curavit, & corpora terræ tradidit. ^c

Paulo post venit Dematius, vir venerabilis, & tulit corpora

^a Regenerandum MS. ^b Ut MS. ^c Exauctam MS. ^d Tollerent MS. quædam,

quædam, quæ in loco quodam ad huc supererant, & sepelivit ea cum honore magno.

Pag. 176. vacat.

Ex libro cujusdam monachi S. Albani de vita S. Oswini:

Osficus, rex Deiorum, pater Oswini.

Oswinus propinquus Edwini, clariss: regis Northumbrorum.

Mortuo Edwino, rege Northanhumbr: successerunt ei 2. reges, quorum unus filius patris sui Elfrici erat Osfricus nomine. Alter filius Ethelfridi, qui ante Edwinum regnaverat, dictus Enfridus. Hii Northanhumbr: gentem, secundum quod antiquitus erat, in duas provincias dividentes, Osfricus, Oswini pater, regis Deiorum, & Enfridus Berniciorum, sibi gubernacula quasi successionis jure vendicarunt.

Oswinus adolescens, interfecto à Ceadwallo rege Osfrico, * exulavit per 10. annos apud occiduos Saxones.

Cedwalla tyrannice uno anno Northumbr: reg: gubernavit.

Oswaldus, Enfridi frater, ex Accha, sorore regis jam dicti Edwini, progenitus, devicto Ceadwallæ exercitu apud Denisburnam, non solum fratris Enfridi successor fuit in reg: Berniciorum, sed quasi Edwino avunculo suo ab intestato succedens, per novem annos utramque in unam Northanhumbr: redigens, summa cum æquitate rexit.

Interfecto Oswaldo à Penda rege apud Maserfelde, successit ei frater ejus nothus Oswi, juvenis 30. agens annum, regnumque per annos 28. laboriosissime rexit.

Oswinus, teste Beda, aspectu venustus, statura sublimis, affatu jucundus, moribus civilis, & manu largus.

Oswinus regno Deiorum 7. annis max: rerum omnium affluentia præfuit.

Aidanus pont: Lindisfar: familiariss: Oswino.

Divisio reg: Northumbr: causa odii inter Oswi & Oswinum.

S. Aidanus episcopus studebat conciliare animos Oswi & Oswini. Pag. 178.

Exactis in regno 7. annis quiete, duos postremos inquietos habuit. Nam Oswi omnibus modis agebat, ut, extincto Oswino, solus in Northanhumbr: regnaret.

Oswinus cum exercitu occurrit Oswio in Wilfarefdune, sed postea volens declinare effusionem sanguinis, noctu, solo comitatus Tondhere, Tylfii filio, in Gethlingum secessit ad domum Hunwaldi ducis, cui prædictum vicum & multa alia prædia donaverat, atque ab hoc fidum sibi autumaverat.

Hunwaldus Oswinum prodidit Oswio.

Oswius clam noctu Ethelwinum, domus suæ procuratorem, ad Hunwaldi domum cum armata manu misit, qui eo veniens Oswinum interfecit.

Tom. 3.

P

Tilfus,

Pag. 177.

Autor operis fuit aliorum, ut ipsemet testatur, prior de Wimundesham.

Filius, Tondheri pater, Oswinum, impotem juvenem, in domo sua nutrit et docuit.

Oswinus à latere perfossus lancea obiit anno reg: ejus nono, 13. Cal. Septembr: in loco, qui dicitur Gethlingum, anno D. 651°.

Tondhere, Tillsii filius, obtulit se pro Oswino percutiendum, & postea cum rege suo occisus est. Sic Lilla, regis Edwini miles, ficarii dolum prævidens, sese mucroni fideliter opposuit, a dominum suum liberans, viriliter occubuit.

Regina Eanfleda, propinqua Oswini, postulavit à rege Oswi, ut donaret ibi locum monaster: construendo. Quo concesso, constructum est in Gethlingo monasterium, cui præfuit Trumhere jure abbatis, vir nat: Angl: sed ordinatus & edoctus à Scottis, qui & propinquus erat regis occisi. Qui vero postea sub rege Wulphero in provint: Merc: Lindisfarorum & mediterraneum Anglorum episcopus effectus est.

Corpus Oswini ab eis, qui truncaverant, delatum est ad ostium Tinæ flu: ibique in oratorio S. Mariæ sepulturæ traditum. In quo loco virorum illustrium mag: multitudo congregata erat, qui sub ordine regulari divino cultui serviebant. Qui quidem in tantam excreverat honoris eminentiam, ut si quis per infra jacentem provint: in fata concessisset, ad eundem locum pro reverent: & honore religiosæ gentis tumulandus deferretur.

Hynguar & Hubba hos monaster: destruxerunt. Monachi metu percut: fugerunt ad quandam ecclesiolam in fundo suo, quam S. Cathobertus dedicaverat. Quo comperto, Dani ipsam eccl: & omnes qui in ea erant, igni succenderunt, & omne loci nobilis ædificium in campi planitiem redegerunt.

S. Aidanus episcopus non plus quam duodecim dies post occisionem regis Oswini, quem amabat, supervixit, id est, prid: Cal: Septembr: de seculo sublatus.

Ex libello de translatione S. Oswini.

Ostium Tinæ flu: locus ab incolis regionis ob eminentis rupis securitatem ab hostibus celebrius frequentatus.

Jacuit pene neglectum corpus Oswini regis usque ad tempora Tostii comitis, & Egelwini episcopi.

Erat autem Tostius ducis Cantia: Godwini filius comes Northanhumbri: Sywardo comiti succedens, non testamenti beneficio sed S. Edwardi regis dono.

Eadmundo

Oswinus martyr apparuit in somnis ædituo veteris eccl: S. Mariæ de Tinemuth.

Juditha, uxor Tostii comitis, persuasit Egelwino, ut quæreret Oswini corpus.

a F. dominumque suum.

Inventio

Inventio corporis S. Oswini martyris anno ab ejus passione 414. anno D. 1065. quinto Id. Martii.

Anno eodem quo corpus S. Oswini translatum est, Thostius comes, Angl: reg: expulsus, apud Balduinum, Flandrensem comitem, cujus filiam sibi matrimonio copulaverat, exulavit. Et sequenti anno Haroldi, regis Angl: & fratris sui, gladio cum Norreganorum rege Haroldo in loco, qui tunc Stanforbrid, nunc vero Pons belli dicitur, occisus est.

Pag. 180.

Stene-
forde.
Pons
belli.

Thostio comite præscripto, hereditas ejus ad fiscum devoluta est.

Gul: rex dedit comit: Northumbr: **Rodberto de Mulbray**, viro stemmatum longa serie generoso, statura quidem procero, & militaris probitatis elegantia glorioso.

Rodbertus Mulbray cepit Oswinum excolere, & eccl: in qua ejus corpus requiescebat, quia infra ambitum ejus castri de Tinemuth erat fundorum & prædiorum copia, donavit, & monachos de S. Albani monaster: assumptos inibi collocavit. Cujus tamen monaster: de Tinemuth initia, ut dicitur, comes Thostius jecerat à fundamentis. [Tinmouth monaster: fundatum.]

Corpus Oswini translatum in novum monasterium de Tinemuth anno D. 1110. 13. Cal. Septembr.

Insula Coquedi flu: ostiis præjacens distat 20. pass: mil. à Tinemuth.

Novum castellum olim Monkecester dicebatur.

Rodbertus tribunus militum Gul: bastardi regis.

Nigellus de Albeneio unus ducum

Lelandus.

Gul. regis cum esset in partibus Northumbr: Nigellus de Walle miles in eodem comitatu propinquus & charus Nigello Albeneio.

Nigellus duxit filiam & heredem Malbreiorum, unde, relicto Albeneii nomine, ille & ejus progenies Molbreii dicti.

Leowricus puer regnante Stephano piscator in monaster. S. Oswini inter piscandum Scardeburgæ captus, quo tempore Ranulphus, comes Cestrensis, summo mane superveniens, die quadam villam ipsam de Scardeburg armata manu confregit, & rapinis vastavit, ac inter ceteros captivos Leowricus Maltonam in vinculis ducitur &c. Ut Leowricus ope S. Oswini liberatus sit à vinculis.

Ruelendus prior de Tinemuth.

Pag. 181.

Robertus de Gorham abbas S. Albani.

Faramannus institor novi castelli.

Potentum de Northumbr: potentiss: Odinellus de Umframvilla ad castelli sui refartienda tecta indebitis exactionibus vicinos suos compellebat, & in ceteros colonos maxime S. martyris Oswini. Ausum autem tanti sceleris fovebat impunitas, hinc quia Odinellus præpotens erat, hinc quia filiam

a An inter ?

P 2

ejus

ejus matrimonio sibi copulaverat, qui magistratus regios in Angl: gerebat, cujus autoritate talia præsumebat.

Erat autem in Colebrigia civitate satelles regius, qui nec deum timebat, nec S. martyrem Oswinum reverebatur. Hunc jussit Odinellus rusticorum de Wilum possessiones invadere. Erant enim coloni S. marty: Oswini de Tinemuth, & non longe distabant à castello, ut vel sic eos compelleret venire ad ædificationem castelli.

Gervasius, abbas Westmonaster: Stephani, regis Angl: filius.

Steneleia villa.

Boldune villa.

Villa de Edenesburc.

Pag. 182. vacat.

Pag. 183.

Henricus comes de Lancafter & de Leycester fenescallus Angl:

Gul: de Brewouse dominus honoris de Brembre & de Gower. Aimer de Valaunce counte de Penbroke, dominus de Weins & de Montinakes.

Ex registro Henrici Prioris a.

Secunda combustio Cantuar: ecclesie anno D. 1174.

Initium ord: Prædicatorum anno D. 1200.

Initium ord: Minorum anno D. 1210.

Transitus Di. Edwardi, filii Henr: 3. versus terram sanctam anno D. 1269.

Nativitas Gilberti, filii comitis Glovern: vii. Id. Maii anno D. 1291.

Obitus Gilberti, comitis Glovern: 8. Id: Julii anno D. 1295.

Obitus Petri Gaverston 13. Cal: Jul: anno D. 1312.

Obitus Gilberti, filii Gilberti, comitis Glovern: 8. Cal: Jul: anno D. 1314.

Cassatio ordinis templariorum in concilio Viennensi prid: Non: Maii anno D. 1312.

Obitus Thomæ, comitis Lancaftere, 11. Cal: Apr: anno D. 1321.

Obitus Edmundi, comitis Arundel, 15. Cal: Decembr: anno D. 1326. Obitus Hugonis, filii Hugonis, Dispensar 8. Cal: Decembr: eodem anno. Obitus Hug: Dispensar, comitis Wintoniæ, 8. Cal: Decembr: eodem anno.

Obitus R. de Mortuo Mari, comitis March: apud Westminster vigil: S. Andreæ anno D. 1330.

Bellum navale apud Suyne in festo nativit: S. Joan: Bapt: anno D. 1340.

Bellum de Crefcy 20. Aug: anno D. 1346.

Pag. 184.

Obitus quorundam archiepiscoporum Cantuar:

Obitus Di. Roberti Winchelsey, archiepiscopi Cant: apud Oteford 5. Id. Maii anno D. 1313.

a Cant: subintelligendum.

Ob:

Ob: Walteri Reynold, archiepiscopi Cant: apud Mortelak
16. Cal. Decembr. anno D. 1327.

Ob: Simonis Mepham apud Maghefeld 12. mens. Octobr:
anno D. 1348.

Ob: J. de Offord Cantuar: eccl: electi, confirmati apud
Totenhaule 20. Maii anno 1349.

Ob: Thomæ Bradwardine 26. Aug. anno D. 1349.

Ob: Simonis Iselep 26. Apr. apud Maghefeld anno D. 1366.

Memorandum quod fratres Minores anno D. 1224. introi-
erunt Angl: & benigne à rege Henr: sunt suscepti, & Can-

tuar: collocati fuerunt in Wyzch: & London: apud Cornehul.

Et anno D. 1269°. & anno sequenti Joannes Digge emit
insulam vocatam Bynnewyzth in Cantuaria, & locum portæ
super Stonestrete ad opus fratrum Minorum, & tempore oportuno
transtulit fratres in illam.

Nomina archiepiscoporum Cantuar:

Pag. 185.

Augustinus sedit 16. annis. Vacatio nulla; quia vivens ordinavit Laurentium.

Laurentius sedit 5. annis. Vacatio nulla; quia Mellitus statim successit.

Mellitus 5. annis. Vacat: n.

Justus 13. Vacat: n.

Honorius 18. Vacat: anno 1. mens: 6.

Deus dedit 10. annis. Vacat: 3. ann:

Theodorus 22. Vacat: an: 1.

Brightwaldus 37: mens: 6. diebus 14. Vacat: n.

Tatwinus 3. Vacat: n.

Nothelinus 5. annis. Vacat: n.

Cuthbertus 17. Hic primus in eccl: sua sepultus, & omnes successores præter Jambrithum.

Bregwinus 3. ann: Vacat: n.

Jambertus 27. Vacat: n.

Adhelardus 13. Vacat: n.

Wulfredus 38. Vacat: n.

Fleogildus 3. mens: Vacat: 2. ann.

Eolnohetus 11. Vacat: n.

Æthelredus 18. Vacat: 2. ann.

Plesmundus 34. Vacat: n.

Aldehelmus 9. Vacat: n.

Wulfelinus 13. Vacat: n.

Odo 24. Vacat: n.

Dunstanus 27. Vacat: n.

Æthelgarus 1. mens: 3. Vacat: 1. ann:

Siricus 5. Vacat: n.

Aluricus

JOANNIS LELANDI

- Aluricus 11. Vacat: n.
 Elphegus 6. mens. 8. Vacat: 1. ann.
 Livingus 7. Vacat: n.
 Egelnothus 18. Vacat: n.
 Eatfinus 11. Vacat: n.
 Robertus 2. Vacat: 2. ann.
 Stigandus 17. Vacat: 2. ann: *Iste primus in habitu clericali archiepisc: suscepit, & postea 3. de causis per cur: Ro: depositus: primo, quia exulante Roberto archiepisc: una cum episcop: Winton: suscepit. 2º. quia pallio Roberti usus est. 3º. quia pallium emit à quodam apostata, qui se gessit pro papa.*
 Lanfrancus 19. Vacat: 5. ann:
 Anselmus 16. Vacat: 5.
 Radulphus 8. mens: 6. Vacat: ann: 1. mens: 1. d: 16.
 Gulielmus 13. mens: 9. Vacat: ann: 1. mens: 1. d: 14.
 Theobaldus 22. mens: 4. Vacat: ann: 1. mens: 1. d: 16.
 Thomas 8. mens: 6. d: 18. Vacat: 2. ann: mens: 5. d: 28.
 Richardus 10. ann: mens: 13. d: 16. Vacat: ann: 1. mens: d: 30.
 Baldewinus 5. ann: mens: 11. d: 5. Vacat: 2. ann: mens: 11. d: 4.
 Hubertus 11. ann: mens: 8. d: 6. Vacat: ann: 1. mens: 11. d: 4.
 Stephanus 21. ann: d: 23. Vacat: ann: 1. mens: 4. d: 23.
 Richardus Magnus 2. ann: Vacat: ann: 1. ebdom: 18.
 Edmundus 8. ann: Vacat: 3. ann: mens: 2. d: 3.
 Bonifacius 26. ann: mens: 6. d. 18. Vacat: 2. ann: ebdom: 10. d: 3.
 Robertus de Kilwarby circiter 6. ann: Vacat: 44. sept: d: 3.
 Frater Joannes de Peccham 13. ann: sept: 45. d: 5. Vacat: ann: 1. mens: 9. d: 16.
 Robertus de Winchelsey 18. ann: mens: 8. d: 17. Vacat: per 8. mens: & d: 19.
 Walterus quondam Wigorn: sedit 13. ann: mens: 11. d: 3. Vacat: 6. mens: 3. sept: d: 1. usque 6. Cal: Ju: anno D. 1328.
 Simon de Mepham 5. annis, mens: 4. d: 17. Vacat: 4. mens: d: 10. usque ad 11. d: Febr: anno D. 1333.
 Joannes quondam Winton: episcopus 14. ann: mens: 6. 3. sept: d: 4. Vacat: 3. mens: & 11. d: usque ad 26. Novembr: anno D. 1348.
 Joannes de Ufford electus Cantuar: sedit confirmatus 6. mens: & 6. diebus. Vacat: 2. mens: d: 3. usque ad 18. Jul: anno D. 1349.
 Thomas Bredwardine sedit 5. sept: d: 4. Vacat: mens: 4. d: 2. usque ad 18. diem Decembris anno D. 1349.
 Simon de Iselepe 16. ann: mens: 4. d: 13. usque ad 26. Apr: anno D. 1366. Vacat: mens: 6. sept: 3. d: 4. videlicet à 6. Cal: Maii usque Nonas Septembr: anno supradicto.
 Simon de Langham primo abbas Westmonaster: 2. episcopus

pus Eliensis, 3. archi: Cantuar: fedit 2. ann: sept: 3. usque ad 5. Cal: Decembr: anno D. 1368. Hic vero electus ab Urbano 5. in presbyterum Card: 10. Cal: Octobr: anno prædicto, & 5: Cal: Decembr: anno prædicto dimisit iurisdic: Cantuar: eccl: Sedes vacat 7. sept:

Gulielmus de Whitelesy, episcopus Wigorn: translatus ad Cantuar: per Urbanum 5. fedit 5. ann: 8. mens: diebus 14. qui obiit 8. Id: Jun: anno D. 1374. Vacat: 11. mens: 3. sept: d: 3. usque ad 4. No: Maii anno D. 1375.

Tunc venit Simon de Sudbyri, primo episcopus London, translatus per Gregorium 8. ad Cantuar: eccl: fedit 6. ann: 5. sept: 6. d: & 13. Junii, & anno Domini 1381. juxta turrim Londini per populum, contra dominos insurgentem, decapitatus fuit. Sedes vacat 6. mens: 2. sept: d: 5.

Gulielmus Courteney, filius comitis Devonæ, primo episcopus Herefordensis, 2º. London: 3º. Cantuar: fedit 15. ann: 5. sept: d: 5. Vacavit sedes 7. sept: & d: 1.

Thomas Arundel, filius comitis Arundele, 1º. episcopus Eliensis, 2º. archiepiscopus Ebor: 3º. Cantuar: Sedit 18. ann: usque 11. Cal: Mart: anno D. 1413. Vacavit sedes anno prædicto usque ad 11. Cal: Mart:

Successit Henr: Chicheley, antea episcopus Meneven: 12. d: Mart: anno D. 1413.

Nomina Sanctorum requiescentium in Cantuar: ecclesia.

Pag. 188.

Martyres.:	S. Alfricus.
Sanctus Ælphagus.	S. Athelgatus.
Sanctus Blasius.	S. Ciricus.
Sanctus Salvius.	S. Wulfredus.
Confessores.	S. Athelredus.
Sanctus Dunstanus.	S. Wulfelmus.
S. Odo.	S. Celnothus.
S. Wilfridus.	S. Fleogildus.
S. Anselmus.	S. Athelinus.
S. Audoenus.	S. Wulganius.
S. Cuthebertus.	S. Siburgis virgo.
S. Athelardus.	S. Lanfrancus.
S. Bregwinus.	Ediva regina.
S. Plegmundus.	

Edwardus 3. concessit Simoni Iselep, episcopo Cantuar: ut uniret prioratum de Dovor prior: eccl: Christi Cantuar: hac lege, ut nullus esset prior de Dovor, nisi ex numero monach: Cantuar:

Henricus 3. charta sua concessit, ut liceret episcopo Cantuar: testamentum condere.

E quodam

E quodam registro, sive indice bibliothecæ Cantuar:

Tractatus Gilberti, episcopi London: super istud, "Sunt duæ oliuæ."

Ivo Carnoten: de veritate sacramentorum Christi & eccles:

Albericus de computo lunæ.

Libellus Bedæ de Arithmetica.

Balduinus Cantuar: de sectis hæretic:

Benedictus monachus de computo. Eiusdem libellas de augmento & detrimento lunæ.

Mr. R. Pluto versifice de summo bono. Liber eiusdem, Unde malum.

Idem de gradibus virtutum.

Idem de virginitate.

Idem de bono mortis.

Idem de loco & tempore.

* Liber regum Baldwini.

Epitaphium S. Anselmi.

Martinus de 4. virtutibus.

Epistolæ Symmachi.

Epistola Gualteri de Mauritania ad Hugonem.

Omeliæ Hucarii Levitæ in diebus Dominicis & præcipuis.

Historia Anglicana vetus. apud Talebotum.

Sententia probi iudicis.

Epistola Eucherii episcopi de situ Judeæ.

Chronica Jordani episcopi Ravennaten: de rebus gestis Gotthorum.

Itinerarium Antonini.

Expositiones Odonis super vet: testam:

Suetonius 1^s. de gestis imper:

Suetonius secundus.

Chronica Eusebii Salamonis.

Chronica Gervasii, monach: Cantuar:

Historia Hibernica, autore Giraldo.

Historia Radulphi de Diceto.

Sermones Elmeri, Prioris Cantuar:

Pag. 190. Triphonia ecclesiæ.

Musica Salamonis.

Joan: Damascenus ad Tegni Galeni.

Aphorismi Joan: Damasceni.

Isagoge Joan: Damasceni.

Alexander Sophista de medicina omnium membrorum corporis humani.

* * Genetiæ Cleopatrz ad Theodatam.

Liber Aristarchi & Justi medic: tractans de virginibus.

✎ Liber Aluredi de custodiendis accipitribus.

a Sic, cum asterisco.

Liber

Liber Soratii medici ad Cleopatram reginam de mulieribus.
 Liber Secundi Philosophi.
 Cyprianus martyr de coena nuptiali.
 Gratianus de Urinis.
 Arturus de Alkimia,
^A
 Elredus abbas de amicitia spiritali.
 Dicta Aquilæ.
 Ortographia Alex: Necham.
 Chronographia Nicephori episcopi Constantinop: ab Adam
 usque ad Freder: imper:
 Pompeius de accentibus super Donatum.
 Historia de lege & natura Saracenorum.
 Odo Prior de moribus eccl:
 Donatus de arte metrica.
 Marbodius de ornamentis verborum.
^a
 Ars notoria.
 Tractatus Odonis, abbatis de Bello, in libros regum.
 Sermones Alex: Necham & concordantiæ.
 Allegoriæ Ifidori super Genesim.
 Pomerius de vita activa & contemplativa.
 Cassiodorus de eloquentia.
 Regulæ Ciconii.
 Joan: Saresbiriensis de statu curiæ Ro:
 Expositiones Rabani de agno Paschali.
 Athelardus de natural: quæst: secundum Arabicos.
 Anselmus de monte humilitatis.
 Chronica Ifidori, id est, floscula bibliorum.

Pag. 191.

Branketre villa in Estfax.

Pag. 192. vacat.

Mr. Talebote made this annotation in the front of Orofius Pag. 193.
 historie, that he lent me, translatid out of Latine in to Saxon
 tunge: Rex Ælfredus Orofium interpretatus est, & Boëtium,
 & Bedam de historia ecclesiastica Anglorum.

Ælande yn Saxon an isle now in Englisch.

Flan in Saxon sagitta Latine.

Ƴer in Saxon vir Latine.

^p
 Ætheling in Saxon regius juvenis Latine.

Ƴomerus Ƴe scop speotelicoft.
 Cealde frigidus.

^u
 Hatē flu:
 Hearge templum.
 Tom. 3.

Q

Owte

JOANNIS LELANDI

Owte of an old Saxon booke caullid of summe
the old Englifch Historie.

Cæfar firft faught with the Britans yn Kent.
Then he paffid over the Tamife about Yealingaford.
And he faught after about Cynnceafter, now caullid Ciceafter.
Virtgeorne.
Æglesthrep.

Hengeft fout with the Britons at Creacanford in Kent.

Talebotus hæc fcripfit in margine.

Crea flu: intrat Tamefim inter Dartford & Erith, fed pro-
pius Darteford. Ejus fons eft ad Orpington. Super eam
funt Sainct Mary Crey, Powles Crey, Northecrey, Bekkef-
ley, & Creaforde.

Ciffa cam to Kymenes ora.

Andredeslea.

Mearcredesburne.

Ælla and Ciffa got Andre-
desceafter.

Serdicesfora.

Portefmutha.

Natanleaga.

Cerdicesforde.

Cerdicesleage.

Ƴhte ealande.

Ƴhtgarabyrig.

Searoburh,
aliasibidem
Searbyrig.

Anno D. 552. Kinric faught
with the Britons by Searoburh,
and tooke it.

Ceaulin faught with the Bri-
tons at Beranbyig. Talbot
here notid Banbyri.

Deorham.

Ƴneocæftra.

Gleauceafter.

Cyrenceafter.

Bapanceafter.

Ƴoodesbeorg. Heere notid
Talebot Woddebridg.

Dorkeceafter fuper Tamefim.

Æfcesdune. Talbot writ
heere, Afchdune foreft in
Southfax.

Bradanford prope Avon] in

Talebor.
Willshire, nunc Bradford.

Heortforda.

Elige.

Biedanhearde.

Ealdorman.

Beorhford. Talbot heere writte

Burford.

Axanminftre.

Seccandune.

Hreopandune.

Ottanforda.

Saxones

Eald fexe.

Cant pare. Talbot, viri Cantii.

Sceppige.

Carrum.

Ƴeft Ƴealas. Talebot, Corne-
walle.

Angel land.

Francland.

Hengefterdune. Talebot, quafi

Hengfton.

Hamtune.

Hrofeceafter.

Tenet infula.

SandƳic.

Eoferpicceafter.

Scireburnan.

Ƴintanceafter.

Snotengaham.

th

Ƴeodforda.

Readingum.

Bafingun.

Pag. 195.

Meretun.

Meretun.
w
ŷiltune.
Hreopedune ſuper Trentam.
Exanceaſtre.
Ecbrightheſtane.
Sealpuda. Selwood.
*Hreopedune in Northumbre.
Tinan flu:
Eðandune. Talbot here noted Edington.
Cýrenceaſter.
Fullanhamme.
Cornpealum. Cornewal.
Bunan. Bononia Galliaꝝ.
Limene muðan.
Midletune.
Apulre.
Fearnhamme.
Ælcumford.
Cumpæder. Compater.
Pedregan.
Sefern flu: Sabrina.
{ ŷeſtreceaſtre on ŷirchalum.
} Legeceaſtre.
Merefig flu. Merſey.
Ciſſeceaſtre. Chicheſter.
Ligenan flu: apud Ware. Talebote. Latine dici poteſt liquentia.
ŷinburnan.
Baddanbyrig prope ŷinburnan.
Creacgelade.
Temefe flu: Tameſis.
Oxnaforde.
Heortforda.
Mealdune on Eaſtſexe.
ŷitham. Witham in Eaſtſex.
Ligean flu:
Ligreceaſter. Leyceſter.
Hocenorten. Hokenorton.
* Hereforda. Hereford.
Buçcinga hamme.
Bedaſforda.
Hamtune pro Northamtune.

Beardanigge. Bardeney.
Bremesbyrig.
Teotenheale. Totenhaul, nunc Tetnaul college, non procul à Woulnor hampton.
Scergate.
Bricge. Bridgnorth.
Stæfforda.
Tamapeordige. Tameworth.
ŷering picum. Warwic.
Cyricbyrig.
ŷeardbyrig.
Rumcofan. Runcorn.
Deoraby. Darby.
Cingeltune. Kingſton.
Hunbran ea. Humba flu:
Ligeraceaſtre. Leirceaſtre.
Lindcylne. Lincolnſhir.
Snotinga hamme.
Stanfordeac.
Deoraby.
Cumbralande.
Tame. oppidum.
Bedanforda.
Kirtlingtune.
Denafcire.
Cridiantune.
Abbandune.
Seolefigge. inſula.
ŷiltuneſhire.
Sudhamtune.
ŷiltuneſhire.
Portlande.
Nipanminſtre at Winceſtre.
ŷerham. Werham.
Sceaſtesbyrig.
ŷecedport.
Gypeſpic.
ŷigerna ceaſtre. Wiceſtre.
Buruh. Now Peterburgh.
Bebbanburuh. Banburuh.
Lindeſige. Lindeſey.
Lundenbyryg.
Bernette.
Andeferan. Andover in Hamtuneſhir.
Q 2 Defenan-

* Pag. 196.

opera Ælfledæ, principis Merciorum.

Pag. 198.

* Pag. 197.

- Defenanshire. Devonshire.
 Norðpealun.
 Ƴecedport.
 Penpiðsteort.
 Tamérmuðan.
 Lydanforde.
 Ordulfes mynstre Tæfingstok.
 Frommuthan. The haven and
 gulf at Pole.
 Ƴitland. Vectis.
 Meopægan. Medwey flu:
 Legeceastre. Chestre.
 Monig. Monige. Now Anglesey with
 owt faile.
 Defenifces Folces. Devon-
 shir people.
 Peonno.
 Exanmuthan.
 Searbyrig. Sarésbyri.
 * Pag. 200. Deodforda. Theodford.
 Norðpic. Norwich.
 Denemarc.
 Frið stole.
 Bearrucscire.
 Readingon.
 Pag. 199. Ƴealingaforda.
 Æsceldune.
 Cynetan. Kenet flu.
 Ƴinceastre leode.
 Scrobbesbyrigshire.
 Ciltern hilles in Bukenham-
 shir.
 Stane. Stanes on the Tamise.
 Grantabrycshire.
 Ƴildan Fennes. The wild
 fennes.
 Deodford. Thetford.
 Oxenafordscire.
 Bucingahamshire.
 Ufan flu:
 Bedeforda.
 * Steorte. Temesánforde. Talbote. 2.
 pass: milibus supra S. Neotes.
 Brendon.
 Heortfordscire.
 Huntadunscire.
- Suðesexe.
 Hæsting.
 Suðrige.
 Ƴiltuncire.
 Cantpareburuh. Canterbury.
 Genesburuh. On Trentryver.
 Ƴætlinga stræte.
 Baþan. Bathe.
 Grenapic. Nunc Grenewich.
 Eadperde and Ælfrède. Sunnes
 to king Ethelrede.
 Cnut. Canutus rex.
 Æaldelmesbyrig.
 Fitburgum.
 Cosham.
 Cregelade.
 Ƴeringpic.
 Scrobreton.
 * Bregentford. Alias Brent-
 ford ibidem.
 Medpege flu.
 Ægelesford.
 Assandun.
 Olanege. Olney.
 Glestingabyrig.
 Dene mearce. Denmark.
 Dene mearcon.
 Cyringceastre.
 Ðurcil. Turkillus.
 Ramefige. Ramesey.
 Elig byrig. Ely.
 Heofelhamme.
 Ƴihracestre.
 Leominstre. Limestre.
 Bosanham in Southsax.
 Æadulfefnesse in Estsax.
 Derenta muthan. Dertemuth.
 Ospig abbas of Ðornige.
 Ƴulfnod abbat on Ƴest myn-
 stre.
 Abutan Penpid * steort. About
 Penwith streate in Corne-
 wale.
 Hæstingan. Hastings.
 Butse carlars. Botemen or
 shipmen. Suð ge

Suð ge þeorce. Southwark.

Hris. Rhesus.

Dunres dæg. Thursday.

Cofantreo. Coventre.

Vincelcumbe.

Eoforwic. York.

f

Eovelhamme.

Gemot. Talebot inde Mootchaul.

Dic. Fofla.

Portafchið. Portafchith in Wales.

Cradoc Griffines funne.

The lorde Welles lande descendid to fyve doughters thus Pag. 201.
 maried, to Willoughby, to Meres, to . . . . .

. . . . .

Pag. 202. vacat.

Pag. 203, 204. *aliquot Angliæ partium borealium descriptionem exhibent. Sed hanc nuper edidimus pag. 125. Vol. VII. Itinerarii Lelandi, quod vide.*

Ex genealogia comitum Uerovicensium.

Pag. 205.

Dunwallo, rex Britan: genuit Bellinum, qui Gurwinte regem genuit.

Guthelin rex à Gurwinte tempore Alexandri Mag. He put the laste syllabe of his name to Cair, and so namid the towne Cairline. But soone after his dethe the Saxons destroyed it.

Guiderius King ennemy to holy chirche reparid the towne of Warwik.

Gwair the consul of King Artures blode enlargid the town of Werwik, and namid it Cairguer of his owne name.

Constantine of Britaine, graundfather onto King Arture, reedified the same towne, and named it Cairumber: but that endurid but a litle while.

Waremunde, king of the Merches, a Saxon, reedified Werwik destroyed by the Saxons. Weremund was the sunne of Witleg, the sunne of Wagon, the sunne of Frithgate, alias Bealdag, the sunne of Woden. And of this Waremunde Werwike berith the name.

Arthgal the first erle of Warwike in the dayes of king Arture, and was one of the rounde table.

Then was Morvide the nexte in succession, and Merthrude. This Arthgal tooke a bere in his armes, for that in Britisch foundith a bere in Englisch.

Ealfleda, doughter to king Ealfrede, alias Alurede, that toke his

his croune of Pape Leo at Rome anno D. 872. This Aluredede buildid the univerfite of Oxforde. Elfleda was countes of the Merches. She reftorid Warwik deftroied by the paganes.

Pag. 206.

Rohunde erle of Warwike father to Felice.

Gui was erle of Warwike by Felice his wife.

Ranburne was funne to Gui and erle of Werwike.

*The erles of Warwike after the conquete of
William the baftard.*

Roger of Beaumont in Normandie had ii. funnes, Roberte creatid erle of Leirceftre, and Henry erle of Warwik. The afore faid Roberte helde of the French king the counte of Melente.

This Henry, erle of Warwike, had to wifes, Margarete, daughter and heire on to Turkilde, erle of Warwike.

This Henry made the priory of S. Sepulchres in Warwike.

Henry had by Margarete 2. funnes, Roger and Henry, after erles of Warwike.

Roger, erle of Warwike, had by Gundrede his wife iii. funnes, William, Walarane, and Henry, wherof the ii. firfte were erles of Warwike.

This erle Roger enriched the priory of S. Sepulchres.

William counte of Warwike foundid the hospital of S. John the Baptifte of Werwik, and died with owt iffue.

Then was Walerane, brother to William, erle of Warwike, and had a funne caullid Henry.

This Henry had Thomas erle of Warwik, and Margery a daughter, that after was countes of Warwike.

Pag. 207.

Thomas, erle of Warwike, fun to Henry, had no iffue by Helene his wife, daughter to the countes caullid Longa spata.

Margery, fifter to Thomas erle of Warwik, and daughter to erle Henry, was countes of Warwik. She had ii. housebandes, one John Marfcalle, and after hym John de Placetis, and they bothe were erles of Warewike by the title of their wife.

Marfhalle erle of Warwike.

Placet erle of Warwike.

William Mauduit was after erle of Warwike, and lorde of Hanflape.

This William Maunduit was funne and heire to Alice Mauduit, dowgter to Walerane erle of Warwike.

William Maunduit, lorde of Hanflape, and erle of Warwike, had by Ales countes Ifabelle, after countes of Warwike.

Here

Here folowith the descent of the Beauchampes, emonge whom William lorde of Elmeley, husbande to Isabel Maunduit, was the first erle of Warwik of that name.

King William conqueror enriched many nobles of his kinne, emong whom Gualterus Beauchampe was one.

Walter Beauchampe had to wife the doughter and heire of Talbot, of whom he begot many sunnes and doughters; wher of the eldest was William, caullid king of the weste parties, by cause the people ^a of times rebellyd.

William Beauchampe had to wife the doughter of the erle of Melente, and had issue ¹ William by her. Pag. 208.

This ¹ William had to his firste wife the doughter of Syr William of Breons. And after he hade Maude of S. Hilarie, by whom he had Walter lorde of Elmeley by right of his wife.

This William had also on to his wife Ifabelle, doughter and heire to Sir William Maunduit, erle of Warwik; of whom he begat many sunnes and doughters, wher of his eldest, caullid William, was erle of Warwik by right of his mother, and one of his sifers was married to Barptoleme of Sudeley.

William Beauchampe, erle of Warwike, sunne to William and Ifabelle, had to wife Maude, doughter to Sir John Fitz Geffrey, by whom he had many children, especially 2. sunnes, Roberte and Guy.

Robert dyed with owt issue.

Guido his brother was erle of Warwike, and had to Wife Alice, doughter to Sir Rafe of Tony, by whom he had issue John and Thomas. John lyith buried at S. Paulis in London before an image of our lady.

Thomas erle of Warwik had to wife Catarine, doughter of the erle of Marche, be whom he had many childerne, wher of the eldest was Thomas. Thomas the father, husbande to Catarine, made the new chauncelle at S. Maries in Warwike.

Thomas the sunne erle of Warwik had to wife one of the doughters of the lorde Ferrares, by whom he had issue one Richard. This erle Thomas enrichid the college of Warwike with great giftes. Pag. 209.

Richard, erle of Warwik, holding landes yn Fraunce and Normandie, had to his wife Elifabeth, doughter to Syr Thomas of Berkeley, by whom he had 3. doughters, Margarete, Elenor, and Elifabeth.

Elifabeth countes being deade, he tooke to wif the lady Elifabeth Spensar, of whom he begot a sunne caullid Henry, and one doughtter namid Anne. This Richard foundid the new lady chapelle on the south side of our lady chirch at Warwik.

a Sic.

Henry

Henry the firste duke of Warwike. He dyed with oute issue.

Anne sifter on to Henry succedid, which was married to Richard, the eldest sunne of the erle of Saresbyri, and he was erle of Warwik by his wife.

This Anne had ii. doughtters. The first was married to the duke of Clarence. The secund to prince Edward that was slayn at Twekesbyry felde: and after to king Richard the third.

Margareta de Beauchampe was the firste daughter by the aforesayde Richarde erle of Warwike by his firste wife, daughter to Syr Thomas lorde of Berkeley. Which Margarete was married to John Talbot erle of Shrobbesbyri, who had issue John Talbot vicounte Lisle, that was slayne yn Normandie with his father.

Pag. 210. John Talbote vicounte Lisle, slayne with his father erle of Shrobbesbyri in Normandy, had to wife Johan, daughter and heire to Thomas Chedder, by whom he had issue Thomas and Elisabeth.

This Thomas vicounte Lisle was slayne at Wotton under egge in Glocestreshire, and leste no issue.

Elizabeth John Talbote vicounte Lisle doughtter was married to Syr Edwarde Gray vicounte Lisle, which had issue John and Elisabeth.

John Gray vicounte Lisle had to wife Morelle, daughter to Thomas duke of Northfolk, by whom he had issue.

Pag. 211, 212, 213. vacant.

Pag. 214.

[*b* Hæc epistola scripta fuit per Johannem Shepreve, quondam socium corporis Christi collegii in Oxon. impressa Oxoniæ per Josephum Barnes. *Et hodie Ms. bib. eadem.*]

[*a* *Hippolitus Ovidianæ Phædræ respondens.*

Reddo tibi miseræ quam das mihi, Phædra, salutem,

Si dici possit res male sana salus.

Sic etenim salvere jubes, ut perdere quæras,

Utque simul perdi, te scelerata, velis.

Cum tua privigni tetigisset epistola dextram,

Promisit titulus quæ meliora forent.

Nomen, Phædra, tuum vidi, legique libenter.

Spes mihi de tanto nomine magna fuit.

Speravi te digna parens. Nam tu quoque semper

Dum recte faceres es mihi visa parens.

Speravi patre digna meo, qui te sibi junxit,

Solvendamque dedit te violante fidem.

Speravi patre digna tuo, qui Gnosia regna

Multiplici clarens nobilitate regit.

Denique speravi supremo digna tonante,

Quem *c* pater ille fertur habere patrem.

a A quamam manu sint ista que sequuntur usque ad pag. 217. non liquet.
b Hæc nota marginalis tota est a manu Burtoni, exceptis ultimis quinque vocibus, quas adposuit Antonius à Wood. *c* Sic.

Tot mihi nominibus speranti prospera foedus
 Imposuit casto nomine tectus amor.
 Obstupui, fateor, corpus frigescere coepit;
 Diriguere pedes, intremuere manus.

Unde nephas ^a * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *
 * * * * * * * *

^b Cum tuam confidero erga amicos liberalitatem, Wallice *Pag. 216.*
 charissime, non possum non gaudere, cum me talem socium
 forte felici nactum fuisse comperio. nec immerito, cum,
 juxta Ciceronis sententiam, nihil tam dulce est quam aliquem
 habere amicum, cum quo sic omnia audeas loqui, ut tecum.
 Nec aliter sane de te judicare, qui te satis noverit saltem,
 quisquam potest existimo

laudare alliaenas.]

^c *Sententiae ex antiquis scriptoribus."*

Pag. 217.

- Horat. Venimus ad summum.
- Hesiodus. Principium dimidium totius.
- Tullius. Sus Minervam.
- Pythag. Adversus solem ne loquitor.
- Plutarch. Qui sese non habet, Samum cup.
- Cicer. Praestat habere acerbos.
- Terent. Quot homines tot sententiae.
- Verg. Non omnia possumus omnes.

^a Desunt reliqua. Et quidem pagina 215. nihil continet quam aliud exemplar, itidem imperfectum, eorundem carminum ab eodem calamo exaratum.
^b Eiusdem Shepravi hoc etiam esse epistolium censeo, licet forsitan non sit adeo emendatum. ^c Hac verba addidi. Sententias autem istas (quarum plerisque in Autographo praefigitur asteriscus) ex optima nota auctoribus ideo collegit Lelandus, quia in easdem commentarium Grammatico-Criticum scribere atque edere in animo habuerat. Eo nimirum modo quo & postea apophthegmata congesse-
 runt alii multi viri eruditi, illaque pro virili explicuerunt.

- Socrat. Quæ supra nos nihil ad nos.
 Terent. Facile cum valemus recta consilia ægrotis damus.
 Hesiod. Neque nulli sis amicus, neque multis.
 Pythag. Amicorum omnia communia.
 Pythag. Amicitia æqualitas.
 Terent. Amicus amico.
 Plaut. Ubi amici, ibi opes.
     Animo ægrotanti medicus est oratio.
 Aristot. Conciliant homines mala.
     Felicitas multos habet amicos.
 Tull. Amicus certus in re incerta cernitur.
 Tull. Amicitias immortales esse oportet.
 Diogenes. Aureæ compedes.
 Juvenal. Plus aloës quam mellis habet.
 Horat. Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci.
 Horat. Tuo te pedè metire.
 Plinius. Ne futor ultra crepidam.
 Verg. — Labor omnia vincit
     Improbis ———
 Tull. Fortes fortuna adjuvat.
 Juvenal. Albæ gallinæ filius.
 Suidas. Contingit & malis venatio.
 Varro. Lux affulfit.
 Plato. Felicitas à deo.
 Plato. Ne Hercules quidem adversus duos.
 Zenodotus. Unus vir, nullus vir.
 Propert. — In magnis & voluisse
     Sat est.
 Aristot. Una hirundo non facit ver.
 Suidas. Quam curat testudo muscas.
 Menander. Corruptunt bonos mores colloquia prava.
 Zenodotus. Boni viri lachrymabiles.
     Bene natis turpe est male vivere.
 Homer. Ut nunc sunt homines.
 Horat. — Non cuivis hominum contingit adire
     Corinthum.
 Solon. Difficilia quæ pulchra.
     Hostium munera non munera.
 Cato. Frons occipitio prior.
 Plaut. Post folia cadunt arbores.
 Plaut. Flamma fumo est proxima.
 Suidas. Ne puero gladium.
     Alia res sceptrum, alia plectrum.
 Hieronimus. Satietas ferociam parit.
 Aristot. Bonus dux bonum reddit comitem.
     Domus amica domus optima.

Homer.

- Homer. Unus multorum instar.
 Pittacus aut Solon. Magistratus virum indicat.
 Plutarc. Res publ. virum docet.
 Tull: Emere malo quam rogare.
 Tull: Dignus qui cum in tenebris mices.
 Lucianus. Simia semper est simia.
     Alia vita alia diæta.
 Terent: Omnium rerum vicissitudo est.
 Plin: Nemo omnibus horis sapit.
 Homer. Aspera vita, sed salubris.
 Horat: Corvum delusit hiantem.
 Terent. Spem pretio emere.
 Verg. Fuimus Troës.
 Synesius. Levissima res oratio.
 Tullius. Fontes ipsi sitiunt.
     Compendiaria res improbitas.
     Ne verba pro farina.
     Mars communis.
 Menippus. Nescis quid serus vesper vehat.
 Lucianus. Euripus homo.
     A puro pura defluet aqua.
 Tertull: Tempus omnia revelat.
 Tryphon. Neque mel, neque apes.
 Sueton. Artem quævis alit terra.
     Mala ultro adfunt.
 Æschylus. Obedientia felicitatis mater.
 Paufanias. Adonidis horti.
     Rosam quæ præteriit ne quæras iterum.
 Homer. Jactantiæ comes invidia.
 Herodot: Præstat invidiosum esse.
 Plato. Bis ac ter quod pulchrum.
 Aristot. Nullus delectus.
 Aristot. Virtus simplex.
     Ne moveto lineam.
 Plutarc: Æqualitas haud parit bellum.
 Plato. Quæ non posuisti ne tollas.
 Juvenal. Dat veniam corvis, vexat censura columbas.
 Pythag. Ignem gladio ne fodito.
 Pythag. Cor ne edito.
 Socrates. Optimum condimentum fames.
 Seneca. Bis dat qui cito dat.
 Aufonius. Promus magis quam condus.
 Terent: Obsequium amicos, veritas odium parit.
 Athenæus. In vino veritas.
 Tullius. Libero lecto nihil jucundius.
 Terent. Vixit, dum vixit, bene.

- Athenæus. Vinum caret clavo.
 Terent. Aureos polliceri montes.
 Phocylides. Lis litem serit.
 Terent. Dies adimit ægritudinem.
     Ufus est altera natura.
     Hostis domesticus.
 Lucianus. Fumum fugiens in ignem incidi.
 Tull. Jucundi acti labores.
 Quintil. Conscientia mille testes.
 Tull. Manum de tabula.
 Horat. Cautus enim metuit.
 Perſius. Tecum habita.
 Terent. Ne quid nimis.
 Theocritus. Neque peſſimus, neque primus.
 Lucianus. Ne ſupra pedem calceus.
 Perſius. Meſſe tenus propria vive.
 Plutarc. Arcus tenſus rumpitur.
 Plato. Ad pedem.
     Neceſſitas magiſtra.
 Livius. Ingens telum neceſſitas.
     Virtus gloriam parit.
 Tullius. Domi nobilis.
 Perſius. Intus & in cute.
 Homerus. Grata novitas.
 Val: Max: Ne malorum memineris.
 Zenodotus. Lex & regio.
     Carpet citius aliquis quam imitabitur.
 Homer. Tollenda mali occaſio.
 Seneca. Nunc tuum ferrum in igne eſt.
     Non ſemper erit æſtas.
 Tull. Oderint dum metuant.
 Plutarc. Urit abſque torre.
     Ira omnium tardiſſime ſeneſcit.
 Theognis. E ſquilla non naſcitur roſa.
 Macrob. Bonæ leges ex malis moribus.
     Mali corvi malum ovum.
 Zenodotus. Paupertas ſapientiam fortita eſt.
 Horat. Virtus poſt nummos.
 Solon. Finem vitæ ſpecta.
 Terent. Tanquam in ſpeculo.
 Diogenianus. Ne magna loquaris.
     Suum cuique pulchrum.
 Plutarc. Te ipſum inſpice.
     Homo homini deus.
 Plutarc. Gloria futuri.
 Tull. Largitio non habet fundum.

Terent.

Terent. Ut possumus, quando, ut volumus, non licet.

Homer. Quod adest boni consule.

Donatus. Sapiens divinat.

Aristot. Sapiens non eget.

Cicero. Tanquam de specula.

Plautus. Acetum habet in pectore.

Pudor in oculis.

Ubi timor ibi pudor.

Phoenice rarior.

Cicer. Summum jus summa injuria.

Terent. In portu navigare.

Verg. Quo ad vixero.

Tull. Sero sapiunt Phryges.

Ictus sapit.

Seneca. Sera in fundo parsimonia.

Plinius. Optimum aliena infania frui.

Aut bibat, aut abeat.

Quintil. Omnium horarum homo.

Plutarc. Æqualem tibi uxorem quære.

Sequitur ver hyemem.

Epicharmus. Afinus afino pulcherrimus.

Sileni Alcibiadis.

Pithag. Arctum anulum ne gestato.

Ad huc cœlum vólvitur.

Ovid. Spes servat adffictos.

Terent. Lupus in fabula.

Xenocrates. Tutum silentii proemium.

Terent. Quod scis nescis.

Suidas. Crambe bis posita mors.

Festina lente.

Cato. Sat cito sit sat bene.

Pedetentim.

Homer. Non statim decernendum.

Thucydi: Inscitia confidentiam parit.

Martial. Vendere fumos.

Testa collifa testæ.

Varro. Homo bulla.

Cicero. Vita mortalium brevis.

Repperit deus nocentem.

Ovidius. Longe regum manus.

Ne spina quidem vulnerabit bonos.

Homer. Vindicta tarda, sed gravis.

Felix qui nihil debet.

Magnes amoris modestia.

Veritas temporis filia.

Juvenal. Probitas laudatur, & alget.
 Homo homini dæmonium.
 Dum spiro spero.
 Bene qui latuit bene vixit.
 Fumo pereat, qui fumum vendidit.
 Discite justitiam moniti.
 Ciconiæ pietas.
 Sicut gallina pullos.
 Res adversæ probant amicum.
 Rara avis in terris fides.
 Noli altum sapere.
 Virtute duce, comite fortuna.
 Nihil invita Minerva.
 Digito compeſce labellum.
 Dies revelabit omnia.
 Expertus metuit.
 [Me mea delectant.
 Mi mea sola placent.]

Pag. 220, 221. vacant.

Pag. 222.

Ex antiquiss: Dictionario Latino-Saxonico.

Humus, molde.	Avus, ealdafeder.
Pelagus, widefæ.	Abavus, thirddafeder.
Oceanus, garfecg.	Liberi, mabearne.
Caput, heafod.	Soboles, bearne.
Vertex, hnelle.	Familia, hipreden, oððer hired.
Cæsaries, fex.	Altor vel nutritor, fosterfeder.
Oculus, eage.	Alumnus, foster child.
Pellis, felle.	Patruus, federa.
Vena, eaddre.	Amita, faðu.
Pulpa, lira.	Avunculus, eam.
Sura, sperlira.	Propinquus, megð.
	Confanguineus, sibling.
Propheta, pitega.	Socer, speor. Pag. 223.
Archiepiscopus, ercebiscop:	Socrus, speger.
Episcopus, leodbiscop.	Nurus, fnoru.
Regnum, rice.	Sceptrum, cýnegird.
Sacerdos, sacerde.	Princeps, ealdorman.
Monachus, munuc, oððer anstandende.	Dux, heretoga, oðer lateop.
Monacha, mýnecýnu.	Comes, ealdorman, oððe gereva.
Cantrix, fangestre.	Clito, Æðeling.
Lectrix, redestre.	Primas, heofodman.
Conjux, gæmecca.	Satrapa, þegen.
Pulcher, feger.	
Spetiosus vel decorus, plitig.	

Judex,

Judex, dema.	Incantator, galere.
Præpositus, gerefa.	Magus, dry.
Miles vel athleta, cempa.	Persecutor, ehtere.
Exercitus, here.	Diadema, cýnehelme.
Populus, folc.	Indigena vel incola, inlendisc.
Edictum, geban.	Advena. utancumen.
Vulgus, ceorlfolc.	
Dominus vel herus, hlaforde.	Peregrinus, eaþeodig.
Domina, hledige.	Colonus, tilia.
Cliens, incnith.	Agricola, æcermann.
Vernaculus, inbyrdling.	Aratrum, sul.
Servus, þeopa.	Doctor, lareop.
Pastor, hýrde.	Epistola, ærengþrit
Puer, cnapa.	Pictor, mýtere.
Vir, per.	Pictura, metýng.
Juvenis, iungling.	Schedula, ýmele.
Confilium, ræd.	Scalpellum, greaf feax.
Confiliarius, rædbora.	Pædagogus, childerhýrde.
Sponsa, brýd.	Discipulus, leorning cnihte.
Concionator, gemotman.	Disciplina, lar.
Operarius, þrita.	Miser, earming.
Rusticus, Æcerceorle.	Æger vel ægrotus, adlig.
Trapezita vel nummularius,	Leprosus, hreofrig.
mýnetere.	Morbus, adl.
* Numisma, mýnet.	Vigilia, þecce.
Gigas, ente.	Pius, arfæst.
Tuba, býme.	Largus, cýrtig.
Tubicen, býmere.	Raptor, reafere.
Musa, a pipe.	Prudens, fnoter.
Fidicen, fiðeler.	Astutus, þætig.
Liticen, cruð.	Stultus, ftunte.
Poëta, sceop, oððe leoð-	Sermo, sprec.
perhta.	Superbus, modig.
Mercator, manger.	Superbia, modignes.
Pyrata, þicyng, oððe flote-	Humilis, eaðemod.
man.	Humilitas, eaðemodnes.
Remex vel nauta, reðera.	Nimbus, Scur.
Medicus, læce.	Nubes, þolcn.
Medicina, læcedom.	Mane, merigen.
Arfura, bernet.	Hora, tid.
Sartor, seamere.	Ver, lencten.
Dispensator, dihtnere.	Annus, gear.
Pincerna, býrle.	Frigus, cýle.
Pauper, þearfe.	
Felix, gefelig.	Color, bleoh.
Augur, þigler.	Varius color, fah.

Pag. 225.

* Pag. 224.

Creator,

Creator, scýppend.	* Lutrus, oter.
Volucris, fugel.	Fiber, beofor.
Corvus, hrevin.	Dama, da.
Ardea, hragra.	Hinnulus, hindecealf.
Pag. 226. Ciconia, ftorc.	Capreolus, rahdeor.
Merula, þrostle.	Caprea, ræge.
Alcedo, mæp.	Caper vel hircus, bucca.
Mergus, scealfra.	Capella, gat.
Cygnus, ylfytte.	Hoedus, ticcen.
Turdus, ftearling.	Vitulus, cealf.
Coturnix, erschenn.	Pecus vel jumentum, nyten.
Vespertilio, hreremus.	Rubeta, a tadie. Pag. 227.
Graculus, hroc.	Stellio, flapýrm.
Parrax, wrenna.	Cimex, maðu.
Delphinus, merfýn.	Anetum, dille.
Ificius vel salmo, lex.	Sandix, pad.
Mugil, mecefisc.	Taxus, 1p.
Taricus, hæring.	Fagus, boctreop.
Mullus, heardra.	Ramnus, b fyrres.
Fannus, hreoche.	
Rocea, scealga.	Pons, brigc.
Polypus, loppeftre.	Mons, dune.
Muræna, merenædder.	Amnis, ea.
Lucius, hacod.	Vallis, dene.
Camelus, Olfend.	Torrens, burna.

Pag. 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236. vacant.

Pag. 237.

E bibliotheca Eliotæ,

Abactores, theves that steale catelle.
 Abigeus, a stealer of catelle.
 Abiit oppidum in villas, the towne is tornid in to fermes.
 Abluvium, a floudde.
 * Abi, a great ryver in England caullid Humber.
 Aborigines, people whos beginniges be onknowen.
 Acta, water bankes, or ftrondes.
 Æstuo, to flow.
 Æstuaría, places wither the fe ebbith and flowith.
 Alata castra, Edenburgh, or the castelle of maidens.
 Albula, a ryver, the old name of Tyber.
 Albus flu: Humbre ryver in the north countre.
 Alga, a fe weede.
 Alluo, to flow nygh to, or to wasch.
 Alluvies, abundaunce of water mixt with clay lying on the ground.

a Sic, cum duobus punctis. b Sic, cum tribus punctis sub re.

Alluvium,

Alluvium, a floude.

Alnus, an alder tre.

Ambrones, people in Fraunce.

Amnicus, of the brooke.

Anglia, so caullid ab Anglis a people by Saxonie.

Antermini, the inhabitantes of the marches, or frontiers of a countrey.

Antistita, a priores or abbesse.

Aphricus ventus, a southwinde.

Apiceones, sheepe having smaul bodies and litle woull.

Apocleti, men of the privie counsel.

Apogæi, wyndes that rise out of the ground.

Apogæum, an habitation under the ground.

Aquæ calidæ, Bathe a citie in Englande.

Aquariolum, a washing place.

Aquilo, the north est wynde.

Aquitania, Guien.

Arcarius, a treasurer.

Archigrammatæus, a chauncelar, or chief secretarie.

Argestes, the southe west wynde.

Arturus, a noble prince, but onrememberid of writers of that tyme. Pag. 238.

Arunca, a toun in Italie.

Arx, a forteres or castelle stonding highe.

Affûla, a chippe or thingle.

Ategia, a bouthe or house made up with bowes or trees.

Aviarium, a thick wood with out way.

Aurata, a fische caullid a gilte hedde.

Autocthones, people which began in the counterie wher they do inhabite.

Axona, a countre in Fraunce caullid Desne.

Baiæ, a citie in Campania a peace of Italiæ, wher of al bathes naturale be caullid Baiæ.

Belerium, or Bolerium promontorium, S. Buriens yn Cornwale.

Boreas, the northeftern wynde.

Bovillæ, a toun not far from Rome.

Brigantes, people in the north parte of England.

Britania.

Gefforiacum, Calays sandes.

Gildas historie losse.

Bede ignorant in the antiquite of Britaine.

A writen booke of a 20. leves founde in an holow stone, kyverid with a stone in digging for a foundation at Yvy chirch by Saresbyri.

for
Britania quasi Brytania, be cause it was fertile of mines
of Metalle.

Olbion the olde name of Britaine, that foundith more
happy or richer.

Bucentes, stingging gnattes.

Buxetum, a place wher box trees growe.

Byrsa, an hyde of a beste.

Caballinus fons.

Cæsius, gray of colour, or bluncket.

Cæstrum, a litle toure.

Calena, a Oxforde.

Callirhoe fons by Athenes.

Page. 239.

Calveta, baren downes or playnes.

Candofoccus, a se gulle or Camose.

Cannetum, a place wher reades growith.

Cannitiæ, redid houses.

Capo, a gurnarde.

Capreolus, a Roo.

Carex, fegge.

Carectum, a place wher fegge growith.

Chartumandua, a quene of the Brigantes in Britaine.

Cassiterus, tynne.

Castanetum, a place wher chest nutte trees growith.

Catadromus, a place for horses to renne a race yn.

Catarrhactæ, great courfis of waters faullyng from high
places.

Caturaetionium, Cairlil in Cumbreland.

Caurus, a westerne winde.

Cavedium, a place having many porches like a market place.

Cautes, a raggid rokke, or hil ful of stones.

^r
Celetes, renning horses.

Cellaria, a wyne cellar.

Celox, a swifte shippe caullid a Brigantine.

Cento, a jack.

Centurio, to devide in to companies by hundredes.

Cheledonia, the westerne wynde.

Chomata, water bankes to kepe in ryvers that they over
flow not.

Cimeliarchon, a jewel house.

Cimeliarchus, a master of the jewel house.

Circius, a souththern wynde.

Circumcelliones, taverne haunTERS.

*a Haud secus sentiunt etiam alii. Sed non adeo recte, ut observavimus in
Indice nostro primo ad Antonini Itin. per Brit.*

- Circumcolumnium, a place set about with pillours.
 Citrea malus, an orange tre.
 Citreum, an orange.
 Claros, a citie in Grece.
 Clarus, a ryver rising in Alpibus going to Danow.
 Claustrum, a place wher any lyving thing is enclosed. Pag. 240.
 Clitorius, a fountaine in Grece.
 Coclides, wynding staires.
 Cohum, a thong or lingelle wher with the oxbow and the yowke ar bounden to gither.
 Conspicilium, a loope in a waulle.
 Convallis, a valley having hillis on booth sides.
 Convenæ, people assembled of dyvers cuntries, dwelling yn one counterie or toun.
 Coracinus, of a crow.
 Corna, the name of a citie.
 Coryletum, a grove of hafilles.
 Covinum, a kinde of chariotes.
 Counium, a toun in Dorsetshir caullid Dorchester.
 Counos, the isle of Shepey in Kente.
 Crudaria, a vayne of sylver.
 Crypta, a voulte under the ground.
 Curiosus, master of the postes, as Stephanus sayith.
 Curio, a curate of a parische.
 Cydnus, a ryver in Cilicia.
 Dama, a falow deere.
 Deducere rivos, to turn the ryvers.
 Denaso, to cutte or pull of the nose.
 Deva, a ryver in Scotteland, caullid Dee : and the town caullid Dunde is also caullid Deva.
 Devana, a toun in the North parte of England caullid Dancafter.
 Dividiculum, the hed of a conduicte.
 Doliarium, a wyne cellar.
 Domnonii, the people of Devonshir.
^a Draconifer, a standar berer.
 Dromus, the place wher menne do runne horses, or try the suihtenes of them.
 Ducere vallum, to make a trench.

---

^a Draconarius in Eliota, quas vidi, Editt. Atque ita Veget. de re mil. l. II. c. 7. Signiferi, inquit, qui signa portant, quos nunc Draconarios vocant. Fateor quidem Alex. ab Alexandro notare, omnes milites, qui draconis signum sequerentur, Draconarios appellatos fuisse. Minus tamen recte, ut cum ex Vegetio tum ex Ammiano Marcell. liquet. Firmatque vox Græca, Δρακοντοφόρος, ut è Gloss. Græco-Lat. intelligimus. De draconibus vero ipsis pauca observavi in Diff. de Pavimento Stunsfeldiano, §. VII.

- Donum, a country in England caullyd Durham.
 Dynasta & dynastes, a lorde or prince of great poure.
 Eblana, the citie of Dubline in Ireland.
 Eboracum or Eburacum, the citie of York.
 Ebudes, isles a bout the se in England, wher the people
 do lyve by white mete and fisch. I suppose they be the isles
 Eliestes conjecture. nigh Wales and the west country.
 Columel: Echi, litle narrow valleis or dales betwene two hilles.
 Edonus, an hille in Thrace, unde Edonii.
 Elis, a citie of Archadie.
 Elix, a water furrow.
 Embata, a shippe caullid a bark.
 Emissarium, a sluice.
 Eparchus, the president of a province.
 Episcopium, a bishops palace.
 Episthami, harbigers for the traines of princes.
 Equestris ordo, the state of gentilmen.
 Equiria, renning with horses.
 Erichinus, a fische caullid a rochete.
 Ervila, tares.
 Euripus, an arme of the se.
 Eurotonus, a north weste winde.
 Eurus, the easte wynd.
 Fala, a toure made of timber.
 Faselus, a bote.
 Favonius, the south wynde.
 Ferraria, an yron mine.
 Ferramentarii, men that work yn yron.
 Figlina, a potters house.
 Filictum, a ferny ground.
 Fiftuca, an instrument to dryve piles with yn to the ground.
 Flamen, a preste emong the gentiles.
 Flaminica, the wife of the preste.
 Flaminia, the house of tharche preste.
 Fodina, a place wher a thing is diggid.
 Fornax calcaria, a lyme kyll.
 Fornax lateraria, a brike kyll.
 Fretum, a narrow se.
 Gabalus, a galow tre or gybet.
 Galactophagus, an eater of milke.
 Galactopota, a drinkker of mylke.
 Gamarus, a lopstar or crevise of the se.
 Gerontocomion, an hospital for old men.
 Gerres, pilchardes.

Gigas,

Gigas. about a 30. parte were founde the bones of a gigant of XIII. fote and x. inches of stature at Ivy chิร์ch a 2. miles from Saresbyri.

Glandaria sylva, a wood having much masse.

Glans, masse grouing on okes, beche, chest nuttes, and other like.

Glastus, alias Isatis, woade.

Gleffum, crystal or berylle.

Grammateus, a chauncellar.

Grammatophylatium, a place wher recordes be kepte.

Gymnasiarches, the chief master of the schole.

Halesius, a ryver by Ætna.

Hamatilis piscatus, fishing with an hooke, or anglinge.

Hericius, an irchen or hegge hog.

Herinatius, of an irchen.

Hibris, a wyld hogge engenderid bytwene a wylde bore and a tame sowe.

Hipparchus, capitaine of the horse men.

Hippocrene, a founteyn in Bœotia.

Hippomachia, tourneyng on horse bak.

Hippotoxata, an archer on horse bak.

Horda, a cow great with caulfe.

{ Horia, a fischer bote.

{ Horiola.

Hypogæum, a place under the ground.

Icthyophagi, people that eate only fische.

Icthyolion, a fische market.

Icthyotrophia, a pond or stew wher yn fishes be fedde.

Ilex, the holy tre or holme.

Inquilino, to dwelle in a straunge place.

Inquilinus.

Interamna, a citie in Italy.

Irenarches & irenarcha, a justice of peace.

Isca, a citie in Devonshire caullid Excester.

Ischalis, a toun in Somersetsshire caullid Ilchester.

Pag. 243.

a Hec ita se habent in Eliota exemplaribus qua vidi, viz. About xxx. years passed, I my selfe beyng with my father syr Rycharde Elyot, at a monasterye of regular chanons, called Ivy churche, two myles from the citee of Sarisbury, behelde the bones of a dead man founde depe in the ground where they digged stone, which beyng joygned together was in length xiiii. foote and x. ynches. wherof one of the teethe my father had, whyche was of the quantitee of a great walnutte. This have I writen because some men wil beleve nothyng that is out of the compasse of their owne knowlage. And yet some of them presume to have knowlage above any other, contemnyng all men but theim selves and suche as they favour. Ideo autem ista inserere placuit, quoniam auctor magni erat nominis ob eruditionem, prudentiam, & experientiam, nec Bibliotheca ejus impressiones prima ubi-uis occurrunt.

Isthmus,

Isthmus, a narrow parte of the countrey wher ii. seas be but a smaull distance a sunder.

Laccia, a chevyn.

Lachanopoles, a fellar of herbes.

Lachanopoleum, the herbe market.

Lagotrophia, a warden or park of hares.

Lambrus, a ryver that rennith in to Po.

Lampetra, a lamprey.

Lanarius, a wolfe man.

Laniena, the flesch shambles.

Lanio & lanius, a bocher.

Lanitium, the arte of making of clothe.

Lanificus, a worker of wolfe.

Lapidicina, a quarrey of stons.

Latomia, a quarrey of stons.

Latomus, a mason.

Laver, an herbe grouyng in the water.

Lembus, a bark.

Lenunculus, a fisher's bote.

Leporarium, a place enclosed, wher be kept any bestes for pleasure of hunting.

Leucachanta, alba spina, white thorne.

Libanotis, Rosemary.

Libanotus, a wynde blouyng from the northeweste.

Pag. 244.

Lex plagiaria, wher by men were whipped.

Libripens, a way house.

Libs, a wynde blouyng out of the south.

Limenarcha, warden of the portes.

Limetanei agri, feeldes lying in the extreme marches of a country. [marches.

Limetanei milites, souldiours appointed to defende the

Linarius, a warker of linnen.

Lindum, a citie, which sum do suppose to be Lyncoln, sum Lynne.

Linternum, a toun in Campania.

Linternus, a ryver in Campania.

Lintearius, a linnen mercer.

Lintres, bootes of holow trees.

Lithologema, a hepe of stons.

Lombrix, a lampray.

Lucus, an high and thick wood.

Luentinum, Powes lande in wales.

Macheropios, a cutellar or bladesmith.

Magog, the sunne of Japheth.

Mariscus, a bulle rische.

Marodunum, Cairmerdine in Wales.

Media-

- Medianus, that which is yn the mydle.
 Mediolanum, Manchester.
 Melis feu melius, a brok, gray, or badger.
 Mena, a hering, alec. A pilchard, alecula.
 Menus, a ryver yn Germania.
 ¶ Metropolitanus, a man borne in Metropoli.
 Metropolites, the bisshop of the chief citie.
 Mevania, a citie yn Umbria wher Propertius was borne.
 Menevia, Saincte David in Wales.
 Misoginia, a hater of a women.
 Mona, of the Grekes caullid Monna, not the isle of Anglesey, but the isle of Man.
 Monostelon, where is but one piller. Pag. 245.
 Mons feratus, a counterie yn Italy.
 Monoxylyon, a bote made of one peace of tymbre.
 Municipatim, town by towne.
 Municipium, a citie or toune incorporate having propre officers and lawes.
 Municeps, a citizen or burges.
 Muræna, a lamprey.
 Murænulæ, smaul chaynes.
 Musmones, shepe with hery woolle.
 Mutica spica, a corne without a berde.
 Migale, a ratte.
 Myra, a citie in Licia.
 Natrix, a water snake.
 Navarchus, master of the shippe.
 Neomagus, a citie in England supposid to be Chester.
 Neustria, Normandie.
 Niceteria, rewardes for victorie.
 Nigris, a fountaine in Ethiope.
 Nomarcha, he that hath præeminence in administration of the law.
 Novum comum, a citie in Lumbardy.
 Oceanus Britannicus, the se next to Englande.
 Ochus, a ryver in Acarnania.
 Ochra, oker. [wal.
 Ocrinum promontorium, Sainct Michaels monte in Corne-
 Octopitarum promontorium, a promontorie in Wales caullyd Saincte David.
 Oenopola, a vintenar or taverner.
 Oenopolium, a wyne taverne.
 Oonæ, isles in the north Occean, wher the inhabitantes dyd lyve with egges.

a Ita etiam in Eliota quos videre contigit libris impressis. Pro women tamen in Autographo quispiam women marriage reposuit.

Oppidatim,

- Oppidatim, toun by toun.
 Oppidum, a waulid toun, city. oppidulum, a litle toun.
 Pag. 246. Orata, a fische caullid a gilte hedde.
 Orcas promontorium, the north ende of Scotlande.
 Orcades.
 Ordoluci, Chivet hilles.
 Ornus, a wylde affche.
 Orrea, Newcastle.
 Offuaria, wher the bones of deade men be putte.
 Oxellum, Chester.
 Pagus, a village.
 Palufter, of the fenne.
 Paludatus, cledde in a cote armure.
 Pancratiaftes, a man experte in al feates of activite.
 Pandana porta, a gate in Rome.
 Pandochium, an yn or commune logging.
 Pannicularius, a draper.
 Paradromis, a galery or walke.
 Parœcia, a parifche.
 Particulones, coheyres or comperterteners.
 Pecuarium, a breder of catelle.
 Pecuarium rem facere, to brede catelle.
 Peda & pedatura, the fteppe or token of a mannes foote.
 Pelargos, a ftorke.
 Peninfula, a place almoft environid with the te.
 Penulatus, clokyd.
 Percha, a perche.
 Perfugium, a place to renne to for focour.
 Pergula, a galery open on booth fydes.
 Peristylium, a place fet about with pillers.
 Petra, a grete rok on the land.
 Phagus, a beech tre.
 Phanum, a temple.
 Phafelus, a galion.
 Phileni, lovers of wyne.
 Pictes, a wrafteler.
 Pag. 247. Pilani, they that fight with dartes.
 Pinnæ, embatements of a waulle.
 Piscina, a fische ponde.
 Piscinarius, he that nurichith fische.
 Pontica nux, a filbert.
 Pontones, whiry botes.
 Populetum, a place wher populer tres grow.
 Portiusculus, a pilode of a fhippe.
 Portuosus, ful of havens.
 Præfectus urbis.

Præfectus

- Præfectus provintiarum.
 Præfectus scriniorum & libellorum, master of the roulles.
 Præfectus ærarii.
 Procuratores, fore ryders in batelle.
 Promontorium, a hed land.
 Promurale, a countermure.
 Propolis, a suburbe.
 Prothyrum, a porche, a fore the doore.
 Prytanis, the præfident of the counfel.
 Pseudothyrum, a false pofterne.
 Pugillatus, wraftelyng with collers.
 Pugnacula, a skirmouche.
 Purpurati, peeres of the reaulme.
 Pygmachus, a wrafteler.
 Pygmachia, wrafteling with collers.
 Pyra, a bone fyer.
 Pyratium, pyre.
 Pyrgobaris, a houfe buildid like a tour.
 Pyrgos, a toure.
 Pyrocorax, a crow with a redde bylle. a Cornifche chough.
 Querceus, }
 Quercius, } of an oke.
 Querneus, }
 Quernus, }
 Quercetum, a grove of okes.
 Quæftores parricidii, the coroners. Pag. 248.
 Quæftores ærarii, officers of the receipte.
 Quintana porta, a gate in a campe of warre, the chief gate
 next to that which was caullid Prætoria.
 Rage, a toune and castelle caullid Snotingham. ☞
 Randufcula porta, the brafen gate.
 Raia, a ray or skete fifche.
 Rates, properly peaces of tymber bounde to gither, wher
 on men lay stuffe and convey it doune by ryvers.
 Ratiarius, a master of a fhippe.
 Refluo, to flow.
 Refluxus, the fludde or tyde.
 Remulco, to draw a fhippe with a fmaul bote.
 Restio, a roper.
 Retæ, trees growing on the bankes of ryvers.
 Retinaculum, a ftay to hold a thyng.
 Rhodonia, a garden of rofes.
 Rhombus, a byrte.
 Rituales, bookes wher yn be written the fourmes of cere-
 monies.
 Rorarii milites, lighte harnesid men to skirmouche.
 Tom. 3. T Rubellio,

- Rubellio, a rochet.
 Rupicapra, a wylde gote. Leyland. I take thys for a ro buk.
 Rutrum or rutum, a mattok.
 Rutupe or Rutupia, Sandwich haven in Kente.
 Rutupinum promontorium, a gore or elbow lying yn to
 the se aboute Sandewike.
 Sabrina, Severne, caullid of Ptoleme Sabriana æstuarium.
 Salaces, waters that rise out of quikke springes.
 Salicetum & falictum, a place wher wylowes grow.
 Salopia, Shrewesbyri.
 Pag. 249. Saltuosus, ful of woodde.
 Saltuarius, a keper of a wood, or woodward.
 Sandaraca, yellow oker.
 Sarcinaria jumenta, pakke horses.
 Sariffa, a long spere.
 Pisces saxatiles.
 Saxetum, a rocky place.
 Scala, a payre of stayres.
 Scalpturatum, pavement made with stones of dyvers co-
 lours joynid to gither.
 Scandulæ, shingle to cover houses with.
 Scapha, a boote.
 Scarus, a fische caullyd a gilte hed or Goldeney.
 Scæna, a skafold.
 Schedia, a thing made like a bridg with trees on the ryvers
 to cary stufte on.
 Schenoplocos, a roper.
 Sciotericon, a diale set on a waulle.
 Sectarius vervex, the belle wether.
 Sericarius, a wever of fylke.
 Scitum, a decre or statute.
 Scutarius, a bukler or shild maker.
 Senticetum, a brery place.
 Sepia, a fische caullid a cuttelle.
 Sepum, talow.
 Sepatius, of talow.

*a Hac voce utitur Plin. N. H. XXXVI, 25. Romæ. [pavimentum] scalptu-
 ratum in Jovis Capitolini æde primum factum est post tertium Punicum
 bellum initum. Ex Eliota interpretatione constat eum pavimentum scalptura-
 tum à tessellato non distinxisse. Alii etiam non distinguebant. Tessellatum
 nimirum à tessellis sive crustis parvulis, scalpturatum vero ab ipso instrumentis
 vocabatur. Ad me quod attinet, existima sa pavimenta proprie vocari scalptu-
 rata, qua non tantum paullo elegantiora essent facta, verum etiam deorum,
 hominum, animaliumque figuris ornata; barbarica proinde item nominanda, sicut
 è Plinio ipso colligimus. Sed quale demum fuerit pavimentum scalpturatum è
 pavimenti Stunsfeldiani tabula nostra accuratissima longe facilius erui potest,
 quam è verbis ullis in medium à nobis hic loco preferendū.*

Tama,

Tama, the swelling in the legge with bloode cummyng down.

Taphiæ & Taphus, an isle by Grece.

{^a Taphius, a city in Ægypte.

{ Taphnii, the people of that citie.

Taphos in Greke, a sepulchre.

Taua, Tynmouth yn Englande.

Telamones, images that bere up pillers or postes.

Tempe in Theffalia, pleasaunte places.

Terginus, a, num, of a bestes hyde.

Terminalis lapis, a mere stone.

Tesserarius, he that givith the watche worde.

Tetrarcha, the ruler of the fourth parte of a reaulme.

Thera, a citie by Athenes.

Toliapis, the isle of Tenet in Kente.

Pag. 250.

Toparcha, he that hath the rule of one place.

Tragopogus, a barbelle.

Trahax, a covetouse perfonage.

Transenna, a loope to looke oute at.

Trecæ, a citie in Champayne.

Treva, a cite in Alemaine caullid Hamburg.

Trigla, as Eliot supposith, a fore mullet.

Tuesis, the ryver caullid Twede, which devidith England from Scotteland. It is also the towne caullyd Berwike.

Tumultuarii milites, souldiers taken at a shifte with out muusters.

Vageni, a people dwelling emong the montaines caullid Alpes.

Valetudinarium, a place wher sik men ly.

Vallonia, the gooddes of the vale.

Varar, Dunbar in Scottelande.

Vascularius, a potter.

Vectis, the isle of Wichgte.

Vedra, the ryver of Were in Wales.

Venta, an haven in England caullyd Bristow.

Veredarius, a messenger by poste.

Veredus, a light horse or hunting nagge.

Veterinarius, he that lettith horses to hyer.

Vietor, a cowper.

Vindenii fluminis ostia, Dyrdaugh in Irelande.

Vinetum, a vineyard.

Viretum, a grene place.

Vitrus, of glasse.

Urbicula, a litle cytie.

Vulnerarius, a chirurgian.

^a L. Taphnis.

Utricularius, a bagge piper.

Uxella, Crokene welle in Devonshire.

Uxellum, Westchester.

Pag. 251, 252. vacant.

Pag. 253.

Guldeford.

Fizacer super 4^m. Sententiarum.

Vita S. Germani, soluta oratione.

Expositio Trivet super regulam Augustini.

Waverley.

Gulielmus Giffard, episcopus Wintoniensis, inchoavit cœnobium de Waverley; Nicolaus Heli, episcopus Wintoniensis, consummavit, ibidemque sepultus est.

Ex prologo cujusdam autoris, qui egregium librum scripsit de vita Sci. Thomæ:

Herebertus de Bosham, Joannes Carnotensis, Gulielmus Cantuariensis, Alanus abbas Teukesbirienfis scripsere vitam Sancti Thomæ, & ei familiaris in vita adhæserunt.

Liber Heraclidis de vitis patrum ad Laufum, præfidem palatii.

Sermones Odonis, abbatis de Bello. Liber desiderabatur.

Eulogium Joannis Cornubiensis de homine assumpto ad Alexandrum papam tertium.] liber nusquam ibi comparuit, nisi in indice.

Epistola Bedæ ad Veſteum de æquinoctio.

Liber Roberti, prioris Sanctæ Fredeswidæ, de connubio Jacobi. Sed nec hic liber usquam elucet. Fortasse hic est Robertus Crikelandensis, qui collegit flores Plinii, quorum exemplar est Hartlandiæ.

Hida.

Vita Cuthberti.
Lucanus.

Alexander Necham, canonicus Cirenceſtriæ, scripsit librum de laude sapientiæ, heroico carmine, qui sic incipit: "Gloria majestas." in quo subinde affurgit tantum non ad justam eloquentiam.

Ænigmata Simposii.

Septem primos versus in primo Lucani libro dicitur Seneca, vel avunculus, vel frater illius addidisse.

Sudwic.

Cœnobium de Sudwic olim sedem habebat in ipso castello de Portceſter.

Henricus Huntingdunensis.

Beda de die judicii.

Historia Bedæ Saxonice.

Monasterium S. Dionysii.

Quinquaginta Omeliæ, autore Beda.

Letley.

Letley.

Rhetorica Ciceronis.

Bellus locus, fundatore Joanne rege.

Pag. 254.

Edmerus monachus de vita Anselmi Cant. sic incipit :
 "Instituta vitæ." Erat in eodem libro vita Wilfridi episcopi,
 nescio an ab eodem autore edita. Sic incipit : "Anno igitur
 ab incarnatione."

Stephanus super Ecclesiasticum.

Stephanus super libros regum.

Stephanus super parabolas Salomonis.

Joannes abbas de Forda super cantica Cant:

Damasenus de gestis Barlaam & Josaphat.

Libellus Candidi Arrîani.

Libellus Victorini rhetoris contra Candidum.

Tres libri Claudiani de statu animæ ad Sidonium Apol-
linarem.

Gislebertus super epistolas Pauli.

Marmor in ecclesia ab homicida vulneratum ferro.

Elizabeth

Prima uxor Richardi, ducis Cornubiæ & imperatoris, se-
pulta in choro.

Cor Ricardi ibidem sepultum marmore.

*Christes kyrche Twynham.*Stephanus rex permisit canonicis regularibus, ut in locum
irregularium succederent.

Leges aliquot regum Saxonice.

Ex altera parte Avona defluit in mare, ex altera Stowr.

*Twynburne.*Manent murorum vestigia, & quatuor facella reliquæ qua-
tuor ecclesiarum parochialium.Burne ex altera parte præterlabitur, ex altera Stowre, qui
flu. fontes capitales habet non procul à Stowr town.

Cuthburga, filia Kenredi, sepulta apud Twynburne.

Athelstanus rex ibidem in cryptis sepultus.

Ubi nunc est domus Decani olim fuit monasterium Ve-
staliium.*Abbatessbyri.*Orkus, œconomus Canuti regis, expulsis canonicis secu-
laribus, introduxit monachos. Sepultus est ibidem cum Thola
conjuges.

Paschasius Radbertus super lamentationes Hieremiæ.

Stephanus Cantuariensis super Esaiam.

Smaragdi diadema.

Pars veteris testamenti Saxonice.

Albinus de Trinitate ad Carolum Magnum.

Pag. 255.

Prosper

JOANNIS LELANDI

Prosper de vita contemplativa & activa.

Shireburne.

Adam Berchingensis, monachus Sireburnensis, de divina & humana natura carmine, sed rithmico.

Idem super quatuor evangelia ad Joannem, canonicum soluta oratione.

Saresbiriensem.

Idem de ferie sex ætatum carmine rithmico, quod si in doctum incidisset seculum magnus in utroque scribendi genere evasisset.

Gulielmus (forfan Meldunensis) de vita Dunstani ad Henricum, abbatem Glasconensem.

Claudius super Matthæum, scriptus literis Longobardicis.

Duo reges Sireburnæ sepulti olim ubi nunc fundamenta summi altaris.

Monachi Sireburnenses expulsis clericis supervenerunt.

Aldelmus de virginitate.

Liber variarum Cassiodori.

Vita Sancti Germani, carmine heroico, autore Eirico.

Vita Swithuni, carmine heroico.

Sedulii carmen Paschale.

Mons acutus, Britannice Brent cnolle, i. e. ranarum mons vel collis.

Mons acutus ex re nomen sumpsit. Cœnobium ibi fundavit comes Moritonius, qui sepultus est Bermundeseiæ.

Paschasius de septem sacramentis.

Forda ex fundatione Curteneiorum.

Ex quodam veteri libro.

Sis licet Anthenis Polyphemus, maximus Atlas,
Laurigeros de me noli sperare triumphos.

Omeliz Gileberti, episcopi Herefordensis.

Decem libri Clementis papæ de vera disputatione beati Petri contra falsitatem Simonis Magi apud Cæsaream.

Stephanus Cantuar: super Esaiam.

Stephanus Cantuar: super libros regum.

Notulæ Stephani Cant: super Pentateucum.

Pag. 256.

Joannis, abbatis Fordensis, omeliz centum & viginti.

Joannes Fordensis super Hieremiam. Floruit temporibus Joannis regis, cui fertur fuisse à confessionibus.

Antidotarius Nicolai in re medica.

Ifidorus de viris illustribus.

Neunam.

Axus flu. præterlabitur, & in mare se exonerat apud Axmouth.

Dunkefwel.

Epistolæ Symmachi.

Exceter,

Exceter, in bibliotheca canonicorum.

Dialogus Barptolemæi, episcopi Exoniensis, contra Judæos, ad Baldwinum, episcopum Wigorniensem. Sic incipit: "Omnis fides catholica."

Lectioes Nicolai Torneacensis super Lucam.

Compendium medicinæ.
Compendium super libros Aphorismorum.
Expofitio super eundem, autore Gilberto Anglico.

Chronica Ivonis Carnotensis.

Alcuini liber ad Guidonem comitem.

Itinerarium Antoni martyris de terra sancta, à quodam comite ejus scripta.

Beda super epistolas canonicas.

Beda de tabernaculo, vasis ejus, ac vestibus.

Apologia Rufini ad Anastasium papam.

Epistola Eutherii de situ Judææ.

Quæstiones Roberti Kilwardeby de conscientia.

Frater Richardus Ringestede Oxoniensis academix super 29. capitula parabolarum Salomonis.

Wyclif de mandatis.

Defensorium dotationis ecclesix Richardi Ullerstone Oxoniensis. Pag. 257.

Wyford contra Wiclevum.

Beda super Apocalypsim.

Augustinus de adulterinis conjugis.

Novem libri epistolarum Sidonii Apollinaris.

Ejusdem Panegyrici multi carmine.

Rabanus super Leviticum.

Quodlibetum fratris Johannis Peccham.

Introductorium Baconis ad Clementem papam. Sic incipit: "Sanctissimo patri domino Clementi."

Bacon de aspectibus lunæ ad alias planetas.

Bacon de victoria Christi contra Antichristum. Sic incipit: "Nec sum propheta, nec filius prophetæ."

Bacon de copia vel inopia cujuscunque hominis ex nativitate ex horis solis in 12^m. signis. Hic liber excisus erat.

Exonia apud Prædicatores.

Kilwardeby super Sententias.

Shirwood super Sententias.

Lectura Holcot super Sententias.

Stephanus Cantuar: super Cantica Canticorum.

Concordia quatuor evangelistarum, autore Clemente Lan-tonense. Sic incipit: "Quæris qua fretus autoritate."

Totenes.

Historia evangelica.

Dart. flu. præterlabitur Totenesium.

Bukfest.

Bukfest.

Trivet super tragœdias Senecæ.

Triveti historia ab initio mundi usque ad nativitatem Chriffi
ad Hugonem de Engolisma, archidiaconum Cantuar:

Lectura Blencot super quartum Sententiarum.

Pag. 258. Kilwardeby de conscientia & synderesi.

Quæstiones Joannis Sutton.

Quodlibeta Joannis Sutton.

Quæstiones Gaynesburg.

Quæstiones Gilberti Segrave.

Quolibeta ejusdem.

Universalia magistri Sharpe super libros Phisicorum.

Quæstiones Gulielmi Slade abbatis de Bukfest de anima.

Quæstiones ejusdem super 4^{or.} libros Sententiarum. Vixit
tempore Ricardi 2i.

Cœnobium de Bukfest olim incepit per fratres quos appel-
labant Gryfæos. deinde admisit Bernardinos.

Beda de nominibus regnorum.

Flores Moralium Gulielmi Slade.

Joannes abbas de Forda de contemptoribus mundi.

Stephanus Cantuar. de benedictionibus & maledictionibus
datis in monte Ebal.

Groftest super decem præcepta.

Plymton.

Ricardus Fizaker super parabolas Solomonis.] *Multipli-
catione audiendum.*

{ Omeliæ decem Cæsarii ad monachos.

{ Omeliæ octo Eusebii Emiffeni.

{ Sex libri beati Effrem ad monachos.

Alexfacus de Diis gentilibus.

Diætæ universales Isaac.

Bukland.

Pag. 259.

Tavestoke.

Kilwardeby super libros Priorum.

Linconienfis super libros Posteriorum.

Eulogium Joannis Cornubienfis ad Alexandrum papam.

Constantinus Aphricanus, monachus Caffinenfis, de re medica.

S. Rumonus sepultus apud Tavestoke.

Ex vita Rumoni.

Rumonus genere fuit Scotus Hibernienfis.

Nemea

ANTIQUARIUM COLLECTANEA.

153

Nemea sylvæ in Cornubiâ plenissima olim ferarum.

S. Rumonus faciebat sibi oratorium in sylvâ Nemæa.

Falemutha.

Ordulphus, dux Cornubiæ, transtulit ossa Rumoni Tavestochiam.

 Nemea
sylvæ.

Hartland, à multitudine cervorum sic dicta.

Liber de re medica. achephalos.

Roberti Crikeladenfis, prioris Oxoniæ, libri septem de Floribus Plinii instar epitomatis.

S. Nectanus martyr Hartlandiæ sepultus.

Ex vita S. Nectani.

Brochannus, regulus Walliæ, à quo Brocchannoc provincia nomen sumpsit, ex Gladwisa uxore viginti quatuor filios & filias genuit, quorum hæc sunt nomina: Nectanus, Joannes, Endelient, Menfre, Dilic, Tedda, Maben, Wencu, Wensent, Merewenna, Wenna, Juliana, Yfe, Morwenna, Wymp, Wenheder, Cleder, Keri, Jona, Kananc, Kerhender, Adwen, Helie, Tamalanc. Omnes isti filii & filiæ postea fuerunt sancti martyres vel confessores in Devonia & Cornubiâ, vitam heremiticam agentes.

Barstaple.

Clyffe.

Pag. 260.

Tawnton.

Chronicon Ivonis.

Philaretus de pulsibus.

Theophilus de urinis.

Glastenbyri.

Citatur in veteri quodam codice liber Melchini, qui fuit ante Merlinum, ubi recitat ejusdem Melchini verba de cœmiterio sancto veteris ecclesiæ Glasconiensis.

Speculum Giraldi Cambrensis.

Præter historiam, quam de regibus scripsit Gulielmus Malmes. vidi adjectos in fine veteris codicis tres libellos titulo novellæ historiæ, id est, temporum Matildis imperatricis, ab ipso Malmesb. scriptos.

Tom. 3.

U

Exposi-

Expositiones super evangelia, autore Clemente Lantonense,
excerptæ ex patribus doctoribusque.

Callianus contra Nestorium.

Apologeticus Gregorii Nafanzeni interprete Rufino.

De unitate monachorum.

Altercatio inter ecclesiam & synagogam.

{ Liber epistolarum Fulberti.

{ Epistolæ Lanfranci.

Grammatica Euticis, liber olim S. Dunstani.

Pag. 261.

Ex charta quadam rotunda de laudibus Arturii.

Meldunensis facit mentionem Arturi.

Scriptor vitæ Gildaicæ facit mentionem Arturi.

Vita Paterni facit mentionem Arturi.

✚ Offa Arturi levata erant ex sacro cimiterio anno domini
M. centesimo octuagesimo nono per Henricum Sully, Glas-
coniaæ abbatem.

Epitaphium Arturii.

Hic jacet Arturus, flos regum, gloria regni,

Quem morum probitas commendat laude perenni.

Ferrandus, diaconus Carthaginensis, ad Reginum comitem,
qualis esse debeat dux religiosus in actibus militaribus.

Vita S. Guthlaci, Beda (ut opinor) autore.

Carmina Hubaldi de calvitie.

Vita Wilfridi episcopi, autore Stephano presbytero, motore
ad tam sanctum opus Acca episcopo, & Tathberto abbate.

{ Omelia Bedæ in . . . . . Benedicti abbatis.

{ Historia Girwicensis cœnobii, cum vita Benedicti & Ce-
olfridi abbatum.

Vita Wilfridi carmine heroico, autore Odone archiepiscopo
Dorubernenfi.

Didymus de spiritu sancto.

Topographia Hiberniæ, autore Giraldo Cambrenfi.

¶ Vita Merlini Sylvestris carmine, scriptore Galfredo Mone-
mutensi.

Historia Triveti de regibus.

Maurus de laude crucis, cum commendatione Albini car-
mine scripta.

Albinus de sacrario dei, quod est virgo Maria, quanquam
carmina rithmica in fine libri arguunt alterius esse quam Albini.

Ænigmata Simposii, Aldhelmi, Eusebii, Tautuni. Leyland.

Vide num legi possit, Tatwini?

Aldhelmus de virginitate, prosa & carmine.

Orosius Saxonice.

Robertus abbas in librum de benedictionibus Jacob &
Mosis ad Gutlandum monachum.

Rabanus

- Rabanus de computo.
 Dictionarium Latino-Saxonicum.
 Constantini Africani liber, cui titulus Pantecni.
 Quinque libri Egesippii historici.
 Historia persecutionis Africanae, autore S. Victore episcopo.
 Categoriae Aristotelis, interprete Augustino.
 Grammatica Smaragdi monachi.
 Grammatica Erkenberti Diaconi ad Theotmarum episcopum.
 Timaeus Platonis, interprete Calchidio cum commentariis
 Jofio dedicatis.
 Gulielmus Malmesbiriensis de antiquitate Glesconienfi.
 { Vita Patricii,
 Vita Indraeti, } autore Gulielmo Malmes-
 Vita Benigni, } birienfi.
 Vita Dunstani duobus libellis,
 Epistolae Albini.
 Tamerworth portus Cornubiæ in vita S. Indraeti.
 { Ortographia Albini.
 Dialectica Albini.

Wellys.

- Architrenius Joannis Hawillensis cum commentariis.
 Beda de arte metrica ad Cuthbertum.
 Mythologia Alexandri Necham.
 Dantes tralatus in carmen Latinum.
 Terentius pulcherrimus.
 Liber Ermeneuticon.
 Interpretationes Eucherii de nominibus Hebraicis.
 Ortographia Bedæ. Ibidem de numero juxta Latinos ac
 Græcos.
 Mythologicon libri quatuor Joannis Saresbiriensis.
 Rabanus de naturis rerum ad Lodovicum regem.
 Proterii, Alexandrini episcopi, de quaestione Paschali, li-
 bellus ad Leonem, Ro. episcopum.
 Isidorus de temporibus mundi.
 Isidorus de natura rerum.
 Chronica Hermanni ab initio mundi ad annum domini
 CCCXLIX^m.
 Gulielmi, cantoris Malmesbiriæ, libri 4^{or}. de miraculis
 Divæ Mariæ.
 Chronica Gulielmi Neoburgi.
 Chronica Walteri de Gisburn à Gulielmo ad Edwardum
 primum.
 Liber Thomæ Bekingtoni de jure regis Angliæ ad regnum
 Franciæ.
 Dialogi Gregorii Saxonice.
 Sermones Alfrici Saxonice.

Sermones Leonis Papæ.

Chronica Martini pœnitentiarum.

Prognosticon Juliani, episcopi Toletani, de futuro seculo.

Dockyngton super Deuteronomium, Job, & Lucam.

Richardus Hampole super Pfalterium.] *Magna spiritualis suavitatis jucunditas.*

Henricus de Hassia super dominicam orationem.

Joannes Waldeby super orationem dominicam, salutationem ang. & symbolum.

Sermones Roberti Holcot de temporibus & sanctis.

Repyngton super evangelia dominicalia.

Utredus, monachus Dunelmensis, de officio sacerdotali & regali.] *Sicut ex duobus, spiritu scilicet & corpore.*

Rogeri Dymmok determinationes, Richardo 2°. dedicatæ.

Wydford contra hærefes exortas tempore Richardi 2ⁱ. ad archiepiscopum Cantuar.

Determinatio magistri Sharpe de sacramento altaris.] *Multorum tam laicorum quam clericorum.*

Gulielmi Wydford Franciscani tres tractatus de dominio civili contra Wiclevum.

Nicolai Radelyf, monachi S. Albani, determinationes de Eucharistia.

Wallensis colloquium.] *Cum doctor, sive prædicator evangelicus.*

Hexameron Linconiensis.

Linconiensis de cometa.

Linconiensis super 4^{or}. evangelia.

Notingham super evangelia.

Herveus, Dolensis ecclesiæ monachus, super epistolas Pauli.

Gorham super Pfalterium, Marcum, Matthæum, Lucam, Joannem, super epistolas Canonicas, Apocalypsim, & Ecclesiasticum, super epistolas Pauli & actus Apostolorum.

pag. 264. Joannis Chaundelarii, cancellarii Wellensis, Apologeticus de statu humanæ naturæ ad Thomam Bekingtonam, episcopum Bathon.

Ejusdem orationes de laude Baiarum & Foniculorum civitatum.

Ejusdem 4^{or}. epistolæ de laude Thomæ Bekingtoni, episcopi Bathon:

Ejusdem aliquot opuscula, continentia laudes & celebria facta Gulielmi Wycham, episcopi Winton:

Scriptit (ut illa ferebant tempora) docte & carmine, & prosa. Floruit circa tempora Edwardi 4ⁱ.

Batbe.

Isagoge Joannicii.

Libellus Galeni ad Mæcenatem.] *Tempora non conspiciant.*

rant. Nam Mæcenas obiit antequam Galenus floreret. Nisi dicat aliquis, multos fuisse Mæcenates.

Hiponosticon Laurentii Dunelmensis carmine de veteri & novo testamento.] *Principium rerum.*

Galenus de morbo & accidenti.

Liber de febribus, quem transtulit Constantinus monachus Cassinensis ex lingua Arabica.

Commentarii Cæsaris:

Malmesbyri.

Juvenus poeta.

Opera Fortunati carmine scripta.

Gulielmi Meldunensis Bibliothecarii libri 15m. de serie 4or. evangelistarum vario carminis genere.

Vita Paterni prosa, autore Fortunato.

Gulielmus Meldunensis super trenos Hieremizæ.] *Sape monuisti.*

Idem de vita Aldhelmi.

Vita Aldhelmi, autore Faritio abbate Abbendonensi. Patria Thuscus fuit, ut scribit Gulielmus Meldun:

Beda super canticum Abacuc.

Bedæ allegorica expositio super Leviticum & Tobiam.

Claudii tres libri super Matthæum.

Sententiæ Xysti, interprete Rufino, qui contendit, hunc fuisse Xystum pontificem Romanum.

Quæstiones Albini super Genesim. parvus libellus.

Dionysius, interprete Joanne Scoto.

Cassiodorus de anima.

Exameron Basilii.

Gregorius Nicenus de conditione hominis.

Roberti Crikelandensis, cog. Canuti, prioris S. Fredi-
widæ, libri quatuor, quibus titulus est, speculum fidei.] *Audi Israel.*

Albinus super Ecclesiasten.

Grossolanus, archiepiscopus Mediolanensis, de processione Spiritus sancti ad Alexium imperatorem.

Junilius ad Primasium papam.

Apuleii liber periermenias.

Grammatica Euticis.

Tertullianus.

Epistolæ Albini.

*Ex libro antiquitatum Meldunensis cænobii ad
verbum transcripta.*

Meildulphus vitam heremiticam ducens sub castello de Bladon, quod Saxonice dicitur Ingebhone castel. Fuit autem constructum à quodam rege Britanno nomine Dunwallo Moliuncius. Civitas quondam ibi fuerat, quæ penitus destructa fuit.

fuit ab alienigenis. Castellum se munitum custodivit, quod per multum tempus stetit sine habitatione propinqua. Regia enim habitatio & ejus manerium tam paganorum quam Christianorum non longe fuit à castello apud Kairdurberg, quod Saxonice dicitur Brohambergh, nunc vero Brokenberg. Prædictus heremita petiit à castellanis tugurium sibi fieri sub castello, & obtinuit. non enim ibi erat magna hominum frequentatio. Hic dum sibi necessaria deficerent, scholares sibi in disciplinatum adunavit, ut eorum liberalitate tenuitatem victus emendaret. Brevi enim tempore scholares in exiguum conventum coaluere. Horum consortio & exemplo S. Aldelmus ad plenum informatus artem dialecticam adjecit erudire. Unde hinc fugiens ad pedes Adriani philosophi, abbatis S. Augustini Cantuar: per aliquod tempus studuit, & sufficienter edoctus Meldunum repetiit. Qui postea cum fociis suis sub Maildulpho monacho attonsus est, vivente Meildulpho post tentionem ejus annos XIII. Castellum prænotatum tunc fuit sub dominio Eleutherii, episcopi Wintoniensis, qui dominabatur in tota Westfaxoniam. Mortuo Maildulpho prædictus episcopus dedit situm Malmesbiriæ S. Aldelmo. Æthelstanus rex sepultus Malmesbiriæ.

Ciceter, Cirencester, civitas passerum. The old trew name is Churncester, Ptolemao Corinium.

Alexander Necham, canonicus & abbas Cirecestrensis, super Psalterium.] *De orto deliciarum paradisi.*

Anno D. 1215. Alexander Necham fuit abbas sextus Corinii, qua provincia (ut potui ex cœnobii annalibus colligere) ad triennium usus est. Sepultus est, ut canonici affirmant, Wigorniz in ipso monachorum claustro. Usus est familiaritate cujusdam episcopi Wigorn. Floruit regnantibus Richardo & Joanne.

Ailredi, abbatis Rivallensis, ad Ivonem liber de lectione evangelica, "Cum factus esset Jesus annorum duodecim."]
Petis à me.

Odonis, abbatis Muremudensis, liber de analecticis ternarii.] *Quid dicendum sit.*

Beda super Efram.

Glossæ Galfredi Babionis super Matthæum.

Alexander Necham de laude divinæ sapientiæ carmine.]

Gloria majestas.

Roberti Canuti Crikeladensis, prioris S. Frediswidæ, omeliæ quadraginta ad Remaldum, priorem de Grefebeia.

Robertus Canutus de connubio patriarchæ Jacob.

Alexander Necham de laude gloriosæ virginis.

Idem de speculo speculationum.

Henricus

^{primus}
Henricus secundus induxit Canonicos regulares, expulsis
secularibus.

Abbas dixit mihi, se repperisse inter ruinas moeniorum ar-
cuatos lapides insculptos majusculis literis Romanis.

Gloceter.

Osberni, monachi Glocestrensis, Panormia instar vocabularii
ad Hamelinum abbatem.] *Cum in nocte hyemali.* Fuit hic
impense eruditus, ut facile est videre in reliquis ejus operi-
bus quæ sunt in bibliotheca regia. Floruit sub Stephano &
Henrico primo.

Zacharias Chrisopolitanus super evangelia.

Ailredi Rivalensis omeliæ triginta ad G. episcopum Lon-
dinensem.] *Tempus est fratres.*

Stephanus Cantuar: super Ecclesiasten.

Pag. 267.

Angelomi 4^{or.} libri super libros regum.

Trivet super Psalterium.] *Humana natura.*

Notulæ Stephani Cantuar. super Ecclesiasticum.] *Hoc no-
men Ecclesiastes.*

Rabanus de naturis rerum.

Alexander Necham super Cantica Cantic.

Haymo super evangelia & epistolas Pauli.

Cassiodorus de anima.

Ockami dialogi inter magistrum & discipulum.] *In omni-
bus curiosus.*

Ockam super libros Sententiarum.] *Circa prologum quæro.*

Sampsonis Cantuar. omeliæ.] *Deponemus omnem malitiam.*
Sermones Cassiani.

Gervasius, presbyter Cicestrensis, super Malachiam de or-
dinis sacerdotalis instructione.] *Conditor itaque noster.*

Ejusdem aliquot omeliæ. Fuit hic Gervasius feliciter e-
ruditus.

Fulgentius de Trinitate.

Baldwinus Fordensis abbas de sacramento altaris ad Barpto-
lemæum, Exoniensem episcopum.] *Magnum & profundum.*

Fortunatus de vita Hilarii Pictavenfis.

Ofricus dux sepultus Glocestriæ, qui cœnobium virginum
construxit, ubi nunc sunt monachi. Pars magna veteris ec-
clesiæ etiamnum restat.

Lantony.

Clemens prior tertius inter Lantonenses super evangelia.
Hinc conjectura est floruisse illum tempore Richardi primi
vel Joannis.

Hulpericus de compoto.

Terentius, vetus codex.

Opera

Opera Sidonii Apollinaris.
 Claudius super Matthæum.

Pag. 268.

Teuokesbiri.

Herebertus de Bofham de vita S. Thomæ Cant. cujus
 erat familiaris.

Odonis de Siritono sermones.
 Sermones Ysaac abbatis de Stella.
 Alfraganus de scientia astrorum.
 Gillebertus abbas super Cantica Cantic.] *Varii sunt adfectus.*

Wrangon.

Wyceter, Wicciorum civitas, Cairanguent.

Vita Egwini.
 Vita Ethelberti martyris.
 Sermones Okam.
 Rabanus de corpore & sanguine Christi.
 Senati, prioris Wigorn. epistolæ.] *Serenitatis vestra dignatio.*
 Vita Gregorii magni, autore Joanne Levita.
 Commentarii Duncaht, pontificis Hiberniensis, super libros
 Martiani Capellæ. opus eruditum.
 Theophilus de differentiis urinarum.
 Epistolæ Leonis.
 Cosmographia Ethici.
 Beda de arte metrica, & de tropis.
 Monachi Worcestriæ expulsis canonicis secularibus ab Ed-
 garo inducti sunt.
 Oswaldus archi. Eboracensis,
 Joannes rex,
 Wolfstanus, episcopus Wigorniensis, } Wigorniz sepulti.

Perfore.

Elfrici grammatica Latino-Saxonica, decerpta ex Prisciano.
 Beda super parabolas Solomonis & Apocalypsim.
 Monachi ab Edgardo Perforæ inducti, expulsis monialibus.

Pag. 269.

Eovesham, ab Eoves, subulco Egwini, sic dicta.

Calchidius super Timæum Platonis.
 Liber Periermenias Apuleii.
 Adæ, Eoveshamensis abbatis, ad virgines de Godeftoua.]
Sanctiss. ac dilectissimis.
 Idem de miraculo Eucharistiæ ad Raynaldum.] *Diu jam*
satisque.

Ejusdem aliquot epistolæ. Vixit tempore S. Thomæ Cantuar:
 S. Wystanus, rex & martyr,
 S. Credanus abbas,
 S. Odulphus,
 Egwynus abbas, } sepulti apud Eovesham.
 Historia Pauli de Calina.
 Fortunatus.

Wynche-

Wynchelescumbe.

Ailredi Rivalensis libri tres, quibus titulus, Speculum charitatis.] *Cum in exordio.*

Ejusdem dialogus inter hominem & rationem.] *Quare tristis es.*

Ejusdem de amicitia libri tres.] *Ecce ego & tu.*

Ejusdem de institutione inclufarum ad sororem suam.

Omeliæ Joannis de abbatis villa, alias Abbevyle.

Hayles.

Bruern ex fundatione Basseti.

Egnehtham ex fundatione Almeri, comitis Cornubia.

Pag. 270.

Prosper de vita contemplativa & activa.

Historia Huntingdunensis.

Gulielmus Meldunensis super trenos Hieremiæ.

Stratford.

Omnia fere opera Stephani Cantuar.

Marten abbay.

Waltham ex fundatione Harald.

Sententiæ Roberti Pulli, S. Romanæ ecclesiæ presbyteri Card:

Gualteri Magolonensis de floribus Psalterii.

Vocabularius Alex. Necham de singulis libris bibliothecæ.]

Post hæc de singulis libris bibliothecæ.

Floriloquium philosophorum Joannis Wallensis.] *Cum enim debeamus apes imitari.*

Stephanus Cantuar: super Ecclesiasten, Tobiam, Judith, libros Macchabæorum, Paralipomenon, Isaiam.

Aldelmus de virginitate.

Aldelmi,

Simphosii,

Eusebii,

Tautuni,

} ænigmata.

Tom. 3.

X

Stephanus

JOANNIS LELANDI

Stephanus Cantuar: super duodecim prophetas.
 Expositio Gulielmi Parvi super Cantica cantic:
 Bethrammi liber de eo quod Christus natus est de virgine.

Coggeshawle ex fundatione Stephani regis.

Vita Davidis, regis Scotiæ, per Ailredum, abbatem Rival-
 lensem, ad Henricum secundum.] *Religiosus & pius rex David.*
 Stephanus Langton de poenitentia sub persona Magdalenæ.]
Miserator & misericors.

Pag. 271. Joannes Godard de triplici modo computandi ad R. ab-
 batem de Coggeshawle.] *Memini me ad suadelas.*
 Odo super 5. libros Moisis.] *Operis subditi materia.* Fuit
 hic Odo theologus exacte eruditus.

Colchester.

Omnes fere Latini poetæ.
 Historia Normannica, autore Dudone.
 Cosmographia Ethici.
 Paulus de Cassina historicus.

Byri. Bederycheworth.

Abbo Floriacensis de vita S. Edmundi marty: ad Dunsta-
 num, archi. Cantuar.

Simplicius super prædicamenta.

Passio Demetrii marty. ad Carolum mag. autore Anastasio.

Meditationes Alexandri Necham de mirabili conversione
 Magdalenæ.

Epistolæ Flacci Albini sive Alcuini.

Monegaldus super epistolas Pauli.

the

Adelardi Bathoniensis liber de naturis rerum instar dia-
 logi. Vixit tempore Henrici.

Robertus Melundinensis, episcopus Herfordensis, super
 Sententias, sive de sacramentis veteris Testamenti, scripsit
 duo pulcherrima juxta ac doctissima volumina.] *Nonnullorum
 scribendi consuetudo.*

Trivet super libros Boëtii de consolatione philosophiæ.

Waleys super Psalterium.

Ryngsted super Proverbia Solomonis.

Kilwardby super Ezechielem.

Necham super Cantica.

Utrethus, monachus Dunelmensis, de esu & abstinentia
 carni.

Idem de variatione professionis monachorum & aliorum.

Pag. 272.

Ex vetustiss. codice Sallustii.

Qui vultis vitæ finem modo nosse Jugurthæ,
 Tarpeiæ rupis pulsus ad ima ruit.

Aldelmus

Aldelmus de virginitate carmine.
 Aldelmi ænigmata.
 Leges Longobardorum.
 Vitruvius de architectura.

Fretulphi historia ab orbe condito
 ad Christum.

Hovedeni historia incipiens à Beda.
 Monachi flu. qui Burgum S. Edmundi
 præterlabitur, Ulnothes ryver vocant.

Est & Conventi in biblio-
 theca monachorum historia re-
 centiorum temporum, autore
 Freculpho.

Hely.

Liber variarum Cassiodori.
 Quæstiones Bedæ super Genesim.
 Aldelmus de virginitate prosa & carmine.
 Vitruvius.
 Itinerarium Antonini.
 Paschasius Radbertus super Lamentationes Hieremiæ.
 Andreas super Heptacum.
 Andree historica expositio super Esaiam, Hieremiam, &
 Danielelem.

Walden.

Beda super Cantica Cantic.
 Berengaudus super Apocalypsin.
 Chronicon Petri de Hennam ab Engisto ad annum do-
 mini 1244^m.

Cænobium S. Albani, Offæ rege fundatore.

Pag. 273.

Alexander Necham super, "Quicumque vult."] *Caput a-*
quila visum.

Chirurgia Joannis de Baro.
 Tractatus Luciani de febribus & de epidemiali morbo.
 Oribasius.
 Guarnerius Gregorianus.

Utredus Dunelmensis de substantialibus monachalis regulæ.]

Novitio inquirenti.

Liber Alex. Aphrodisæi ad Severum & Antoninum de fato,
 & de eo quod est in nobis liberum.

Radulphi, Cantuar: archiepiscopi, omelia super, "Intravit
 Jesus in quoddam castellum," quæ à plerisque creditur fuisse
 Ancelmi prædecessoris ejus. Radulphus,
 ut memini,
 Gallus fuit.

Bacharius, vir eloquentiss: de reparatione lapsi ad Januarium.

Matthæi Parisiensis, monachi Sancti
 Albani, pulcherrima historia furto
 sublata. Radulphus, monachus S. Al-
 bani, scripsit vitam S. Albani &
 Amphibali carmine heroico. De
 hoc Radulpho Joannes Frumen-
 tarius, abbas S. Albani, inter illu-
 stres viros mentionem facit.

Ex libro de gestis Offæ regis.

Warmundus, rex occidentalium An-
 glorum, pater Offæ Minoris, à quo
 Warwyc nomen sumpfit.

X 2

Tres

Tres Offæ, Major, Minor, & Uffæ, alias Offa vulgo dictus.
Vita S. Albani carmine non indocto scripta.

*Ex libro de gestis abbatum S. Albani, quem scripsit
Matthæus Parisiensis.*

Alfricus septimus abbas piscariam magnam ac profundam, quæ olim tutabatur aquilonarem partem veteris muri, quæ fossa carebat, redegit in aridam, ex cujus nomine Fischpole strete ad huc nomen obtinet. Emerat hanc abbas à rege, quia regii piscatores & ministri per hanc erant molesti monachis.

Wulfinus sextus abbas auxit mirum in modum ædificia in oppido S. Albani, construxitque ecclesias S. Petri, S. Michaëlis, & S. Stephani.

Eadfrithus abbas quintus construxit ecclesiolam in tumulo ubi S. Germanus prædicavit.

Pag. 274. Offa S. Albani à Danis tempore Ulnothi, abbatis quarti,
Leyland.

sublata in Daniam, sed postea recuperata.] Hic conjectura ducor, Matthæum Parisiensem, monachum S. Albani, scripsisse librum de gestis abbatum S. Albani. Scribit enim sic de offibus S. Albani sublatis in vita Ulnothi: "Hujus historice alis eventus seriem ego frater Matthæus Parisiensis duxi literis commendandam, ne iterum incuria vel vetustate ab hominum memoria deleatur."

Mortuo Mat-
thæo, suc-
cessionem
abbatum a-
lius mona-
chus longo
post tem-
pore adje-
cit.

Alfricus abbas XI^{us}. Kyngesbyri, regale municipium Offæ quod adjacebat extremis partibus op. S. Albani, favore Ethelredi solo complanavit, præter unum propugnaculum, quod postea etiam dirutum est à Roberto abbate, permittente rege Stephano.

Hic Alfricus abbas scripsit historiam S. Albani, quæ cantatur in ecclesiis. Frater uterinus erat Leofrici, archiepiscopi Cantuar. Floruit temporibus Ædelredi & Edmundi Irensyde.

Paulus 14us. abbas S. Albani ecclesiam ex lateribus forma qua nunc est ædificavit, adjuvante Lanfranco Cantuar. Leyland. Liquido apparet, ecclesiam structam fuisse ex lateribus Verolamienfis muri.

Ex vita Roberti, abbatis 16i.

Nicolaus (quem alias vocat Brekespere) filius fuit cujusdam Roberti de Camera, qui tandem factus fuit monachus S. Albani. Et postea addit, Nicolai pater sepultus fuit in cap^o. S. Albani juxta Ricardum abbatem. Et alio loco: Nicolaus de viculo Abbatis Langley cog. Brekespere obtulit se Ricardo abbati, ut monachus fieret; sed repullus Parisios adivit, & postea factus canonicus apud S. Rufum non procul à Valentia.

Hæc sunt à
recentiori
addita au-
tore.

Richardus de Walingfordia oriundus patre Gulielmo, arte fabro ferrario, postea abbas S. Albani, ubi postea doctiss. in mathesi composuit pulcherrimum horologium, & de apparatu ejusdem

eiusdem librum scripsit. Floruit tempore Ricardi 2i. tandemque in lepram incidit.

Ealredi vita abbatis 8i.

Pag. 275.

Floruit tempore Edgari regis.

Ealredus abbas. Ille antiquas criptas subterraneas veteris civitatis, quæ Werlamcester dicebatur, perscrutatus, evertit omnia & implevit, ^a tracones vero & vias cum meatibus subterraneis, & solide per artificium arcuatis, quorum quidam subtus aquam Warlamix, quæ quondam maxima civitati fuit circumflua, transierunt, diruit, implevit, aut obturavit. Erant enim latibula latronum, ^b vespilionum, & meretricum. Fossata vero civitatis, & quasdam speluncas, ad quas, quasi ad refugia, redeuntes malefici, & fugitivi, à densis sylvis vicinis fugerunt, in quantum potuit explanavit. Tegulas vero integras, & lapides quos invenit, aptos ad ædificia seponens, ad fabricam ecclesiæ reservavit. Proposuit vero, si facultates suppetenterent, diruta veteri ecclesia, novam construere. Propter quod terram in profunditate evertit, ut lapideas estructuras inveniret. Quod cum fecissent fossores, juxta ripam asseres quernos cum clavis infixis, pice navali delinitos (quales solent esse in carinis) invenerunt. Nec non & quædam navalia armamenta, utpote anchoras rubigine semirosas, & remos abiegnos, in certum & manifestum signum aquæ marinæ, quæ quondam Warlacestreense vexit navigium, reppererunt. Quæ unda quo modo in parvum rivulum nunc contrahatur, & quò miraculo, historia de S. Albano evidenter explanat. ^c Conchilia vero & conchas, quales littus maris solet ^d educare vel projicere cum arenis æquoreis, quas insolito vestigio cives Verolamix properantes ad martyrium novi martyris quondam calcarunt, non sine admiratione invenerunt. Unde nomina

^{er}

locis, ubi talia ^e reperiunt, incolæ hæc videntes vel imposuerunt, vel retulerunt se à veteribus relata meminisse, utpote Oisterhulle, Selleford, ^f Auterpole, Fischepole, nomen vivarii regis, ex reliquiis aquæ diminutæ. Specum quoque profundissimum, monte continuo circumseptum, cum spelunca subterranea, quam quondam draco ingens fecerat & inhabitavit, in loco qui Wormenhert dicitur, in quantum potuit, explanavit; vestigia tamen æterna serpentinx habitationis derelinquens. Ille autem Ealdredus, cum jam multam tam in lapidibus vel tegulis, quam materie lignea, ad fabricam ecclesiæ coacervasset quantitatem, matura nimis morte præventus imperfecto negotio, viam universæ carnis ingressus est.

^a Id est, fornices. Forte à trachea. Vide *Watfii gloss.* ad finem *Matt.* Paris. ^b Vespillonum al. ^c Conchilium vero conchas MS. ^d F. educere. ^e Reperunt in *Ed. Watfiana.* L. reppererunt. ^f Ancrepol al.

Ex

Iste quæ prædeceffor ejus viriliter in primis est profequutus, non in tantum deo placuit & martyri, ut domum ipsius martyris ædificaret & consummaret, ^a simul factus ^b David." Acquisita tamen, tam in thesauris, quam in materie adunata, ad ecclesiam construendam, non disperfit, vel consumpsit. Istius abbatis tempore dum fossores muros & abscondita terræ rimarentur, in medio civitatis antiquæ cujusdam mag. palatii fundamenta diruerunt, & cum tantorum vestigia ædificiorum admirarentur, invenerunt in cujusdam muri concavo deposito quasi armariolo, cum quibusdam minoribus libris & rotulis, cujusdam codicis ignotum volumen quod parum fuerat ex tam longæva mora demolitum, cujus nec littera nec idioma alicui tunc invento cognitum præ antiquitate fuerat, venustæ tamen formæ & manifestæ litteræ fuerat, quarum epigrammata & tituli aureis litteris fulserunt redimiti. Asseres querni, ligamina serica pristinam in magna parte fortitudinem & decorem retinuerunt. De cujus libri notitia cum longe lateque fuerat diligenter inquisitum, tandem unum senem jam decrepitum invenerant, sacerdotem litteris bene eruditum nomine Unwonam, qui imbutus diversorum idiomatum linguis ac literis legit destincte scripta libri prænominati. Similiter quæ in aliis codicibus in eodem armariolo & in eodem habitaculo repertis legit indubitanter & exposuit expresse. Erat enim litera qualis scribi solebat, tempore quo cives Werlamecestriam inhabitabant, & idioma antiquorum Britonum, quo tunc temporis utebantur. Aliqua tamen in Latino. sed hiis non opus erat. In primo autem libro, scilicet majori, cujus prius fecimus mentionem, scriptam invenit historiam de S. Albano, Anglorum protomartyre, quam etiam diebus hodiernis recitat legendo. Cui perhibet egregius doctor Beda testimonium in nullis discrepando. In aliis vero libris passim inventis reperit lector prædictus invocationes & ritus idololatrarum civium Werlamcestrensiū, in quibus comperit quod specialiter Phœbum deum Solis invocaverunt & coluerunt; quod perpendi potest per historiam S. Albani, si eam sedulus lector intellegat. Secundario vero Mercurium, Woden Anglice appellatum, à quo quartus dies septimanæ intulatur, deum videlicet mercatorum; quia cives & compatriotæ, propter navigium civitatis & commodum loci situm, per unam diætam tantum à Londoniis distantem, fere omnes negotiatores & institores fuerunt. Abjectis igitur & combustis libris, in quibus commenta diaboli continebantur, solus ille liber, in quo historia S. Albani continebatur, pro thesauro reponebatur. Et sicut prædictus presbyter illam, antiquo

Unwona.

Pag. 277.

^a Similis in *Ed. wulf.* ^b Salomoni in *Ed. wulf.*

Anglico

Anglico vel Britannico idiomate conscriptam, in quo peritus extitit, legerat, abbas iste Eadmarus per prudentiores fratrum in conventu fecit fideliter & diligenter exponi, & plenius in publico prædicando edoceri. Cum autem conscripta historia in Latino pluribus, ut jam dictum est, innotuisset, exemplar primitivum ac originale, quod mirum est dictu, irreparabiliter in pulverem subito redactum a cecidit. Et cum abbas memoratus profundiora terræ, ubi civitatis Verolamii apparuerunt vestigia, diligenter perscrutaretur, & antiquos tabulatus lapideos cum tegulis & columnis inveniret, quæ ecclesiæ fabricandæ fuerant necessaria, sibi reservaret, quam proposuit S. martyri Albano fabricare, invenerunt fossiles in fundamentis veterum ædificiorum, & concavitibus subterraneis, urceos & amphoras opere fictili & tornatili decenter compositos; vasa quoque vitrea, pulverem mortuorum continentia. Solebant enim antiquitus cadavera mortuorum comburere, unde funus quasi fumus dicebatur. Inventa sunt insuper fana semiruta, altaria subversa, & idola, & numismatum diversa genera, quibus urebantur antiqui cives Verolamii idololatræ. Quæ omnia ex præcepto abbatis sunt comminuta.

Pag. 278. vacat.

Ex antiqua tabula.

Pag. 279.

Offa Ethelredum, regem Cantix, interfecit prope villam Otteford. Leyland. Conjectura est Otteford ab Offa nomen traxisse.

Offendyke in finibus Wallix opus Offæ regis.

Offekyrke in finibus Wallix opus Offæ regis.

Offa S. Albani ab Offa levata.

Offa fundavit cœnobium in Bathonia.

Offa fuit Romæ.

Romefcot pecunia per Offam concessa.

Dominabatur Offa in viginti tribus provinciis, quas shiras vocant, partim hæreditate, partim conquestu.

Ex quadam historiola è Gallica lingua in Latinam versa.

Amphibalus, filius cujusdam principis Cambrix, Romam cum magno numero nobilium juvenum, inter quos erat Albanus, ad Dioclesianum missus.

Amphibalus doctissimus Latine & Græce à Zepherino papa Romæ ad fidem conversus.

Albanus tyro arma a Dioclesiano accepit.

Albanus septem annis cum Dioclesiano fuit.

Albanus à Dioclesiano in patriam remissus, factus est princeps militiæ & dominus Verolamii.

Albanus ab Asclepiodoto in carcerem detrusus.

^a Cecidit annullatum. Et cum &c. al.

Leyland.
Est ecclesia
super Avonam
flu. mediterraneum
Offekyrche
nomine.

Locus,

Locus, ubi nunc est monasterium S. Albani, olim Verolamien-
sibus locus fuit supplicii, à Saxonibus postea Holmhurst dictus.

Maximianus Herculeus in Britanniam missus, sub quo &
Asclepiodoto passus est Sanctus Albanus.

Pag. 280.

Nobile illud stratum, quod vulgo Watelyngstrete vocatur,
inventum fuit anno domini M. D. XXXI°. in veteri urbe Verolamien-
si, dum quidam harenam ad reficiendas publicas vias
quæreret. Semita octodecim pedes lata, decem profunda. In
fundamento semitæ strati erant filices maximi, quemadmo-
dum & olim fortasse in superficie semitæ. Sed jam in summa
parte semitæ nulli filices apparent. Est etiam semitæ facies jam
cum reliquo æqualis campo. Arena, quæ illuc ante tot secula
per carras deducta fuit, manet etiam num firmissima, & fulvo
colore, perinde ac si ex arenariis ante aliquot menses effossa
fuisset.

Inveni prope Watlingstrete in ruinis Verulamii canales (ut
ego arbitror) aquæ ductus, ex coctis lateribus sed rotundis,
quorum singuli singulis capitibus inserti erant. Lateres ita mihi
visi sunt recentes ac si ante aliquot dies cocti fuissent.

Vidi etiam locum, nunc obductum fruticibus, ubi probabilis
conjectura est, fuisse palatium Verulamii.

Caput S. Albani ornatum aurea corona, ^a habente nomen
Officis regis inventoris inscriptum.

*Tomum claudit Lelandi Strena, ad Henricum Octa-
vum, lingua vernacula. Sed opera dedita hic loci o-
missimus, quoniam in lucem edidimus ad initium
primi voluminis Itinerarii Lelandi.*

^a Habentem MS.

Finis Tomi tertii Lelandi Coll.

